

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 3.9.2025
COM(2025) 811 final

ANNEX 3 – PART 2/2

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek: Nõukogu otsus

**Euroopa Liidu ja Mehhiko Ühendriikide vahelise kaubanduse vahelepingu Euroopa
Liidu nimel allkirjastamise kohta**

TURULEPÄÄSUGA SEOTUD KOHUSTUSED

SELGITAVAD MÄRKUSED

1. Käesoleva lisa ühe lepinguosalise loendis on sätestatud turulepääsuga seotud kohustused, mille see lepinguosaline võtab vastavalt artiklile 10.6 „Turulepääs“ või 11.4 „Turulepääs“.
2. Käesoleva lisa kohaldamisel tähendab:
  - a) „CMAP“ Mehhiko tegevusalade ja toodete klassifikaatori (*Clasificación Mexicana de Actividades y Productos*) numbreid, mille riiklik statistika- ja geograafiainstituut (*Instituto Nacional de Estadística y Geografía*) on esitanud Mehhiko tegevusalade ja toodete klassifikaatoris (*Clasificación Mexicana de Actividades y Productos*), 1994;
  - b) „CPC“ ühtset tooteklassifikaatorit, mis on esitatud ÜRO statistikaameti väljaandes Statistical Papers, Series M, nr 77, Provisional Central Product Classification, 1991 ning

- c) „ISIC“ rahvusvahelist majandustegevusalade klassifikaatorit, mis on esitatud ÜRO statistikaameti väljaandes Statistical Papers, Series M, nr 4, ISIC REV 3.1, 2002.
3. Lõikes 1 osutatud turulepääsuga seotud kohustuste alla ei kuulu käesoleva lepinguga hõlmatud ja loendis nimetatud sektorite või allsektorite majandustegevus.
4. Lepinguosalise loend ei piira lepinguosaliste teenustekaubanduse üldlepingust tulenevaid õigusi ja kohustusi.
5. Loendi iga kirje sisaldab järgmisi osi:
- a) „sektor“ tähendab üldist sektorit, kus kirje on tehtud;
  - b) „allsektor“ tähendab konkreetset sektorit või tegevust, milles võetakse kohustusi vastavalt CMAP-le, CPC-le või ISICile;
  - c) „turulepääsu piirangutega“ määratletakse kohaldatavad piirangud, sealhulgas võimalus säilitada olemasolevad meetmed, kui need on kindlaks määratud, või kui turulepääs on piiranguteta, võtta vastu uusi või piiravaid meetmeid, mis ei vasta artiklis 10.6 „Turulepääs“ või artiklis 11.4 „Turulepääs“ sätestatud kohustustele.

6. Kirje tõlgendamisel võetakse arvesse selle kirje kõiki osi.
7. Euroopa Liidu tasandil võetud kohustus kehtib Euroopa Liidu ja liikmesriigi meetme suhtes riiklikul tasandil, samuti valitsuse meetme suhtes liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui liikmesriik on kohustuse kohaldamisalast välja jäetud.
8. Mehhiko või liikmesriigi riiklikul tasandil võetud kohustus kehtib valitsuse meetme suhtes kesk-, piirkondlikul või kohalikul tasandil kõnealuses riigis.
9. Käesolev lisa sisaldab üksnes turulepääsu piiranguid, mis ei ole diskrimineerivad.
10. Suurema selguse huvides olgu märgitud, et järgmised meetmed ei kujuta endast turulepääsu piiranguid artiklite 10.6 „Turulepääs“ ja 11.4 „Turulepääs“ tähenduses, tingimusel et need ei ole diskrimineerivad:
  - a) meetmed, mis nõuavad taristu omandiõiguse eraldamist selle taristu kaudu pakutavate kaupade või osutatavate teenuste omandiõigusest, et tagada aus konkurents, näiteks energeetika, transpordi ja telekommunikatsiooni valdkonnas;
  - b) meetmed, mis piiravad ausa konkurentsi tagamiseks omandiõiguse koondumist;

- c) meetmed, mille eesmärk on tagada loodusvarade ja keskkonna kaitse ja säilitamine, sealhulgas antavate kontsessioonide kättesaadavuse, arvu ja ulatuse piirang ning moratoriumi või keelu kehtestamine;
- d) meetmed, mis piiravad tehniliste või füüsiliste piirangute tõttu antud lubade arvu, näiteks telekommunikatsiooni spektrid ja sagedused või
- e) meetmed, millega nõutakse, et teatud protsentuaalsel osal ettevõtja aktsionäridest, omanikest, partneritest või direktoritest oleks teatud kutsealane kvalifikatsioon või nad tegutseksid teatud kutsealal, nagu advokaadid või raamatupidajad.

11. Alljärgnevas Euroopa Liidu loendis kasutatakse järgmisi lühendeid:

AT Austria

BE Belgia¹

BG Bulgaaria

CY Küpros

CZ Tšehhi

---

¹ Reservatsioonide kohaldamisel Belgias hõlmab keskne valitsemistasand föderaalvalitsust ning piirkondade ja kogukondade valitsusi, sest neil kõigil on võrdsed seadusandlikud volitused.

DE Saksamaa

DK Taani

EE Eesti

EMP Euroopa Majanduspiirkond

EL Kreeka

ES Hispaania

EU Euroopa Liit, sealhulgas selle liikmesriigid

FI Soome²

FR Prantsusmaa

HR Horvaatia

HU Ungari

---

² Reservatsioonide kohaldamisel Soomes tähendab piirkondlik valitsemistasand Ahvenamaad.

IE Iirimaa

IT Itaalia

LT Leedu

LU Luksemburg

LV Läti

MT Malta

NL Madalmaad

PL Poola

PT Portugal

RO Rumeenia

SE Rootsi

SI Sloveenia

SK Slovakkia

12. Mehhiko loendis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „1)“ – teenuse osutamine Euroopa Liidu territooriumilt Mehhiko territooriumile;
- b) „2)“ – teenuse osutamine Euroopa Liidu territooriumil Euroopa Liidu isiku poolt Mehhiko isikule;
- c) „3)“ – teenuse osutamine Mehhiko territooriumil Euroopa Liidu investori poolt või hõlmatud ettevõttele;
- d) „4)“ – teenuse osutamine Euroopa Liidu füüsilise isiku poolt Mehhiko territooriumil.

TURULEPÄÄSUGA SEOTUD KOHUSTUSED**EUROOPA LIIDU LOEND**

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-1 – kõik sektorid	
Kaubanduslik kohalolek	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>Euroopa Liidus: Iga liikmesriik võib oma tervishoiu-, sotsiaal- või haridusteenuseid (CPC 93, 92) pakkuvasse olemasolevasse riigiettevõttesse või olemasolevasse valitsusasutusse paigutatud omakapitali või sellise ettevõtte või asutuse vara müümisel või võõrandamisel kehtestada Mehhiko investoritele või nende hõlmatud ettevõtetele piirangud või keelu sellise omakapitali või vara omamisele ning sellise omakapitali ja vara omanike suutlikkusele kontrollida ükskõik millist selle tulemusel asutatavat ettevõtet. Seoses kõnealuse müügi või muu võõrandamisega võib iga liikmesriik võtta vastu või säilitada meetmeid, millega piiratakse tarnijate arvu.</p>
	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>Euroopa Liidus: Riiklikul või kohalikul tasandil kommunaalteenusteks loetavate teenuste korral võib kasutada riiklikke monopole või anda eraettevõtjatele teenuse pakkumise ainuõigused.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Kommunaalteenused esinevad sellistes sektorites nagu seonduvad teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused, sotsiaal- ja humanitaarteadustega seotud teadus- ja arendusteenused, tehniliste katsete ja analüüsi teenused, keskkonnateenused, tervishoiuteenused, transporditeenused ja kõikide transpordiliikide abiteenused. Nende teenuste osutamise ainuõigused antakse sageli eraettevõtjatele, näiteks ettevõtjatele, kellel on ametiasutuste kontsessioonid, sõltuvalt konkreetsetest teeninduskohustustest. Arvestades, et kommunaalteenuseid osutatakse sageli ka piirkondlikul tasandil, ei ole üksikasjalik ja ammendav valdkonnaspetsiifiline loend otstarbekas. Seda reservatsiooni ei kohaldata telekommunikatsioonisektori ning arvutiteenuste ning nendega seotud teenuste suhtes.</p> <p>BG: Teatavate riigi või avaliku vara kasutamisega seotud majandustegevusalade puhul on nõutav kontsessiooniseaduse alusel antud kontsessiooni olemasolu. Äriühingud, mille kapitalist üle 50 % kuulub riigile või omavalitsusele, peavad saama äriühingu põhivara võõrandamise tehingu sooritamiseks ja osaluse soetamist, rentimist, ühistegevust, laenu, nõuete kindlustamist või käskvekslitest tulenevaid kohustusi käsitleva lepingu sõlmimiseks loa erastamisagentuurilt või muult riiklikult või piirkondlikult asutuselt (sõltuvalt sellest, kumb on pädev asutus). Reservatsiooni ei kohaldata mäetööstuse suhtes, mille puhul kehtib eraldi reservatsioon.</p> <p>HU: Kaubanduslik kohalolek peab olema piiratud vastutusega äriühingu, aktsiaseltsi või esinduse näol. Esmane sisenemine turule filiaalina ei ole lubatud, välja arvatud finantsteenuste puhul.</p> <p>IT: Aktsiapakkide omandamiseks ettevõtetes, mis tegutsevad kaitse ja riigi julgeoleku valdkonnas, ning strateegiliste varade omandamiseks transporditeenuste, telekommunikatsiooni ja energia valdkonnas võidakse nõuda ministrite nõukogu eesistuja heakskiitu.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>IT: Riik võib kasutada ettevõtete puhul, kes tegutsevad kaitse ja riikliku julgeoleku valdkonnas, ning teatava energia-, transpordi- ja sidevaldkonna strateegilise tähtsusega tegevuse puhul teatavaid erivolitusi. See puudutab kõiki juriidilisi isikuid, kes täidavad kaitse ja riikliku julgeoleku valdkonnas strateegiliselt tähtsaks peetavaid ülesandeid, mitte üksnes erastatud äriühinguid.</p> <p>Oluliste kaitse ja riikliku julgeoleku huvide tõsise kahjustamise ohu esinemise korral on valitsusel erivolitused:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) kehtestada aktsiate ostmiseks eritingimused; b) panna veto otsustele, mis on seotud selliste toimingutega nagu üleminekud, ühinemised, jagunemised ja tegevuse muutmine, või c) tühistada aktsiate omandamine, kui ostja püüab saavutada kapitalis osalust, mis võib mõjutada kaitse ja riikliku julgeoleku huve. <p>Asjaomane äriühing peab teavitama peaministri kabinetti igast otsusest, aktist ja tehingust (üleminek, ühinemine, jagunemine, tegevuse muutmine, tegevuse lõpetamine), mis on seotud energia-, transpordi- ja sidevaldkonna strateegiliste varadega. Eelkõige teatatakse sellest, kui vara omandab väljastpoolt ELi pärit füüsiline või juriidiline isik, kes saab sellega äriühingu üle kontrolli.</p> <p>Peaminister võib kasutada erivolitusi, et:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) panna veto otsustele, toimingutele ja tehingutele, mille puhul esineb erakorraline oht kahjustada tõsiselt avalikke huve seoses võrkude ja varustuse kindluse ja toimimisega; b) kehtestada avalike huvide kindlustamiseks eritingimused või c) tühistada omandamine, kui peaks esinema erakorraline risk riigi olulistele huvidele.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Kriteeriumid, mille alusel hinnata tegelikku või erakorralist märgatava kahju ohtu, ning erivolituste kasutamise tingimused ja kord on sätestatud seaduses.</p> <p>LT: Valitsus võib läbi vaadata ja kehtestada piiranguid riikliku julgeoleku seisukohast strateegilise tähtsusega ettevõtete loomise ja tegevuse suhtes seoses omandiõigusega (kapitaliosa, mis võib kooskõlas riigi julgeolekuhuvidega kuuluda eraisikutele või välismaalastele); riikliku julgeoleku seisukohast strateegilise tähtsusega hõlmatud ettevõtete, sektorite ja rajatiste loomise ja tegevuse suhtes; ning menetlusi ja kriteeriume, mille alusel tehakse kindlaks, kas potentsiaalsed riiklikud investorid ja võimalikud ettevõtjatest osalised vastavad nõuetele.</p>
Kinnisvara omandamine	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>HU: Piiranguteta riigi varade omandamise korral.</p> <p>DK: Põllumajandusmaa omandamist eraisikute või juriidiliste isikute poolt reguleerib Taani seadus põllumajandusliku kinnisvara kohta, millega on kehtestatud põllumajandusliku kinnisvara omandamisel piirangud kõikidele isikutele, nii taanlastele kui ka välismaalastele. Seega peavad kõik põllumajanduskinnistut omandada soovivad füüsilised või juriidilised isikud vastama nimetatud seaduses sätestatud nõuetele.</p>
Relvad, laskemoon ja sõjavarustus	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liidus: Piiranguteta relvade, laskemoona ja sõjavarustuse tootmise või nendega kauplemise korral.</p> <p>Sõjavarustus piirdub toodetega, mis on ette nähtud ja mida valmistatakse üksnes sõjaliseks kasutuseks seoses sõjapidamise või kaitsetegevusega.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-2 – Kutseteenused (kõik kutsealad, välja arvatud tervishoiuga seotud kutsealad)	
Õigusteenused (CPC 861 osa), k.a patendivolinikuteenused ³ .	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liit: Peale SE piiranguteta seoses õiguslase nõustamise ning volitamise, dokumentatsiooni ja tõendamise teenustega, mida osutavad avalikke ülesandeid täitvad õigusspetsialistid, näiteks notarid, <i>huissiers de justice</i> või muud <i>officiers publics et ministériels</i>, ning teenustega, mida osutavad valitsuse ametliku aktiga määratud kohtutäiturid (CPC 861 osa, 87902 osa).</p> <p>CZ: õigusteenuste osutamiseks, sealhulgas kohtutes esindamiseks, on nõutav advokatuuri täisliikmeks olemine. Tšehhi advokatuuri vastu võetud välisriikide advokaatidel on õigus osutada õigusteenuseid seoses selle riigi õigusega, kus nad said õigusteenuste osutamise õiguse, ja rahvusvahelise õigusega.</p> <p>DK: Ametnimetuse „advokat“ (advokaat) all õigusteenuste osutamise suhtes kohaldatakse nõudeid⁴.</p> <p>FR: Kassatsioonikohtus (<i>Cour de Cassation</i>) ja riiginõukogus (<i>Conseil d'Etat</i>) esindamise suhtes kohaldatakse kvoote.</p> <p>HU: Välisriigi advokaadid võivad anda õigusnõu päritoluriigi ja rahvusvahelise õiguse kohta koostöös Ungari advokaadi või advokaadibürooga. Kaubanduslik kohalolek peab toimuma partnerlusena Ungari advokaadi (<i>ügyvéd</i>) või õigusbürooga (<i>ügyvédi iroda</i>).</p>

³ Suurema selguse huvides ja kooskõlas selgitavate märkustega võivad advokatuuri registreerimise nõuded hõlmata nõuet omandada õigusteaduse diplom vastuvõtvast riigis või selle ekvivalent või nõuet läbida koolitus litsentseeritud advokaadi juures või nõuet omada tegevuskohta või postiaadressi advokatuuri jurisdiktsioonis. Juhul kui need nõuded ei ole diskrimineerivad, siis neid ei loetleta.

⁴ Vt I lisa.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>AT: Piiranguteta asutamise korral, et praktiseerida rahvusvahelist avalikku õigust ja päritoluriigi õigust; rahvusvahelise avaliku õiguse ja päritoluriigi õigusega seotud õigusteenuseid lubatakse osutada üksnes piiriüleselt.</p> <p>BG, CY, CZ, DE, DK, EL, EE, ES, FR, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PT, RO ja SK: Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.</p> <p>BG: Õigusbüroo nimi võib sisaldada üksnes registreeritud partnerite nimesid.</p> <p>FR: Advokaadibüroos, mis osutab teenuseid Prantsusmaa või liidu õiguse alusel, võidakse osaluse ja hääleõiguse suhtes kohaldada koguselisi piiranguid, mis on seotud partnerite kutsetegevusega.</p> <p>LT: Mõni õiguslik vorm võib olla mittediskrimineerivatel alustel ette nähtud üksnes advokatuuri liikmetele.</p> <p>SI: Sloveenia advokatuuri määratud advokaatide kaubanduslik kohalolek saab toimuda üksnes ühe osanikuga äriühingu, piiratud vastutusega õigusbüroo (partnerluse) või piiramatult vastutusega õigusbüroo (partnerluse) vormis. Advokaadibüroo tegevus piirdub õiguse praktiseerimisega. Advokaadibüroo partneriteks võivad olla üksnes advokaadid.</p> <p>SE: Vaid advokatuuri liige võib otseselt või kaudselt või äriühingu kaudu töötada advokaadi kutsealal, omada äriühingu aktsiaid või olla partner. Vaid advokatuuri liige võib olla äriühingu või partnerluse juhatuse liige või asendusliige, asetsevadirektor, allkirjaõigusega isik või sekretär.</p>
Arvepidamis- ja raamatupidamisteenused (CPC 8621, välja arvatud auditeerimisteenused, 86213, 86219, 86220)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>CY: Juurdepääs on üksnes füüsilistel isikutel. Nõutava loa väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi.</p> <p>Põhikriteerium: tööhõive olukord allsektoris. On lubatud füüsiliste isikute moodustatud kutseliidud (partnerlused).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>FR: Osutamiseks saab kasutada üksnes selliseid õiguslikke vorme, nagu SEL (<i>société d'exercice liberal</i>) (<i>anonyme, à responsabilité limitée</i> või <i>en commandite par actions</i>), AGC (<i>association de gestion et comptabilité</i>) või SCP (<i>société civile professionnelle</i>) (CPC 86213, 86219, 86220).</p>
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>HU: Piiranguteta arvepidamise ja raamatupidamisega seotud piiriülese tegevuse korral.</p> <p>IT: Piiranguteta arvepidamis- ja raamatupidamisteenustega seotud piiriülese tegevuse korral (CPC 86213, 86219, 86220).</p> <p>SI: Piiranguteta arvepidamis- ja raamatupidamisteenustega seotud piiriülese tegevuse korral (CPC 86213, 86219, 86220).</p>
Auditeerimisteenused (CPC 86211 ja 86212, välja arvatud arvepidamisteenused)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>CY: Juurdepääs on üksnes füüsilistel isikutel. Nõutava loa väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi.</p> <p>Põhikriteerium: tööhõive olukord allsektoris. On lubatud füüsiliste isikute moodustatud kutseliidud (partnerlused).</p>
	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>BE: Nõutav tegevuskoht Belgias, kus toimub kutsealane tegevus ja kus säilitatakse sellega seotud akte, dokumente ja kirjavahetust. Vähemalt üks ettevõtte haldur või juht peab olema tunnustatud audiitor.</p> <p>BG: Kohaldatakse mittediskrimineerivaid õigusliku vormi nõudeid.</p> <p>CZ: Auditite tegemise loa võib anda Tšehhi Vabariigis üksnes ettevõttele, kus Tšehhi või ELi liikmesriikide kodanike kapitaliosalus või hääleõigus on vähemalt 60 %.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>DE: Audiitorühingud (<i>Wirtschaftsprüfungsgesellschaften</i>) võivad olla üksnes sellises õiguslikus vormis, mis on vastuvõetav Euroopa Liidus ja EMPs. Täisühinguid ja usaldusühinguid võib tunnustada audiitorühingutena, kui nad on kantud oma usaldusel põhineva tegevuse alusel äriregistrisse kaubandusliku partnerlusena, <i>Wirtschaftsprüferordnung</i>'i (WPO) artikkel 27. <i>Wirtschaftsprüferordnung</i>'i (WPO) artikli 134 kohaselt registreeritud kolmandast riigist pärit audiitor, kelle peakontor asub väljaspool Euroopa Liitu, võib siiski teha raamatupidamise aastaaruannete kohustuslikku auditit või koostada äriühingu konsolideeritud finantsaruandeid, kui tema vabalt võõrandatavate väärtpaberitega kaubeldakse reguleeritud turul.</p> <p>DK: Hääleõigus tunnustatud audiitorühingutes ja audiitorühingutes, mis ei ole tunnustatud vastavalt määrusele, millega rakendatakse nõukogu 10. aprilli 1984. aasta kaheksandat direktiivi 84/253/EMÜ, ei tohi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiivi 2006/43/EÜ (mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit) põhjal ületada 10 % hääleõigusest.</p> <p>FI: Soome piiratud vastutusega äriühingu audiitoritest ja auditi teostamise kohustusega äriühingute audiitoritest vähemalt üks peab elama EMP riigis. Audiitor peab olema kohalikul tasandil litsentsitud audiitor või kohalikul tasandil litsentsitud audiitorühing.</p> <p>FR: Kohustuslike auditite teostamisel: teenuseid võib osutada mis tahes õiguslikku vormi kasutades, välja arvatud SNC (<i>société en nom collectif</i>) ja SCS (<i>société en commandite simple</i>).</p> <p>PL: Kohaldatakse õigusliku vormi nõudeid.</p> <p>SK: Auditite tegemise loa võib anda Slovakkias üksnes ettevõttele, kus Slovakkia või ELi liikmesriikide kodanike kapitaliosalus või hääleõigus on vähemalt 60 %.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>DE: <i>Wirtschaftsprüferordnung</i>'i (WPO) artikli 134 kohaselt registreeritud kolmandast riigist pärit audiitor, kelle peakontor asub väljaspool Euroopa Liitu, võib teha raamatupidamise aastaaruannete kohustuslikku auditit või koostada äriühingu konsolideeritud finantsaruandeid, kui tema vabalt võõrandatavate väärtpäberitega kaubeldakse reguleeritud turul.</p> <p>HU ja PT: Piiranguteta auditeerimisteenuste piiriülese osutamise korral.</p>
<p>Maksualased teenused (CPC 863, välja arvatud maksualased õigusabi- ja esindusteenused, mis on õigusteenused)</p>	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>CY: Juurdepääs on üksnes füüsilistel isikutel. Nõutava loa väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi.</p> <p>Põhikriteerium: tööhõive olukord allsektoris. On lubatud füüsiliste isikute moodustatud kutseliidud (partnerlused).</p> <p>PL: Kohaldatakse õigusliku vormi nõudeid.</p>
	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>FR: Osutamiseks saab kasutada üksnes selliseid õiguslikke vorme, nagu SEL (<i>société d'exercice liberal</i>) (<i>anonyme, à responsabilité limitée</i> või <i>en commandite par actions</i>) või SCP (<i>société civile professionnelle</i>).</p>
<p>Arhitektuuri- ja linnaplaneerimisteenused, inseneri- ja integreeritud inseneriteenused (CPC 8671, 8672, 8673, 8674)</p>	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>BG: Riikliku või piirkondliku tähtsusega arhitektuuri- ja inseneriprojektide korral peavad välisriigi investorid tegutsema koostöös kohalike investoritega või nende alltöövõtjatena (CPC 8671, 8672, 8673).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>FR: Arhitekt võib osutada Prantsusmaal arhitektiteenuseid, kasutades (mittediskrimineerivat alustel) üht järgmistest õiguslikest vormidest): SA (<i>société anonyme</i>) ja SARL (<i>société à responsabilité limitée</i>), EURL (<i>entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée</i>), SCP (<i>société en commandite par actions</i>), SCOP (<i>société coopérative et participative</i>), SELARL (<i>société d'exercice libéral à responsabilité limitée</i>), SELAFA (<i>société d'exercice libéral à forme anonyme</i>), SELAS (<i>société d'exercice libéral</i>) või SAS (<i>société par actions simplifiée</i>), või üksikisikuna või arhitektibüroo partnerina (CPC 8671).</p>
	<p>Üksnes piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>HR: Piiranguteta linnaplaneerimisteenuste piiriülese osutamise korral. Välisriigi arhitekti, inseneri või linnaplaneeri loodud disainlahenduse või projekti vastavust Horvaatia õigusele peab kinnitama Horvaatias volitatud füüsiline või juriidiline isik (CPC 8671, 8672, 8673, 8674).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-3 – Kutseteenused – Tervishoiuga seotud kutsealad ja farmaatsiatoodete jaemüük	
<p>Meditstiini- ja hambaraviteenused; ämmaemandate, meditsiiniõdede, füsioterapeutide, psühholoogide ja parameedikute teenused (CPC 85201, 9312, 9319)</p>	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>CZ ja MT: Piiranguteta kõikide tervishoiualaste kutseteenuste, sealhulgas arsti-, hambaarsti-, ämmaemanda-, meditsiiniõe-, füsioterapeudi-, parameediku- ja psühholoogiteenuste ning muude asjaomaste teenuste osutamise korral (CPC 9312, 9319 osa).</p> <p>FI: Piiranguteta tervishoiualaste kutseteenuste, sealhulgas meditsiini- ja hambaraviteenuste, ämmaemanda-, füsioterapeudi- ja parameedikuteenuste ning psühholoogiteenuste osutamise korral, olenemata sellest, kas asjaomaseid teenuseid rahastab riik või erasektor, välja arvatud meditsiiniõdede teenused. (CPC 9312, 93191)</p> <p>BG: Piiranguteta tervishoiualaste kutseteenuste, sealhulgas meditsiini- ja hambaraviteenuste, meditsiiniõe-, ämmaemanda-, füsioterapeudi- ja parameedikuteenuste ning psühholoogiteenuste osutamise korral. (CPC 9312, 9319 osa)</p> <p>DE: Seoses kutsealal registreerimisega võidakse kehtestada geograafilised piirangud, mis kehtivad nii kodanikele kui ka mittekodanikele.</p> <p>Arstidelt (sealhulgas psühholoogid, psühhoteraapeudid ja hambaarstid) nõutakse enda registreerimist kohustusliku tervisekindlustusega hõlmatud teenuseid pakkuvate arstide või hambaarstide piirkondlikes liitudes (<i>kassenärztliche</i> või <i>kassenzahnärztliche Vereinigungen</i>), kui nad soovivad ravida haigekassa kindlustatud patsiente. Sellel registreerimisel võidakse kohaldada kvantitatiivseid piiranguid, lähtudes arstide piirkondlikust jaotumisest. Kõnealust piirangut ei kohaldata hambaarstide suhtes. Registreerimine on vajalik vaid riiklikus tervishoiusüsteemis tegutsevatele arstidele.</p> <p>Meditstiini-, hambaravi- ja ämmaemandateenuseid võivad osutada üksnes füüsilised isikud.</p> <p>Telemeditsiiniteenuseid võib osutada üksnes seoses baasraviga, mille raames patsient kohtub eelnevalt arstiga. Info- ja kommunikatsiooniteenuste pakkujate arv võib olla piiratud, et tagada koostalitlus, ühilduvus ja vajalikud ohutusstandardid (CPC 9312, 93191).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>AT: Arstide koostöö ambulatoorse tervishoiu eesmärgil ehk nn grupipraksis saab toimuda üksnes järgmistes õiguslikes vormides: <i>Offene Gesellschaft</i> (OG) või <i>Gesellschaft mit beschränkter Haftung</i> (GmbH). Üksnes arstid võivad teha koostööd sellise grupipraksise alusel. Neil peab olema õigus sõltumatule meditsiinilisele tegevusele, nad peavad olema registreeritud Austria Meditsiinikojas ja tegutsema aktiivselt meditsiinilisel kutsealal. Muud füüsilised või juriidilised isikud ei tohi grupipraksises osaleda ega saada osa selle tulust või kasumist (CPC 9312 osa).</p> <p>DE: Kõnealuste teenuste osutamiseks nõutava õigusliku vormi suhtes võidakse kohaldada piiranguid (SGB V § 95).</p>
Veterinaarteenused (CPC 932)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>DE: Telemeditsiiniteenuseid võib osutada üksnes seoses baasraviga, mille raames patsient kohtub eelnevalt veterinaariga.</p> <p>DE, DK, ES, LV, NL ja SK: Veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes füüsilised isikud.</p> <p>IE: Veterinaarteenuseid võivad osutada üksnes füüsilised isikud või partnerlused.</p> <p>HU: Loa andmisel kohaldatakse majandusvajaduste testi.</p> <p>Põhikriteerium: sektoris valitsevad tööturutingimused.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>BG: Veterinaarmeditsiinasutuse võib asutada füüsiline või juriidiline isik.</p> <p>FR: Veterinaarteenuseid osutavate äriühingute puhul lubatud õiguslikud vormid on üksnes SEP (<i>société en participation</i>), SCP (<i>société civile professionnelle</i>) ja SEL (<i>société d'exercice liberal</i>).</p>
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>BE ja LV: Piiranguteta veterinaarteenuste piiriülese osutamise korral.</p>
<p>Ravimite ning meditsiini- ja ortopeediakaupade jaemüük, muud apteekriteenused (CPC 63211)</p>	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>BG, EE ja ES: Ravimite postimüük on keelatud.</p> <p>EE: Internetist tellitud ravimite tarnimine posti teel või kiirkullerteenuse kaudu on keelatud.</p> <p>DE, DK, EL, ES ja LU: Ravimite ja teatavate meditsiinikaupade jaemüügiga võivad tegeleda üksnes füüsilised isikud.</p> <p>EL: Ravimite ja teatavate meditsiinikaupade jaemüügiga võivad tegeleda üksnes apteekri tegevusloaga isikud ja selliste isikute asutatud äriühingud.</p> <p>FI: Piiranguteta ravimite jaemüügi korral.</p> <p>IT: Apteeki saavad pidada registrisse kantud füüsilised isikud ning juriidilised isikud partnerlusettevõttena, mille iga partner on registreeritud apteeker.</p> <p>SE: Piiranguteta ravimite jaemüügi ja nende pakkumise korral üldsusele.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>Euroopa Liidus, välja arvatud EL, IE, LT, LU ja NL: Mittediskrimineerivalt nende teenuseosutajate arvu piiramiseks, kellel on õigus pakkuda konkreetsetes piirkonnas konkreetset teenust, et vältida ülepakkumist piiratud nõudlusega piirkondades. Selleks võidakse kohaldada majandusvajaduste testi, mille raames võetakse arvesse selliseid tegureid nagu olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, transporditaristu, rahvastiku tihedus või geograafiline paiknemine.</p> <p>AT: Ravimeid ja teatavaid meditsiinkaupu võib üldsusele müüa üksnes apteegi kaudu.</p> <p>BG: Apteekide juhatajad peavad olema kvalifitseeritud apteekrid ja võivad töötada juhatajana üksnes selles apteegis, milles nad ise töötavad. Kehtestatud on kvoot, millega reguleeritakse ühele isikule kuuluvate apteekide arvu.</p> <p>BG ja EE: Ravimeid ja teatavaid meditsiinkaupu võib üldsusele müüa üksnes apteegi kaudu.</p> <p>DE: Ühe isiku kohta võib olla üks apteek ja kuni kolm haruapteeki.</p> <p>ES: Iga apteeker võib taotleda vaid ühe litsentsi.</p> <p>FR: Apteegi avamiseks peab olema saadud luba ja kaubanduslik kohalolek, sealhulgas ravimite kaugmüük üldsusele infoühiskonna teenuste kaudu, peab toimuma ühes järgmistest õiguslikest vormidest, mis on siseriikliku õiguse kohaselt mittediskrimineerival alusel lubatud: SEL (<i>société d'exercice liberal</i>) (<i>anonyme, à responsabilité limitée</i> või <i>en commandite par actions</i>), SNC (<i>société en noms collectifs</i>), või SARL (<i>société à responsabilité limitée</i>).</p> <p>MT: Ühegi isiku nimel ei tohi olla linnas või külas üle ühe tegevusloa (apteegi tegevusluba käsitlevate eeskirjade (LN 279/07) 5. eeskirja punkt 1), välja arvatud juhul, kui asjaomases linnas või külas ei ole rohkem taotlusi (apteegi tegevusluba käsitlevate eeskirjade (LN 279/07) 5. eeskirja punkt 2).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>PT: Äriühingutes, kus kapitali esindavad aktsiad, peavad aktsiad olema nimiväärtusega. Ükski isik ei tohi omada, käitada või hallata otseselt või kaudselt samal ajal rohkem kui nelja apteeki.</p> <p>SI: Sloveenia apteekide võrgustik koosneb avalik-õiguslikest farmaatsiaasutustest, mis kuuluvad omavalitsustele või kontsessiooni alusel erafarmatseutidele (enamusosanik peab olema ametilt apteeker).</p>
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>BG ja ES: Ravimite postimüük on keelatud.</p> <p>CZ: Postimüük on võimalik ainult liikmesriikidest.</p> <p>IE, LT ja SI: Retseptiravimite postimüük on keelatud.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-4 – Äriteenused – Teadus- ja arendusteenused (CPC 851, 852, 853)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liidus: Riigi rahastatavate teadus- ja arendusteenuste korral, mille jaoks eraldab Euroopa Liidu tasandil rahalisi vahendeid Euroopa Liit, võib ainuõigusi või lube anda üksnes liikmesriikide kodanikele ja Euroopa Liidu ettevõtjatele, kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht asub Euroopa Liidus (CPC 851, 853).</p> <p>Riigi rahastatavate teadus- ja arendusteenuste puhul, mille jaoks eraldab rahalisi vahendeid liikmesriik, võib ainuõigusi või lube anda üksnes asjaomase liikmesriigi kodanikele ning asjaomase liikmesriigi ettevõtjatele, kelle peakontor asub asjaomases liikmesriigis (CPC 851, 853).</p> <p>See reservatsioon ei piira artiklis 10.5 „Kohaldamisala“ ja artiklis 11.2 „Kohaldamisala“ osutatud teenuste osutamise või nende teenustega kauplemise subsidiumide välistamist lepinguosalise poolt⁵.</p>
	<p>Üksnes piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>RO: Piiranguteta teadus- ja arendusteenuste piiriülese osutamise korral.</p>

⁵ Asjakohased meetmed hõlmavad kõiki olemasolevaid ja tulevase ELi teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramme, sealhulgas programmi „Horisont 2020“ osalemiseeskirju (mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määruses (EL) nr 1290/2013, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 osalemis- ja levitamiseeskirjad) ning määrusi, mis käsitlevad ühiseid tehnoloogiaalgatusi, artikli 185 kohaseid otsuseid ning Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituuti (EIT), samuti olemasolevaid ja tulevase riiklikke, piirkondlikke või kohalikke teadusprogramme.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-5 – Äriteenused – Kinnisvarateenused (CPC 821, 822)	
	Piiriülese teenustekaubanduse puhul: CZ ja HU: Piiranguteta kinnisvarateenuste piiriülese osutamise korral.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-6 – Äriteenused – Rendi- või kasutusrendi teenused	
a) Ilma juhita sõidukite rendi- või kasutusrendi teenused (CPC 831)	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>SE: Ilma juhita autode ja teatavate maastikusõidukite (<i>terrängmotorfordon</i>) rendi ja kasutusrendi teenuste osutajad peavad, juhul kui rendi- või liisinguperiood on lühem kui üks aasta, määrama isiku, kes vastutab muu hulgas selle eest, et tegevus toimub kehtivate eeskirjade ja õigusaktide kohaselt ning et järgitakse liiklusohutuse eeskirju. Vastutav isik peab olema Rootsi resident.</p>
b) Operaatorita isiklike ja majapidamistarvetega seotud rendi- või kasutusrendi teenused (CPC 832)	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>BE ja FR: Piiranguteta operaatorita isiklike ja majapidamistarvetega seotud rendi- või kasutusrendi teenuste piiriülese osutamise korral.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-7 – Äriteenused	
a) Arvutiteenused ja nendega seotud teenused (CPC 84) ⁶	Puuduvad
b) Turu-uuringute ja avaliku arvamuse küsitluste teenused (CPC 864)	Puuduvad
c) Juhtimiselase nõustamise teenused (CPC 865) ja juhtimiselase nõustamisega seotud teenused (CPC 866)	Puuduvad
d) Seonduvad teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused (CPC 8675)	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul</p> <p>FR: Mõõdistamisele juurdepääsu võimaldavad õiguslikud vormid on üksnes SEL (<i>société d'exercice liberal</i>) (<i>anonyme, à responsabilité limitée</i> või <i>en commandite par actions</i>), SCP (<i>société civile professionnelle</i>), SA (<i>société anonyme</i>) ja SARL (<i>société à responsabilité limitée</i>). Välisinvestoritel peab olema uurimis- ja geoloogilise luure teenuste osutamiseks eriluba.</p>
e) Tehniliste katsete ja analüüsi teenused (CPC 8676)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>BG: Õhu ja vee koostise ja puhtuse kontrollimist ja analüüsimist võib teha üksnes Bulgaaria keskkonna- ja veeministeerium või selle ametid kooskõlas Bulgaaria Teaduste Akadeemiaga.</p> <p>FR ja PT: Bioloogi kutseala on reserveeritud füüsilistele isikutele.</p>

⁶ Euroopa Liit toetab kokkulepet arvutiteenuste ulatuse kohta – CPC 84.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
f) Reklaamiteenused (CPC 871)	Puuduvad
g) Tööjõu vahendamise teenused (CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liidus, välja arvatud HU ja SE: Piiranguteta koduabiliste, muude kaubandus- ja tööstustöötajate, meditsiiniõdede ja muu personali vahendamise teenuste osutamise korral (CPC 87204, 87205, 87206, 87209).</p> <p>AT, BG, CY, CZ, EE, FI, MT, PL, PT, RO, SK ja SI: Piiranguteta kontori abipersonali ja muude töötajate vahendamise teenuste osutamise korral (CPC 87202).</p> <p>LV ja LT: Piiranguteta kontori abipersonali vahendamise teenuste osutamise korral (CPC 87202).</p> <p>DE ja IT: Tööjõu vahendamise teenuste osutajate arvu piirangud.</p> <p>FR: Tööjõu vahendamise teenuste osutamisel võib kehtida riigi monopol.</p> <p>DE: Föderaalne töö- ja sotsiaalministeerium võib välja anda määruse, millega kehtestatakse piirangud väljastpoolt Euroopa Liitu ja EMPd pärit töötajate vahendamisele ja värbamisele kindlaksmääratud ametitesse (CPC 87202).</p> <p>AT, BG, CY, CZ, DE, FI, EE, MT, LV, LT, PL, PT, RO, SK ja SI: Piiranguteta kontori abipersonali värbamisteenuste osutamise korral (87203).</p> <p>IT: Kontoritöötajate värbamisteenuste osutajate arvu piirangud (87203).</p> <p>BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LV, LT, PL, PT, RO, SK ja SI: Piiranguteta tegevjuhtide otsingu teenuste osutamise korral (87201).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>BE: Vallooni piirkonnas peab tööjõu vahendamise teenuseid osutama konkreetset liiki juriidiline isik, mis on tavaliselt asutatud äriühinguna kas Belgia õiguse või liikmesriigi õiguse alusel või mida see riik reguleerib, olenemata selle õiguslikust vormist (<i>régulièrement constituée sous la forme d'une personne morale ayant une forme commerciale, soit au sens du droit belge, soit en vertu du droit d'un Etat membre ou régie par celui-ci, quelle que soit sa forme juridique</i>) (CPC 87202).</p> <p>ES: Tegevjuhtide otsingu teenuse osutajate arvu ja tööjõu vahendamise teenuste piirangud (CPC 87201, 87202).</p>
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liidus, välja arvatud BE, HU ja SE: Piiranguteta kontori abipersonali ja muude töötajate vahendamise teenuste piiriülese osutamise korral (CPC 87202).</p> <p>FR, IE, IT ja NL: Piiranguteta kontoritöötajate vahendamise teenuste piiriülese osutamise korral (CPC 87203).</p> <p>IE: Piiranguteta tegevjuhtide otsingu teenuste piiriülese osutamise korral (CPC 87201).</p>
<p>h) Turvateenused (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)</p>	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>BG, CY, CZ, EE, LT, LV, MT, PL, RO, SI ja SK: Piiranguteta turvateenuste osutamise korral.</p> <p>DK, HR ja HU: Piiranguteta järgmiste teenuste allsektorite osutamise korral: valveteenused (CPC 87305) Horvaatias ja Ungaris, turvanõustamisteenused (CPC 87302) Horvaatias, lennujaama valveteenused (CPC 87305 osa) Taanis ja soomusautoteenused (CPC 87304) Ungaris.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>DK: Turvateenuse osutamise luba taotlevate füüsiliste isikute ning turvateenuse osutamise luba taotlevate juriidiliste isikute juhtide ja enamiku juhatuse liikmete suhtes kehtib elukohanõue. Elukohanõuet ei kohaldata siiski juhtudel, mis on sätestatud rahvusvahelistes lepingutes või justiitsministri määrustes.</p>
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>BE, ES, FI, FR ja PT: Piiranguteta turvateenuste piiriülese osutamise korral.</p>
i) Juurdlusteenused (CPC 87301)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liidus, välja arvatud AT ja SE: Piiranguteta</p> <p>LT ja PT: Juurdlusteenuste korral kehtib riigi monopol.</p>
j) Hoonete puhastamise teenused (CPC 874)	Puuduvad
k) Fotograafiateenused (CPC 875)	Puuduvad
l) Pakendamisteenused (CPC 876)	Puuduvad
m) Krediidiinfoteenused, inkassoteenused (CPC 87901, 87902)	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liidus, välja arvatud ES, LV ja SE: Piiranguteta inkassoteenuste ja krediidiinfoteenuste osutamise korral.</p>
o) Telefonivastamisteenused (CPC 87903)	Puuduvad

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
p) Paljundusteenused (CPC 87904)	Piiriülese teenustekaubanduse puhul: HU: Piiranguteta paljundusteenuste piiriülese osutamise korral.
q) Kirjaliku ja suulise tõlke teenused (CPC 87905)	Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: BG: Tõlkebüroode ametlike tõlgete jaoks on vaja lepingut välisministeeriumiga. CY: Tõlkijate registrisse kandmine on vajalik ametlike tõlke- ja sertifitseerimisteenuste osutamiseks. HU: Ametlikke tõlkeid, tõlgete ametlikke kinnitusi ja ametlike dokumentide võõrkeelseid kinnitatud koopiaid võib pakkuda üksnes Ungari Tõlke- ja Tõestamisamet (OFFI). PL: Üksnes füüsilised isikud võivad olla vandetõlkijad.
	Piiriülese teenustekaubanduse puhul: HR: Piiranguteta ametlike dokumentide kirjaliku ja suulise tõlke teenuste piiriülese osutamise korral.
r) Postitusnimekirjade koostamine ja postitusteenused (CPC 87906)	Puuduvad
s) Tellimustoodete kujundamise teenused (CPC 87907)	Puuduvad
t) Mujal liigitamata muud äriteenused (CPC 87909)	Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: SE: Ehitusühistu majanduskava peab kinnitama kaks isikut. Need isikud peavad olema saanud EMP ametiasutuste tunnustuse.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>SE: Pandimajad tuleb rajada piiratud vastutusega äriühingu või filiaalina.</p>
u) Metallitoodete, masinate ja seadmete remondi teenused (CPC 886, välja arvatud 8868)	Puuduvad
v) Laevade, raudteetranspordivahendite ning lennukite ja nende osade hooldus ja remont (CPC 86764 osa, 86769, 8868)	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liidus, välja arvatud DE, EE ja HU: Piiranguteta transpordivahendite hooldus- ja remonditeenuste piiriülese osutamise korral väljastpoolt riigi territooriumi.</p> <p>Euroopa Liidus, välja arvatud CZ, EE, HU, LU ja SK: Piiranguteta siseveelaevade hooldus- ja remonditeenuste piiriülese osutamise korral väljastpoolt riigi territooriumi.</p> <p>Euroopa Liidus, välja arvatud EE, HU ja LV: Piiranguteta merelaevade hooldus- ja remonditeenuste piiriülese osutamise korral väljastpoolt riigi territooriumi.</p> <p>Euroopa Liidus, välja arvatud AT, EE, HU, LV ja PL: Piiranguteta lennukite ja nende osade hooldus- ja remonditeenuste piiriülese osutamise korral väljastpoolt riigi territooriumi (CPC 86764 osa, 86769, 8868).</p> <p>Euroopa Liidus: Üksnes Euroopa Liidus volitatud tunnustatud organisatsioonid võivad teostada liikmesriikide nimel laevade kohustuslikke ülevaatusi ja kohustuslikku sertifitseerimist. Võidakse kohaldada asutamiskoost.</p>
o) Muud äriteenused (CPC 88493, 893 osa, ISIC 37)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>NL: Väärismetallesemete proovimärgisega märgistamise ainuõigus on praegu antud Madalmaade kahele avalik-õiguslikule monopolile (CPC 893 osa).</p> <p>CZ: Heakskiidetud pakendiettevõtja võib pakkuda üksnes pakendite tagasivõtmise ja taaskasutamisega seotud teenuseid ning peab olema aktsiaseltsina asutatud juriidiline isik (CPC 88493, ISIC 37).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-8 – Sideteenused	
a) Posti- ja kulleriteenused (CPC 71235 osa, CPC 73210 osa, 751 osa)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liit: Kooskõlas siseriiklike õigusaktidega võidakse piirata postkastide paigutamist avalikult kasutatavatele teedele, postmarkide väljaandmist ja kohtu- või haldusmenetluse käigus kasutatava tähitud posti teenuse osutamist. Nende teenuste jaoks, mille puhul kehtib universaalteenuse osutamise kohustus, võib kehtestada litsentsimissüsteemi. Litsentsid võivad tuua kaasa konkreetse universaalteenuse osutamise kohustused või rahalise panuse kompensatsioonifondi.</p>
b) Telekommunikatsioon (CPC 752, 753, 754)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>BE: Piiranguteta satelliitlevi edastamise teenuste korral.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EL-9 – Ehitus (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 ja 518)	Puuduvad

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-10 – Turustusteenused	
a) Turustusteenused (CPC 3546, 631, 632, välja arvatud 63211, 63297, 62276, 621 osa)	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>PT: Teatavate jaemüügiettevõtete ja kaubanduskeskuste rajamisel kehtib spetsiaalne lubade andmise süsteem. See seostub kaubanduskeskustega, mille renditav brutopind on võrdne või suurem kui 8 000 m², ning jaemüügiettevõtetega, mille müügipind on võrdne või suurem kui 2 000 m², kui need asuvad väljaspool kaubanduskeskusi. Põhikriteeriumid: kaubanduslike pakkumiste mitmekesistamine, tarbijale pakutavate teenuste hindamine, tööhõive kvaliteet ja ettevõtja sotsiaalne vastutus, lõimumine linnakeskkonda ning panus ökotõhususse (CPC 631, 632, välja arvatud 63211, 63297).</p>
b) Ravimite turustamine (CPC 62117, 62251, 8929).	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>FI: Piiranguteta ravimite turustamise korral (CPC 62117, 62251, 8929).</p>
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>BG: Piiranguteta ravimite piiriülese hulgiturustamise korral (CPC 62251).</p>
b) Alkohoolsete jookide turustamine (CPC 62112 osa, 62226, 63107, 8929).	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>FI: Piiranguteta alkohoolsete jookide turustamise korral (CPC 62112 osa, 62226, 63107, 8929).</p> <p>SE: Alkohoolsete jookide, veini ja õlle (välja arvatud alkoholivaba õlu) jaemüük on Systembolaget AB riigi monopol. Alkohoolsed joogid on joogid, mille alkoholisisaldus on üle 2,25 mahuprotsendi. Õlle puhul on alkoholisisalduse piir 3,5 mahuprotsenti (CPC 631 osa).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
c) Tubaka turustamine (CPC 6222 osa, 62228, 6310 osa, 63108)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>AT: Tubakamüüjana tegutsemise luba saavad taotleda üksnes füüsilised isikud (CPC 63108).</p> <p>ES: Üksnes füüsilised isikud võivad tegutseda tubakamüüjatena. Iga tubakamüüja võib taotleda vaid ühe litsentsi (CPC 63108). Tubaka jaemüük on riigi monopol.</p> <p>FR: Tubaka hulgi- ja jaemüük on riigi monopol (CPC 6222 osa, 6310 osa).</p> <p>IT: Tubaka turustamiseks ja müümiseks on vaja litsentsi. Luba antakse avaliku menetluse kaudu. Lubade väljastamisel kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: rahvastiku tihedus ja olemasolevate müügikohtade paiknemise tihedus (CPC 6222 osa, 6310 osa).</p>
d) Tahke-, vedel- ja gaaskütuste ning nendega seotud toodete turustamine ja jaemüük (CPC 613, 62271, 63297)	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>CY: Piiranguteta mootorikütuse, elektri ja muu gaasi kui balloongaasi jaemüügiteenuste korral, kui investorit kontrollib sellise kolmanda riigi füüsiline või juriidiline isik, mille arvele langeb üle 5 % ELi nafta- ja maagaasiimpordist.</p>
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>CY: Piiranguteta kütteõli ja balloongaasi piiriülese jaemüügi korral, välja arvatud postimüügi teel.</p>
e) Muu turustamine (CPC 621 osa, 62228, 62251, CPC 62272 osa, 62276, 63108, CPC 6329 osa)	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>BG: Piiranguteta kaubamaaklerite teenuste piiriülese osutamise, keemiatoodete, väärismetallide ja -kivide, ravimite, meditsiiniotstarbeliste ainete, toodete ja esemete; tubaka, tubakatoodete ja alkoholsete jookide hulgimüügi korral.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-11 – Haridusteenused (CPC 92) (Üksnes erasektori rahastatavad teenused)	
	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liit: Kui välisriigi teenuseosutajal on lubatud pakkuda erasektori rahastatavaid haridusteenuseid, võidakse eraettevõtjalt nõuda haridussüsteemis osalemiseks mittediskrimineerivatel alustel antud kontsessiooni.</p> <p>Euroopa Liidus: Piiranguteta muude haridusteenuste korral (CPC 929).</p> <p>SE: Piiranguteta haridusteenuste osutajate korral, kes on heaks kiidetud riiklike ametiasutuste poolt. Nimetatud reservatsiooni kohaldatakse erasektori rahastatavate haridusteenuste osutajate suhtes, kes saavad riigilt teatavat toetust, nagu riigi poolt tunnustatud haridusteenuste osutajad, riigi järelevalve all olevad haridusteenuste osutajad või õpingud, mis annavad õiguse õppetoetustele (CPC 92).</p> <p>CY, FI, MT ja RO: Piiranguteta erasektori rahastatavate põhi-, kesk- ja täiskasvanuharidusteenuste osutamise korral (CPC 921, 922, 924).</p> <p>AT, BG, CY, FI, MT ja RO: Piiranguteta erasektori rahastatavate kõrgharidusteenuste osutamise korral (CPC 923).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>AT: Erasektori rahastatavate kõrgharidusteenuste pakkumiseks rakendusteaduste valdkonnas on vaja pädeva asutuse – rakenduskõrgkoolide nõukogu (<i>Fachhochschulrat</i>) – luba. Investor, kes soovib pakkuda rakendusteaduste alast õppeprogrammi, peab tegelema eeskätt nende programmide pakkumisega ning peab esitama kavandatud õppeprogrammi heakskiitmiseks vajaduste hinnangu ja turu-uuringu. Pädev ministeerium keeldub heakskiitmisest, kui leitakse, et programm ei sobi kokku riigi haridushuvidega. Eraülikooli rajaja vajab pädeva asutuse (Austria akrediteerimisnõukogu) luba. Pädev ministeerium võib heakskiitmisest keelduda, kui akrediteerimisnõukogu otsus ei sobi kokku riigi haridushuvidega (CPC 923).</p> <p>MT: Teenuseosutajad, kes soovivad osutada erasektori rahastatavaid kõrgharidus- või täiskasvanuharidusteenuseid, peavad saama haridus- ja tööhõiveministeeriumilt loa. Loa andmise otsuse tegemisel võidakse kohaldada kaalutlusõigust (CPC 923, CPC 924).</p>
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>BG: Erasektori rahastatavaid põhi- ja keskharidusteenuseid võivad osutada üksnes vastava loa saanud Bulgaaria ettevõtjad, kelle puhul on nõutav kaubanduslik kohalolek.</p> <p>BG, IT ja SI: Piiranguteta erasektori rahastatavate põhiharidusteenuste piiriülese osutamise korral (CPC 921).</p> <p>BG ja IT: Piiranguteta erasektori rahastatavate keskharidusteenuste piiriülese osutamise korral (CPC 922).</p> <p>AT: Piiranguteta erasektori rahastatavate täiskasvanuharidusteenuste piiriülese osutamise korral raadio- või teleringhäälingu vahendusel (CPC 924).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>ES ja IT: Et avada erasektori rahastatav ülikool, mis annab tunnustatud diplomeid või kraade, on vaja luba. Kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: rahvastiku tihedus ja olemasolevate kõrgkoolide paiknemise tihedus. ES: Menetlus hõlmab parlamendiga konsulteerimist.</p> <p>SK: Kõigi erasektori rahastatavate haridusteenuste (välja arvatud keskharidusjärgse tehnilise ja kutsehariduse teenused) osutajate suhtes võib kohaldada majandusvajaduste testi ning kohalikud omavalitsused võivad piirata loodavate koolide arvu (CPC 921, 922, 923, välja arvatud 92310, 924).</p> <p>EL: Kõrgharidust võivad pakkuda üksnes täiesti autonoomsed avalik-õiguslikud juriidilised isikud.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-12 – Keskkonnateenused (CPC 9401, 9402, 9403, 9406)	Piiriülese teenustekaubanduse puhul: DE: Piiranguteta jäätmekäitlusteenuste osutamise korral, välja arvatud nõustamisteenused, ning mulla kaitse ja saastatud mulla harimisega seotud teenuste osutamise korral, välja arvatud nõustamisteenused.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-13 – Tervishoiu- ja sotsiaalteenused (Üksnes erasektori rahastatavad teenused)	
Tervishoiuteenused – haigla- ja kiirabiteenused, raviarutuste teenused (CPC 93, 931, välja arvatud 9312, 93191 osa, 9311, 93192, 93193, 93199)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriüleste teenuste puhul:</p> <p>Euroopa Liidus: Eraettevõtjatel võidakse nõuda erasektori rahastatavas tervishoiuvõrgus osalemiseks mittediskrimineerivatel alustel antud kontsessiooni. Võidakse kohaldada majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, transporditaristu, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine ja uute töökohtade loomine.</p> <p>AT, SI ja PL: Piiranguteta erasektori rahastatavate kiirabiteenuste osutamise korral (CPC 93192).</p> <p>BG, CY, CZ, FI, MT ja SK: Piiranguteta erasektori rahastatavate haigla-, kiirabi- ja raviarutuste teenuste, välja arvatud haiglateenuste osutamise korral (CPC 9311, 93192, 93193).</p> <p>BE: Piiranguteta erasektori rahastatavate kiirabi- ja raviarutuste teenuste, välja arvatud haiglateenused, osutamise korral (CPC 93192, 93193).</p> <p>FI: Piiranguteta erasektori rahastatavate muude tervishoiuteenuste osutamise korral (CPC 93199).</p> <p>DE: Piiranguteta sotsiaalkindlustusteenuste osutamise korral Saksamaa sotsiaalkindlustussüsteemi raames, kus teenuseid pakuvad eri äriühingud või üksused, millega kaasneb konkurents, ja seega ei ole asjaomaste teenuste puhul tegemist teenustega, mida osutatakse üksnes valitsuse ülesannete täitmisel.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>DE: Pääste- ja kiirabiteenuste osutamist korraldavad ja reguleerivad liidumaad. Enamik liidumaid delegeerib päästeteenuste alase pädevuse omavalitsustele. Omavalitsustel on lubatud eelistada kasumit mittetaotlevaid ettevõtjaid.</p> <p>Kiirabiteenuste osutamiseks on vajalik kavandamine, luba ja akrediteerimine. Telemeditsiiniteenuseid võib osutada üksnes seoses baasraviga, mille raames patsient kohtub eelnevalt arstiga. Info- ja kommunikatsiooniteenuste pakkujate arv võib olla piiratud, et tagada koostalitlus, ühilduvus ja vajalikud ohutusstandardid.</p> <p>SI: Järgmiste teenuste kohta kehtib riigi monopol: vere ja verepreparaatide tarnimine, inimelundite eemaldamine ja säilitamine siirdamise eesmärgil; sotsiaalmeditsiini-, hügieeni-, epidemioloogilised ja tervishoiu-/ökoloogilised teenused, patoanatomilised teenused, biomeditsiiniliselt toetatav soojätkamine (CPC 931).</p>
	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>DE: Piiranguteta erasektori rahastatavate Saksamaa relvajõudude haiglate omandiõiguse korral.</p> <p>DE: Piiranguteta muude seoses oluliste erasektori rahastatavate haiglate natsionaliseerimisega. (CPC 93110)</p> <p>FR: Kui ELi investoritele on kättesaadavad muud õiguslikud vormid, siis kolmandate riikide investoritel on juurdepääs üksnes sellistele õiguslikele vormidele nagu SELAS (<i>société d'exercice liberal</i>) ja SCP (<i>société civile professionnelle</i>). Meditsiini-, hambaravi- ja ämmaemandateenuseid ning õeteenuseid saab osutada üksnes õiguslikku vormi SEL (<i>société d'exercice liberal</i>) (<i>anonyme, à responsabilité limitée</i> või <i>en commandite par actions</i>) või SCP kasutades. Haigla- ja kiirabiteenuste, raviasutuste teenuste (muud kui haiglateenused) ja sotsiaalteenuste puhul on juhtimisülesannete täitmiseks vajalik luba. Loa andmisel võetakse arvesse kohalike juhtide kättesaadavust.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>FR: Piiranguteta erasektori rahastatavate laborianalüüsi- ja katseteenuste piiriülese osutamise korral (CPC 9311 osa).</p>
<p>Tervishoiu- ja sotsiaalteenused, sealhulgas pensionikindlustus</p>	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liidus, välja arvatud HU: Piiranguteta tervishoiuteenuste piiriülese osutamise korral väljastpoolt riigi territooriumi, sotsiaalteenuste piiriülese osutamise korral väljastpoolt riigi territooriumi, samuti tegevuste või teenuste korral, mis moodustavad osa riiklikust pensionikavast või riiklikust sotsiaalkindlustussüsteemist. Reservatsioon ei kehti tervishoiualaste kutseteenuste osutamise suhtes, sealhulgas teenused, mida pakuvad arstid, hambaarstid, ämmaemandid, meditsiiniõed, füsioterapeudid, parameedikud ja psühholoogid, mis on hõlmatud muude reservatsioonidega (CPC 931, välja arvatud 9312, 93191 osa).</p> <p>HU: Piiranguteta avaliku sektori rahastatavate haigla- ja kiirabiteenuste ning muude raviasutuste kui haiglate teenuste piiriülene osutamise korral väljastpoolt riigi territooriumi (CPC 9311, 93192, 93193).</p>
<p>Sotsiaalteenused, sealhulgas pensionikindlustus</p>	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liidus: Piiranguteta tegevuse või teenuste korral, mis moodustavad riikliku pensioni- või sotsiaalkindlustussüsteemi osa. Eraettevõtjatelt võidakse nõuda erasektori rahastatavas sotsiaälvõrgus osalemiseks mittediskrimineerivatel alustel antud kontsessiooni. Võidakse kohaldada majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, transporditaristu, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine ja uute töökohtade loomine.</p> <p>CZ, FI, HU, MT, PL, RO, SK ja SI: Piiranguteta erasektori rahastatavate sotsiaalteenuste osutamise korral.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>BE, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT ja PT: Piiranguteta erasektori rahastatavate sotsiaalteenuste, välja arvatud sanatooriumide, puhkekodude ja vanadekodude teenuste osutamise korral.</p> <p>DE: Piiranguteta Saksamaa sotsiaalkindlustussüsteemi korral, kus teenuseid võivad pakkuda eri äriühingud või üksused, millega kaasneb konkurents, ja seega ei pruugi asjaomased teenused olla hõlmatud määratlusega teenused, mida osutatakse üksnes valitsuse ülesannete täitmisel.</p>
	<p>Üksnes investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>HR: Mõne sotsiaalhoolekandeametuse loomine võib sõltuda konkreetse geograafilise piirkonna vajadustest tingitud piirangutest (CPC 9311, 93192, 93193, 933).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-14 – Turismi- ja reisisiteenused	
	Investeeringute liberaliseerimise puhul: BG: Nõutav on asutamine (filiaalid ei ole lubatud) (CPC 7471, 7472).

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-15 – Meelelahutus-, kultuuri- ja sporditeenused	
a) Raamatukogu-, arhiivi-, muuseumi- ja muud kultuuriteenused (CPC 963)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liit, välja arvatud AT ja investeeringute liberaliseerimise eesmärgil LT: Piiranguteta raamatukogu-, arhiivi-, muuseumi- ja muude kultuuriteenuste osutamise korral. AT ja LT: Asutamiseks võidakse nõuda luba või kontsessiooni.</p>
b) Meelelahutusteenused, teatrite, ansamblite ja tsirkuste teenused (CPC 9619, 964, välja arvatud 96492)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI ja SK: Piiranguteta meelelahutusteenuste, sealhulgas teatrite, ansamblite, tsirkuste ja diskoteekide teenuste osutamise korral.</p> <p>BG: Piiranguteta järgmiste meelelahutusteenuste osutamise korral: tsirkuste, lõbustusparkide ja sarnaste meelelahutusasutuste teenused, tantsusaalide, diskoteekide ja tantsuõpetajate teenused ning muud meelelahutusteenused.</p> <p>EE: Piiranguteta muude meelelahutusteenuste osutamise korral, välja arvatud kinode teenused.</p> <p>LT ja LV: Piiranguteta kõikide meelelahutusteenuste osutamise korral, välja arvatud kino käitamise teenused.</p>
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liidus, välja arvatud AT ja SE: Piiranguteta meelelahutusteenuste, sealhulgas teatrite, ansamblite, tsirkuste ja diskoteekide teenuste piiriülese osutamise korral.</p>
c) Uudistevahendusteenused (CPC 962)	Puuduvad

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
d) Hasartmängude ja kihlvedude korraldamise teenused (CPC 96492)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liidus, välja arvatud MT: Piiranguteta hasartmänguteenuste osutamise korral, mis hõlmab rahalise panusega õnnemänge, sealhulgas eeskätt loteriid, kraapimisloteriid, kasiinodes, mängusaalides või litsentsitud ruumides pakutavaid hasartmänguteenuseid, ning heategevusorganisatsioonide või mittetulundusühingute pakutavaid või neile tulu toovaid kihlveo-, bingo- ja hasartmänguteenuseid.</p> <p>Reservatsiooni ei kohaldata osavusmängude suhtes, mänguautomaatide suhtes, mis ei väljasta auhindu või mis väljastavad auhindu üksnes tasuta mängude kujul, ja reklaammängude suhtes, mille ainus eesmärk on elavdada käesoleva erandiga hõlmamata kaupade või teenuste müüki.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-16 – Transporditeenused ja transpordi abiteenused	
a) Meretransport i) Rahvusvaheline reisijatevedu (CPC 7211, välja arvatud riigisisene kabotaaž) ii) Rahvusvaheline kaubavedu (CPC 7212, välja arvatud riigisisene kabotaaž)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liit, välja arvatud LV ja MT: Piiranguteta laeva registreerimisel ja asutamisriigi lipu all sõitva laevastiku käitamise korral (kogu kaubanduslik merendustegevus, millega tegeletakse merelaevalt, sealhulgas kalandus, vesiviljelus ja kalandusega seotud teenused; rahvusvaheline reisijate- ja kaubavedu (CPC 721); ning meretranspordi abiteenused).</p> <p>MT: Kehtivad ainuõigused Maltalt Itaalia kaudu Mandri-Euroopaga sisse seatud mereühenduse suhtes (CPC 7213, 7214, 742 osa, 745, 749 osa).</p> <p>BG: Mehitamata laevadele tohib Bulgaaria sadamates ja Doonau jõel teenuseid osutada üksnes Bulgaaria ettevõtja kaudu (nõutav on asutamine juriidilise isikuna). Teenuseosutajate arv sadamates võib olla piiratud sõltuvalt sadama objektiivsest läbilaskevõimest, mille määrab kindlaks transpordi-, infotehnoloogia- ja sideministeeriumi moodustatud ekspertide komisjon. (ISIC 0501, 0502, CPC 5133, 5223, 721, 722, 74520, 74540, 74590, 882).</p> <p>Õigus osutada riikliku tähtsusega Bulgaaria sadamates avaliku transpordi tugiteenuseid antakse kontsessioonilepinguga. Piirkondliku tähtsusega sadamates antakse kõnealune õigus sadamaomanikuga sõlmitava lepinguga (CPC 74520, 74540 ja 74590).</p>
b) Meretranspordi ja siseveetranspordi abiteenused	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liit: Piiranguteta lootsi- ja sildumisteenuste osutamise korral.</p> <p>Euroopa Liit, välja arvatud LT ja LV: Piiranguteta püksirteenteenuste osutamise korral (CPC 7452).</p> <p>BE: Veoste käitlemise teenuseid võivad osutada üksnes kuningliku dekreediga kindlaks määratud akrediteeritud töötajad, kellel on õigus töötada sadamaaladel (CPC 741).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>EL: Sadamaaladel veoste käitlemise teenuste osutamisel kehtib riigi monopol (CPC 745).</p> <p>LT: Lootsi- ja sildumisteenuseid ning puksiirteenuseid võivad osutada üksnes Leedu juriidilised isikud või Leedus filiaali omavad Euroopa Liidu liikmesriikide juriidilised isikud, kellel on Leedu meresõiduohutuse ameti välja antud sertifikaat (CPC 7452).</p>
<p>c) Raudteetransport ja raudteetranspordi abiteenused</p>	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liidus: Piiranguteta reisijate ja kaupade raudteetranspordi korral (CPC 711).</p> <p>LT: Raudteetranspordivahendite hooldus- ja remonditeenuste korral kehtib riigi monopol (CPC 86764, 86769, 8868 osa).</p> <p>SE: Raudteetranspordivahendite hooldus- ja remonditeenuste suhtes kohaldatakse majandusvajaduste testi, kui investor kavatseb rajada oma terminali taristurajatised. Põhikriteeriumid: ruumi- ja võimsuspiirangud (CPC 86764, 86769, 8868 osa).</p>
<p>d) Maanteetransport (reisijate- ja kaubaveoteenused, rahvusvahelised veoautoveoteenused) ja maanteetranspordi abiteenused.</p>	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liidus: Piiranguteta maanteetranspordi korral (reisijate- ja kaubaveoteenused, rahvusvaheliste veoautovedude teenused).</p> <p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>Euroopa Liidus: Piiranguteta teises liikmesriigis asutatud välisinvestorite kabotaaži korral liikmesriigi piires (CPC 712).</p> <p>Euroopa Liidus: Euroopa Liidu taksoteenuste suhtes võidakse kohaldada majandusvajaduste testi, millega piiratakse teenuseosutajate arvu. Põhikriteerium: kohaldatavates õigusaktides ette nähtud kohalik nõudlus (CPC 71221).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>AT: Reisijate- ja kaubaveo jaoks võib ainuõigusi või lube anda üksnes Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikele ja Euroopa Liidu juriidilistele isikutele, kelle peakontor asub Euroopa Liidus (CPC 712).</p> <p>BE: Seaduses võidakse kindlaks määrata taksoveolubade maksimaalne arv (CPC 71221).</p> <p>BG: Reisijate- ja kaubaveo jaoks võib ainuõigusi või lube anda üksnes Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikele ja Euroopa Liidu juriidilistele isikutele, kelle peakontor asub Euroopa Liidus. Nõutav on asutamine (CPC 712).</p> <p>ES: Reisijateveo puhul kohaldatakse CPC 7122 all osutatavate teenuste suhtes majandusvajaduste testi. Põhikriteerium: kohalik nõudlus. Linnadevahelise bussiveo teenuste suhtes kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine, mõju liiklustingimustele ja uute töökohtade loomine.</p> <p>FR: Kolmandate riikide investoritel ei ole lubatud osutada linnadevahelise bussiveo teenuseid (CPC 712).</p> <p>IE: Linnadevahelise bussiveo teenuste suhtes kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine, mõju liiklustingimustele ja uute töökohtade loomine (CPC 7121, 7122).</p> <p>IT: Limusiiniteenuste suhtes kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine, mõju liiklustingimustele ja uute töökohtade loomine.</p> <p>Linnadevahelise bussiveo teenuste suhtes kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine, mõju liiklustingimustele ja uute töökohtade loomine.</p> <p>Kaubaveoteenuste suhtes kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: kohalik nõudlus (CPC 712).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>LV: Reisijate- ja kaubaveoteenuste osutamiseks on vaja luba, mida ei anta välismaal registreeritud sõidukitele. Asutatud üksused peavad kasutama riigis registreeritud sõidukeid (CPC 712).</p> <p>MT: Avalikud bussiveoteenused: kogu võrgu suhtes kohaldatakse kontsessiooni, mis hõlmab avaliku teenindamise kohustust kanda hoolt teatavate ühiskonnarühmade (nagu õpilased ja eakad) eest (CPC 712).</p> <p>MT: Taksod: veolubade arvu suhtes kohaldatakse piiranguid.</p> <p><i>Karozzini</i> (hobuvankrid): veolubade arvu suhtes kohaldatakse piiranguid (CPC 712).</p> <p>PT: Reisijateveo valdkonnas kohaldatakse limusiiniteenuste osutamisel majandusvajaduste testi. Põhikriteeriumid: olemasolevate ettevõtjate arv ja neile avalduv mõju, rahvastiku tihedus, geograafiline paiknemine, mõju liiklustingimustele ja uute töökohtade loomine (CPC 712).</p> <p>SK: Kaubaveo puhul kohaldatakse majandusvajaduste testi. Põhikriteerium: kohalik nõudlus (CPC 712).</p> <p>SE: Maanteetranspordivahendite hooldus- ja remonditeenuste suhtes kohaldatakse majandusvajaduste testi, kui investor kavatseb rajada oma terminali taristurajatised. Põhikriteeriumid: ruumi- ja võimsuspiirangud (CPC 86764, 86769, 8867 osa).</p> <p>SE: Autoveoettevõtja tegevusalal tegutsemiseks on vaja Rootsis väljastatud tegevusluba.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Litsentse väljastatakse mittediskrimineerivatel tingimustel, välja arvatud maanteeveo ja reisijaveoga tegelevad ettevõtjad võivad üldiselt kasutada ainult riiklikus autoregistris registreeritud sõidukeid. Kui sõiduk on registreeritud välismaal, kuulub füüsilisele või juriidilisele isikule, kelle peamine elu- või tegevuskoht on välismaal, ja tuuakse Rootsi ajutiselt, võib seda Rootsis ajutiselt kasutada.</p> <p>Ettevõtjad, kes osutavad kauba ja reisijate piiriülese maanteeveo teenuseid välismaal, vajavad selle tegevuse jaoks luba selle riigi pädevalt asutuselt, kus nad on asutatud. Maanteevedusid käsitlevates kahepoolsetes lepingutes võidakse kehtestada piiriülese kaubanduse jaoks lisanõuded. Sõidukite puhul, mille suhtes kahepoolset lepingut ei kohaldada, on vaja ka Rootsi transpordiameti tegevusluba (CPC 712).</p>
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>BG: Piiranguteta maanteetranspordi abiteenuste piiriülese osutamise korral (CPC 744).</p>
<p>e) Lennutranspordi abiteenused (CPC 7461, 7469, 83104)</p>	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liidus: Maapealse teeninduse puhul võidakse nõuda, et teenuseosutaja tegevuskoht asuks ELi territooriumil. Maapealse teeninduse avatuse tase sõltub lennujaama suurusel.</p> <p>Teenuseosutajate arv lennujaamades võib olla piiratud. Suurtes lennujaamades ei tohi teenuseosutajaid olla alla kahe.</p> <p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>PL: Külmutatud või jahutatud kaupade hoiustamise teenuste ning vedelike või gaaside mahtkaubana hoiustamise teenuste puhul sõltub konkreetsete teenuseliikide osutamise võimalus lennujaama suurusel. Teenuseosutajate arvu lennujaamas võidakse piirata ruumipuuduse tõttu ning mitte vähem kui kahe teenuseosutajani muudel põhjustel (CPC 742 osa).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
f) Kosmosetransport ja kosmoselaeva rentimine	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liit: Piiranguteta kosmosetransporditeenuste ja kosmoselaevade rentimise korral (CPC 733, 734 osa).</p>
g) Kombineeritud transporditeenuste osutamine	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liidus, välja arvatud FI: Liikmesriikidevaheliste kombineeritud vedude korral võivad veo alg- või lõppetapi maanteevedu – mis moodustab kombineeritud veo lahutamatu osa ja võib, kuid ei pruugi hõlmata piiri ületamist – teha üksnes ELi liikmesriigis asutatud veoettevõtjad, kes vastavad tegevusalale lubamise ja liikmesriikidevahelise kaupade veo turule pääsemise tingimustele. Kehtivad mis tahes konkreetset transpordiliiki mõjutavad piirangud.</p> <p>Võidakse võtta vajalikke meetmeid, et tagada maantesõidukite suhtes kohaldatavate kombineeritud vedudest tulenevate mootorsõidukimaksude vähendamine või hüvitamine (CPC 711, 712, 7212, 7222, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EL-17 – Põllumajandus, kalandus, vesi, tootmine	
a) Põllumajandus, jahindus, metsandus ning põllumajanduse, jahinduse ja metsandusega seotud teenused (ISIC 01, 02, CPC 881)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>HR: Piiranguteta põllumajandusliku ja jahindustegevuse korral.</p> <p>HU: Piiranguteta põllumajandusliku tegevuse korral (ISIC 011, 012, 013, 014, 015, CPC 8811, 8812, 8813, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).</p> <p>PT: Agronoomi kutseala on reserveeritud füüsilistele isikutele (CPC 881).</p>
	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>FI: Ainuõigusi võib anda põhjapõdraomanikele ja põhjapõtrade kasvatajatele (ISIC 014).</p> <p>FR: Kolmandate riikide investorid vajavad põllumajandusettevõtte või -ühistu loomiseks luba. Eelnev luba on nõutav, et saada põllumajandusühistu liikmeks või tegutseda selle juhatajana (ISIC 011, 012, 013, 014, 015).</p> <p>SE: Põhjapõdrakasvatusega võivad tegeleda ainult saamid (ISIC 014).</p>
b) Kalapüük, vesiviljelus, kalandusega seotud teenused (ISIC 05, CPC 882)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liidus: Eelkõige ühise kalanduspoliitika ja kolmanda riigiga sõlmitud kalanduslepingute raames – juurdepääs liikmesriikide suveräänsete õiguste või jurisdiktsiooni all olevate vete bioloogilistele ressurssidele ja püügipiirkondadele ning nende ressursside ja püügipiirkondade kasutamine, muu hulgas:</p> <p>a) reguleeritakse Mehhiko või kolmanda riigi laevadele eraldatud alamkvoodi raames püütud saagi lossimist ELi sadamates;</p> <p>b) määratakse kindlaks ettevõtte minimaalne suurus, et säilitada nii väikesed kalalaevad kui ka rannapüügilaevad; või</p> <p>c) võimaldatakse Mehhikole või kolmandale riigile diferentseeritud kohtlemist vastavalt kalandusega seotud kehtivatele või tulevastele kahepoolsetele lepingutele.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
c) Vee kogumine, puhastamine ja veevarustus (ISIC 41)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>Euroopa Liidus: Piiranguteta tegevuse korral, mis hõlmab teenuseid seoses kodumajapidamiste või tööstuslike, kaubanduslike või muude kasutajate jaoks vee kogumise, puhastamise ja varustusega, sealhulgas joogiveega varustamine ja veemajandus.</p>
d) Toiduainete ja jookide tootmine (ISIC 15)	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>IE: Välisriigi residentidelt nõutakse jahutootmise alustamiseks luba (ISIC 1531).</p>
e) Tootmine (ISIC 16, 17, 18, 19, 20, 21)	Puuduvad
f) Kirjastamine, trükkimine ja salvestiste paljundamine (ISIC 22, CPC 88442)	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>LV: Meediaväljaandeid võivad luua ja neid kirjastada üksnes Lätis asutatud juriidilised isikud ja Läti füüsilised isikud. Filiaalid ei ole lubatud.</p>
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>DE: Igas avalikult levitatavas või trükitavas ajalehes, ajakirjas või perioodikaväljaandes peab olema selgelt nimetatud vastutav toimetaja (asjaomase füüsilise isiku täielik nimi ja aadress). Võidakse nõuda, et vastutav toimetaja oleks Saksamaa, ELi või EMP alaline elanik. Liidumaa siseminister võib lubada teha erandeid (ISIC 22).</p> <p>SE: Füüsilised isikud, kes on Rootsis trükitavate ja avaldatavate perioodikaväljaannete omanikud, peavad elama Rootsis või olema EMP riigi kodanikud. Juriidilistest isikutest perioodikaväljaannete omanikud peavad olema asutatud EMPs. Rootsis trükitud ja avaldatud perioodikaväljaannetel ning tehnilistel salvestistel peab olema vastutav toimetaja, kes elab Rootsis.</p>
g) Tootmine (ISIC 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37)	Puuduvad

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EL-18 – Energiaga seotud tegevus	
a) Mäetööstus (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 5115, 7131, 8675, 883)	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>IT: Riigile kuuluvates kaevandustes kehtivad uurimise ja kaevandamise erieeskirjad. Enne kaevanduse mis tahes kasutuselevõttu on vaja uurimisluba (<i>permesso di ricerca, Article 4 of Regio Decreto 29 luglio 1927, n. 1443/1927, „Norme di carattere legislativo per disciplinare la ricerca e la coltivazione delle miniere nel Regno“</i>) (kuninglik dekreet nr 1443/1927). Selles tähtajalises loas määratakse täpselt kindlaks uuritava maa-ala piirid. Sama maa-ala jaoks võib anda uurimisloa mitmele eri isikule või ettevõtjale (tegemist ei ole ilmtingimata ainuloaga). Maavarade kultiveerimiseks ja kasutamiseks on vaja piirkondliku ametiasutuse luba (<i>concessione</i>, kuningliku dekreedid nr 1443/1927 artikkel 14 ja seadusandliku dekreedid nr 112/1998 artikkel 34) (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 8675, 883).</p> <p>FI: Maavarade uurimiseks ja kasutamiseks peab olema luba, mille annab tuumamaterjali kaevandamisel valitsus. Valitsuselt tuleb saada kaevandamispiirkonna jaoks väljaostmisluba. Loa võib anda füüsilisele isikule, kelle elukoht on EMP riigis, või juriidilisele isikule, kes on asutatud EMP riigis. Võidakse kohaldada majandusvajaduste testi (ISIC 12, CPC 5115, 883, 8675).</p> <p>IE: Iirimaal tegutsevate uurimis- ja kaevandamisettevõtete tegevuskoht peab olema Iirimaal. Maavarade uurimisel kehtib nõue, et ettevõtjad (nii Iirimaalt kui ka välisriikidest) kasutaksid tööde tegemisel kas agendi või Iirimaal elava uurimistööde juhataja teenuseid. Kaevandamise kohta kehtib nõue, et isik, kelle suhtes kohaldatakse riiklikku kasutusrenti või kellel on kaevandamisluba, oleks Iirimaal asutatud äriühing. Sellise äriühingu omandiõiguse suhtes piiranguid ei ole (ISIC 10, 13, 14, CPC 883).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>BE: Maavarade ja muude eluta ressursside uurimise suhtes territoriaalvetes ja mandrilaval ning nende kasutamise suhtes kohaldatakse kontsessioone. Kontsessioonääril peab olema kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Belgias (ISIC 14).</p> <p>Välismaa ettevõtetel, mida kontrollivad füüsilised isikud või ettevõtjad kolmandast riigist, kust on pärit enam kui 5 % ELi nafta-, maagaasi- või elektrienergiaimpordist, võidakse keelata omandada kontroll kõnealuse tegevuse üle. Nõutav on asutamine (filiaalid ei ole lubatud) (ISIC 10, 1110, 13, 14).</p> <p>BG: Teatava majandustegevuse puhul, mis on seotud riigi või avaliku vara kasutamisega, kohaldatakse kontsessiooniseaduse või muude kontsessioone käsitlevate õigusaktide alusel antud kontsessioone. Maapõuevarade geoloogiliseks luureks või uurimiseks Bulgaaria territooriumil, mandrilaval ja Mustas meres asuvas eksklusiivses majandusvööndis on vaja luba; maapõuevarade kaevandamise ja kasutamise suhtes kohaldatakse maapõuevarade seaduse alusel antud kontsessiooni.</p> <p>Äriühingutel, mis on registreeritud maksusoodustusi pakkuvates jurisdiktsioonides (st <i>offshore</i>-piirkondades) või on nendega seotud, on keelatud osaleda otseselt või kaudselt avalikes menetlustes, mille raames antakse lube või kontsessioone loodusvarade, sh uraani- ja tooriumimaagi geoloogiliseks luureks, uurimiseks või kaevandamiseks, ning tegutseda olemasoleva loa või kontsessiooni alusel, kuivõrd see tegevus on välistatud, nagu ka võimalus registreerida uurimise tulemusel tehtud geoloogiline või kaubanduslikult kasutatav maardla avastus.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Äriühingud, mille kapitalist üle 50 % kuulub liikmesriigile või omavalitsusele, ei saa sooritada ühtki tehingut äriühingu põhivara võõrandamiseks ega sõlmida ühtki lepingut osaluse soetamise, rentimise, ühistegevuse, laenu, nõuete kindlustamise või käskvekslitest tulenevate kohustuste kohta, kui erastamisagentuur või omavalitsuse volikogu (sõltuvalt sellest, kumb on pädev asutus) ei ole andnud selleks luba. Ilma et see piiraks Bulgaaria rahvuskogu 18. jaanuari 2012. aasta otsuse artikli 8.4 lõigete 1 ja 2 kohaldamist, on keelatud igasugune hüdrolohkumise tehnoloogia kasutamine nafta ja gaasi geoloogiliseks luureks, uurimiseks või ammutamiseks. Keelatud on kildagaasi uurimine ja ammutamine (ISIC 10, 11, 12, 13, 14).</p> <p>Uraanimaagi kaevandamine on ministrite nõukogu 20. augusti 1992. aasta dekreediga nr 163 keelatud.</p> <p>Tooriumimaagi kaevandamisel kohaldatakse üldist kaevandamisega seotud kontsessioonide korda. Et saada kontsessioon tooriumimaagi kaevandamiseks, peab Mehhiko ettevõtja olema asutatud kooskõlas äriseadusega ja olema registreeritud äriregistris. Otsus lubada kaevandada tooriumimaaki tehakse mittediskrimineerivalt iga konkreetse juhtumi puhul eraldi. Maksusoodustusi pakkuvates jurisdiktsioonides (st <i>offshore</i>-piirkondades) registreeritud või nendega seotud äriühingutele kehtestatud keeld osaleda otseselt või kaudselt avalikes menetlustes, mille raames antakse kontsessioone loodusvarade kaevandamiseks, hõlmab uraani- ja tooriumimaaki (ISIC 12).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>CY: Ministrite nõukogu võib energiajulgeoleku huvides keelduda võimaldamast juurdepääsu süsivesinike geoloogilisele luurele, uurimisele ja kasutamisele ettevõtjale, kes on Mehhiko või Mehhiko kodanike kontrolli all, ning keelata sellisele ettevõtjale kõnealuse tegevuse. Ükski ettevõtja ei tohi pärast süsivesinike geoloogiliseks luureks, uurimiseks ja tootmiseks loa saamist minna ilma ministrite nõukogu eelneva heakskiiduta Mehhiko või Mehhiko kodaniku otsese või kaudse kontrolli alla. Ministrite nõukogu võib keelduda andmast süsivesinike geoloogiliseks luureks, uurimiseks ja tootmiseks luba ettevõtjale, kes on Mehhiko või kolmanda riigi või Mehhiko või kolmanda riigi kodaniku kontrolli all, kui Mehhiko või kolmas riik ei taga Küprose või liikmesriikide ettevõtjatele juurdepääsul süsivesinike geoloogilisele luurele, uurimisele ja kasutamisele ning sellise tegevuse teostamisel kohtlemist, mis on võrreldav kohtlemisega, mille tagab Mehhiko või asjaomase kolmanda riigi ettevõtjatele Küpros või liikmesriik (ISIC 1110).</p> <p>SK: Kaevandamiseks ning kaevandamisega seotud ja geoloogiliseks tegevuseks on nõutav asutamine ELi või EMP liikmesriigis (filiaalid ei ole lubatud) (ISIC 10, 11, 12, 13, 14, CPC 5115, 7131, 883 ja 8675).</p>
<p>b) Elekter (ISIC 40, 4010; CPC 62279, 887 (välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused))</p>	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>AT ja BG: Piiranguteta elektrienergia tootmise, energiajaotusteenuste ja energiajaotusega seotud teenuste korral (ISIC 4010, CPC 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).</p> <p>BE: Piiranguteta energiajaotuse teenuste ja energiajaotusega seotud teenuste korral (CPC 887).</p> <p>CY: Piiranguteta elektrienergia tootmise, ülekandmise ja jaotamise, elektrienergia jaotamisega seotud teenuste puhul, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused, elektrienergia hulgimüügiteenused ja elektrienergia jaemüügi teenused, kui investorit kontrollib sellise kolmanda riigi füüsiline või juriidiline isik, kelle arvele langeb üle 5 % ELi nafta- ja maagaasiimpordist (ISIC 4010, CPC 62279 ja 887).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>CZ: Elektrienergia tootmiseks, ülekandmiseks, jaotamiseks, sellega kauplemiseks ja muuks elektriturukorraldaja tegevuseks, samuti soojuse tootmiseks ja jaotamiseks on vaja luba. Seoses elektrienergia ja gaasi ülekandmise ning turuosaliste litsentsidega kehtivad ainuõigused (ISIC 40, CPC 7131, 62279, 742, 887).</p> <p>FI: Piiranguteta elektrienergia impordi korral. Piiranguteta elektrienergia hulgi- ja jaemüügiga seotud piiriülese kaubanduse korral. Piiranguteta elektri ülekande- ja jaotusvõrkude ja -süsteemide puhul (ISIC 4010, CPC 62279, 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).</p> <p>FR: Piiranguteta elektri ülekandmise ja jaotamise korral (ISIC 4010, CPC 887).</p> <p>PL: Energiaseaduse kohaselt on vaja luba järgmise tegevuse jaoks:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) elektrienergia tootmine, välja arvatud elektrienergia tootmine, kasutades elektrienergiaallikaid, mille koguvõimsus ei ületa 50 MW (peale taastuvate energiaallikate); elektrienergia koostootmine, kasutades allikaid, mille koguvõimsus ei ületa 5 MW (muud kui taastuvad energiaallikad); ii) elektrienergia ülekandmine ja jaotamine; iii) kauplemine elektrienergiaga, välja arvatud kauplemine elektrienergiaga, mille puhul kasutatakse alla 1 kV pingega seadmeid, mis kuuluvad kliendile; ning elektrienergiaga kauplemine kaubabörsidel maaklerfirmade poolt, kes 26. oktoobri 2000. aasta kaubabörside seaduse alusel tegelevad börsidel maakleritegevusega. <p>Pädev asutus võib anda loa üksnes taotlejale, kes on registreerinud oma peamise tegevuskoha või elukoha ELi liikmesriigi, EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni territooriumil (ISIC 4010, CPC 62279, 63297, CPC 887).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>PT: Elektrienergia ülekandmine ja jaotamine toimub ainuõigusliku avaliku teenindamise kontsessiooni alusel. Elektrienergia sektori kontsessioonid antakse ainult teatavatele äriühingutele, mille peakontor asub Portugalis, kust toimub ka äriühingu tegelik juhtimine (ISIC 4010, CPC 887).</p> <p>SK: Elektrienergia tootmiseks, ülekandmiseks ja jaotamiseks, elektrienergia hulgi- ja jaemüügiks ning energiajaotusega kaasnevateks seonduvateks teenusteks on vaja luba. Kohaldatakse majandusvajaduste testi. Taotluse võib tagasi lükata üksnes juhul, kui turg on küllastunud (ISIC rev 3.1 4010, CPC 62279, 887).</p>
	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>BE: Kehtivad piirangud juriidiliste isikute liikide ja Belgialt ainuõigused saanud era- või avalik-õiguslike ettevõtjate kohtlemisega seotud piirangud. Välismaa ettevõtjatel, mida kontrollivad füüsilised isikud või ettevõtjad kolmandast riigist, kust on pärit enam kui 5 % ELi nafta-, maagaasi- või elektrienergiaimpordist, võidakse keelata omandada kontroll kõnealuse tegevuse üle.</p> <p>Et saada individuaalne luba elektrienergia tootmiseks võimsusega 25 MW, on vajalik tegevuskoht Euroopa Liidus või mõnes teises riigis, kus kehtib Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiviga 2009/72/EÜ (mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju) jõustatud korraga sarnane kord ning kus äriühingul on asjaomase riigi majandusega tõhus ja pidev seos.</p> <p>Elektrienergia tootmiseks Belgia avamereterritooriumil on vaja kontsessiooni ja ühisettevõtet liikmesriigi äriühinguga või äriühinguga välisriigist, kus kehtib Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivis 2009/72/EÜ (mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju) sätestatud korraga sarnane kord, eriti seoses loa andmise ja valiku tegemise tingimustega. Peale selle peab äriühingu juhatuse asukoht või peakontor olema liikmesriigis või eespool nimetatud kriteeriumidele vastavas riigis, kui äriühingul on asjaomase riigi majandusega tõhus ja pidev seos.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Et ehitada elektriliine, mis seovad avameretootmise Elia põhivõrguga, on vaja luba ja äriühing peab vastama eespool kirjeldatud tingimustele, välja arvatud ühisettevõtte tingimus (ISIC 4010).</p> <p>FR: Piiranguteta elektritootmise korral (ISIC 4010).</p> <p>MT: Ettevõttel Enemalta plc on elektrienergia tootmise monopol (ISIC 4010; CPC 887).</p> <p>NL: Elektrivõrgu omandiõigus kuulub üksnes Madalmaade valitsusele (põhivõrgud) ja teistele avaliku sektori asutustele (jaotusvõrgud) (ISIC 4010, CPC 887).</p>
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>PT: Piiranguteta elektrienergia hulgimüügiteenuste, elektrienergia jaemüügiteenuste ja elektrienergia jaotamisega seotud teenuste piiriülese osutamise korral. (CPC 62279, 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).</p>
<p>c) Kütused, gaas, toornafta või naftatooted (ISIC 232, 4020; CPC 62271, 63297, 713; CPC 742, 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused)</p>	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>AT: Piiranguteta gaasi ja kaupade, välja arvatud gaasi ja vee transpordi korral (CPC 713).</p> <p>BE: Gaasi mahtkaubana hoiustamise teenuste osutamiseks kehtivad nõuded seoses juriidiliste isikute liikidega ja Belgialt ainuõigused saanud era- või avalik-õiguslike ettevõtjate kohtlemisega. Gaasi mahtkaubana hoiustamise teenuste osutamiseks on nõutav tegevuskoht Euroopa Liidus (CPC 742 osa).</p> <p>Maagaasi tarnimiseks Belgia klientidele (kliendid on nii jaotusettevõtted kui ka tarbijad, kelle üldine gaasitarbimine kõikidest tarneallikatest kokku on vähemalt miljon kuupmeetrit aastas) on üldjuhul vajalik ministri välja antud individuaalne luba, välja arvatud juhul, kui tarnija on jaotusettevõtte, kes kasutab oma jaotusvõrku. Selle loa võib anda üksnes liikmesriigis asutatud füüsilisele või juriidilisele isikule (ISIC 4020, CPC 7131).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Maagaasi ja muude kütuste torutranspordi jaoks on vaja luba. Loa võib anda üksnes liikmesriigis asutatud füüsilisele või juriidilisele isikule (vastavalt 14. mai 2002. aasta kuningliku dekreeedi artiklile 3). Välismaa ettevõtetal, mida kontrollivad füüsilised isikud või ettevõtjad kolmandast riigist, kust on pärit enam kui 5 % ELi nafta-, maagaasi- või elektrienergiaimpordist, võidakse keelata omandada kontroll kõnealuse tegevuse üle.</p> <p>Loa taotlemisel peab:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) äriühing olema asutatud kooskõlas Belgia või mõne teise liikmesriigi õigusega või sellise kolmanda riigi õigusega, mis on kohustunud säilitama õigusraamistiku, mis sisaldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivis 2009/73/EÜ (mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju) kindlaks määratud ühistele nõuetele sarnaseid nõudeid ning b) äriühingu juhatuse asukoht, peamine tegevuskoht või peakontor asuma liikmesriigis või sellises kolmandas riigis, mis on kohustunud säilitama õigusraamistiku, mis sisaldab direktiivis 2009/73/EÜ kindlaks määratud ühistele nõuetele sarnaseid nõudeid, tingimusel et kõnealuses tegevuskohas või peakontoris toimuval tegevusel on asjaomase riigi majandusega tõhus ja pidev seos (ISIC 4020, CPC 7131). <p>BG: Piiranguteta nafta ja maagaasi torutranspordi, hoiustamise ja ladustamise, sealhulgas transiidi ja ülekande korral (ISIC 4020, CPC 7131, CPC 742 osa).</p> <p>CY: Piiranguteta gaasi tootmise, gaaskütuse enda tarbeks jaotamise, kütuste torutranspordi, muude maagaasi jaotamisega seotud teenuste kui nõustamis- ja konsultatsiooniteenused, ja muu gaasi kui balloongaasi jaemüügiteenuste osutamise korral, kui investorit kontrollib sellise kolmanda riigi füüsiline või juriidiline isik, mille arvele langeb üle 5 % ELi nafta- või maagaasiimpordist (ISIC 4020, CPC 62271, 63297, 7131 ja 887).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>CZ: Piiranguteta gaasi tootmise, ülekandmise, jaotamise, hoiustamise ja kauplemise korral (ISIC 2320, 4020, CPC 7131, 63297, 742, 887).</p> <p>DK: Omanik või kasutaja, kes kavatseb rajada toornafta või rafineeritud nafta ja naftatoodete ning maagaasi transportimiseks torujuhtme, peab saama enne tööde alustamist kohalikult omavalitsuselt loa. Väljastatavate lubade arv võib olla piiratud (CPC 7131).</p> <p>FI: Piiranguteta energiajulgeoleku huvides välisriikide isikute või ettevõtete poolne kontrolli või omandiõiguse omandamise korral veeldatud maagaasi terminalide üle (sealhulgas need terminali osad, mida kasutatakse veeldatud maagaasi hoiustamiseks või taasgaasistamiseks) (ISIC 4020, CPC 742).</p> <p>FI: Piiranguteta gaasi ülekande- ja jaotusvõrkude ja -süsteemide puhul. Maagaasi importimisele on kehtestatud koguselised piirangud monopolide või ainuõiguste kujul (ISIC 4020, CPC 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).</p> <p>FR: Riigi energiajulgeoleku huvides võivad gaasi ülekande- või jaotussüsteeme omada ja käitada üksnes äriühingud, mille kapital kuulub 100 % Prantsuse riigile, mõnele teisele avaliku sektori organisatsioonile või ettevõttele ENGIE (ISIC 4020, CPC 887).</p> <p>HU: Torutransporditeenuste osutamiseks on nõutav asutamine. Teenuseid võib osutada riigi või kohaliku omavalitsusega sõlmitud kontsessioonilepingu alusel. Kõnealuse teenuse osutamine on reguleeritud kontsessiooniõigusega (CPC 7131).</p> <p>NL: Gaasitoruvõrgu omandiõigus kuulub üksnes valitsusele (põhivõrgud) ja teistele avaliku sektori asutustele (jaotusvõrgud) (ISIC 4020, CPC 7131).</p> <p>PL: Energiaseaduse kohaselt on vaja luba järgmise tegevuse jaoks:</p> <p>i) kütuste või energia tootmine, välja arvatud tahke- või gaaskütuste tootmine;</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>ii) gaaskütuse ladustamine ladustamisrajatistes, maagaasi veeldamine ja veeldatud maagaasi taasgaasistamine maagaasi veeldusjaamades ning vedelkütuse ladustamine, välja arvatud vedelkütuse kohalik ladustamine rajatistes, mille võimsus on väiksem kui 1 MJ/s, ja vedelkütuse ladustamine jaemüügis;</p> <p>iii) kütuste ülekanne või jaotamine, välja arvatud gaaskütuste jaotamine võrkudes võimsusega alla 1 MJ/s;</p> <p>iv) kauplemine kütustega, välja arvatud tahkekütustega; kauplemine gaaskütusega, kui aastakäive ei ületa 100 000 eurot; kauplemine vedelgaasiga, kui aastakäive ei ületa 10 000 eurot; ning kauplemine gaaskütustega kaubabörsidel maaklerfirmade poolt, kes 26. oktoobri 2000. aasta kaubabörside seaduse alusel tegelevad börsidel maakleritegevusega. Käibepiirangud ei kehti gaaskütuse või vedelkütuse hulgimüügi ega balloonigaasi jaemüügi korral.</p> <p>Pädev asutus võib anda loa üksnes taotlejale, kes on registreerinud oma peamise tegevuskoha või elukoha ELi liikmesriigi, EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni territooriumil (ISIC 4020, CPC 63297, 74220, CPC 887).</p> <p>PT: Kontsessioonid, mis on seotud maagaasi ülekandmise, jaotamise ja maa-aluse hoiustamisega ning veeldatud maagaasi vastuvõtmise, hoiustamise ja taasgaasistamise terminalidega, antakse avalike pakkumismenetluste tulemusel kontsessioonilepingute alusel. Need kontsessioonid antakse ainult piiratud vastutusega äriühingutele, kelle peakorter ja tegelik juhtimine on Portugalis (ISIC 4020, CPC 7131, 7422, 887, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>SK: Gaasi tootmiseks ja gaaskütuste jaotamiseks ning kütuste torutranspordiks on vaja luba. Kohaldatakse majandusvajaduste testi. Taotluse võib tagasi lükata üksnes juhul, kui turg on küllastunud. Nimetatud tegevuse jaoks võib anda loa üksnes füüsilisele isikule, kelle alaline elukoht on Euroopa Liidus või EMP liikmesriigis, või juriidilisele isikule, kes on asutatud Euroopa Liidus või EMP riigis (ISIC 4020, CPC 62271, 63297, 7131 742 ja 887).</p>
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>CY: Piiranguteta toru kaudu transporditavate kütuste hoiustamise ja ladustamise teenuste piiriülese osutamise korral (CPC 7131, 742).</p> <p>LT: Kütuste ülekandmiseks ja jaotamiseks on nõutav asutamine. Litsentse võib välja anda ainult Leedu juriidilistele isikutele või välisriigi juriidiliste isikute või muude organisatsioonide (tütarettevõtjad) filiaalidele, mis on Leedus asutatud (ISIC 4020, CPC 7131).</p> <p>Reservatsiooni ei kohaldata nõustamisteenuste suhtes, mis on seotud kütuste ülekandmise ja jaotamisega tasu eest või lepingu alusel.</p> <p>PT: Piiranguteta gaasi tootmise, kütuste torutranspordi, kütuste hoiustamis- ja ladustamisteenuste, muu gaasi kui balloongaasi jaemüügiteenuste ning maagaasi jaotamisega seotud teenuste piiriülese osutamise korral.</p>
<p>d) Tuumaenergia (ISIC 12, 2330, 4010 osa, CPC 887)</p>	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>AT, BE ja DE: Piiranguteta tuumamaterjali tootmise, töötlemise ja transportimise ning tuumaenergiapõhise elektri tootmise või jaotamise korral.</p> <p>FI: Piiranguteta tuumamaterjali töötlemise, jaotamise ja transportimise ning tuumaenergiapõhise elektri tootmise või jaotamise korral.</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>BG: Piiranguteta lõhustuvate ja ühinevate tuumamaterjalide või nende algmaterjalide töötlemise, samuti nendega kauplemise, tuumajaamade seadmete ja süsteemide hooldamise ja parandamise, selliste materjalide ning nende töötlemisel tekkinud prügi ja jäätmete transportimise, ioniseeriva kiirguse kasutamise ning kõigi muude teenuste osutamise korral, mis on seotud tuumaenergia kasutamisega rahumeelsetel eesmärkidel (sealhulgas inseneri- ja nõustamisteenused, tarkvarateenused jne).</p> <p>FR: Need tegevused peavad olema kooskõlas Euratomi ja Mehhiko vahelistest lepingutest tulenevate kohustustega.</p> <p>HU ja SE: Piiranguteta tuumkütuse töötlemise ja tuumaenergial põhineva elektritootmise korral (ISIC 2330, 4010 osa).</p>
<p>e) Auru- ja soojaveevarustus (ISIC 4030, CPC 62271, 887)</p>	<p>Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>BG: Piiranguteta soojusenergia tootmise ja jaotamise korral (ISIC 4030, CPC 887).</p> <p>Pädev asutus võib anda loa üksnes taotlejale, kes on registreerinud oma peamise tegevuskoha või elukoha ELi liikmesriigi, EMP riigi või Šveitsi Konföderatsiooni territooriumil (ISIC 4030, CPC 887).</p> <p>SK: Auru ja sooja vee tootmiseks ja jaotamiseks, auru ja sooja vee hulgi- ja jaemüügiks ning energia jaotusega seotud teenuste osutamiseks on vaja luba. Kohaldatakse majandusvajaduste testi. Taotluse võib tagasi lükata üksnes juhul, kui turg on küllastunud (ISIC 4030, CPC 887).</p>
	<p>Investeeringute liberaliseerimise puhul:</p> <p>FI: Auru ja kuuma vee tootmisele ja jaotamisele on kehtestatud koguselised piirangud monopolide või ainuõiguste kujul (ISIC 40, CPC 7131).</p>
	<p>Piiriülese teenustekaubanduse puhul:</p> <p>FI: Piiranguteta auru ja sooja vee ülekande- ja jaotusvõrkude ja -süsteemide puhul (ISIC 4030, CPC 7131, välja arvatud nõustamis- ja konsultatsiooniteenused).</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
III-EU-19 – Muud mujal nimetamata teenused	
a) Matuse-, kremeerimis- ja surnutalitamisteenused (CPC 9703)	Investeeringute liberaliseerimise ja piiriülese teenustekaubanduse puhul: DE, FI, PT, SE ja SI: Piiranguteta matuse-, kremeerimis- ja surnutalitamisteenuste osutamise korral.
b) Muud äriteenused (CPC 612 osa, CPC 621 osa, CPC 625 osa, 85990 osa)	Piiriülese teenustekaubanduse puhul: CZ: Piiranguteta oksjoniteenuste osutamise korral (CPC 612 osa, CPC 621 osa, CPC 625 osa, 85990 osa).
	LT: Piiranguteta andmete edastamise korral turvaliste riiklike ülekandevõrkude kaudu ning „gov.lt“ lõpuga internetiaadresside eraldamise ja elektrooniliste kassaaparaatide sertifitseerimise korral.
	FI: Piiranguteta digitaalse tuvastamise teenuste piiriülese osutamise korral.

TURULEPÄÄSUGA SEOTUD KOHUSTUSED**MEHHIKO LOEND****Keskatasandil kohaldatavad reservatsioonid**

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
1. ÄRITEENUSED	
1.A. Kutseteenused⁷	
a) Õigusteenused (CPC 861)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
b) Majandusarvestus-, auditeerimis- ja raamatupidamisteenused (CPC 862)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
d) Arhitektuurialased konsultatsioonid ja tehnilised uuringud (CPC 8671)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

⁷ Kutsealal tegutsemiseks Mehhikos on vajalik haridusministeeriumi (*Secretaría de Educación Pública*) poolt tunnustatud või kinnitatud kraad ning kutsetunnistus. Inseneride, arhitektide ja arstide jaoks kehtivad erinõuded.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
e) Inseneritehnilised konsultatsioonid ja teenused (CPC 8672)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
f) Integreeritud inseneriteenused (CPC 8673)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
g) Linnaplaneerimis- ja maastikukujundusteenused (CPC 8674)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
h) Seonduvad teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused (CPC 8675)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
i) Meditsiini- ja hambaraviteenused (CPC 9312)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
k) Muu - Usuorganisatsioonide teenused (CPC 95910)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
1.B. Arvutiteenused ja nendega seotud teenused	
a) Arvutite riistvara paigaldamisega seotud nõustamisteenused (CPC 841)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
b) Tarkvara rakendusteenused (CPC 842)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
c) Andmetöötlusteenused (CPC 843)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
d) Andmebaasiteenused (CPC 844)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
e) Muud (CPC 845 ja 849).	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
1.C. Teadus- ja arendusteenused (CPC 85) (v.a teadusuuringute ja tehnoloogia arenduskeskused)	
- Uurimis- ja arendusteenused projekteerimise ja tehnoloogia vallas (CPC 85103)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Sotsiaal- ja humanitaarteadustega seotud teadus- ja arendusteenused (CPC 852)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
1. D. Kinnisvarateenused	
a) Oma või renditud varaga seotud kinnisvarateenused (CPC 821) (v.a oma varaga seotud kinnisvarateenused)	1) Piiranguteta 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
b) Kinnisvarateenused vahendustasu eest või lepingu alusel (CPC 822)	1) Piiranguteta 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
1.E. Liisimine või rentimine, ilma juhita	
a) Laevade liisimine või rentimine, ilma juhita (CPC 83103)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
b) Lennukite liisimine või rentimine, ilma juhita (CPC 83104)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
c) Muude transpordivahendite liisimine või rentimine, ilma juhita (üksnes erasõidukid) (CPC 83101)	1) Piiranguteta 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Mereveo vahendite liisimine või rentimine, ilma juhita	1) Piiranguteta 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
d) Muude masinate ja seadmete liisimine või rentimine, ilma juhita	
- Põllumajandus- ja kalandusmasinate ning -seadmete renditeenused (CPC 83106)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Elektrooniliste andmetöötlusseadmete renditeenused (CPC 83108)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Kontoriseadmete ja -mööbli renditeenused (CPC 83108)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Muude eespool nimetatamata masinate, seadmete ja mööbli renditeenused (CPC 83109)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Tööstusmasinate ja -seadmete renditeenused (CPC 83109)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
e) Muu	
- Muude tarbe- ja majapidamiskaupade liisimine või rentimine (CPC 83209)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Televiisorite, heliseadmete, videosalvestite ja muusikariistade renditeenused (CPC 83201)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Professionaalsete fotoseadmete ja projektorite renditeenused (CPC 83209)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
1. F. Muud äriteenused	
a) Reklaamiteenused (CPC 871) (v.a ringhäälinguteenused ning piirangutega raadio- ja televisiooniteenused)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
b) Turu-uuringuteenused (CPC 8640)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
c) Juhtimisalase nõustamise teenused (CPC 8650)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
d) Haldustoimingud ja sissenõudmisteenused (CPC 8660)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
e) Tehniliste katsete ja analüüsi teenused (CPC 8676)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
f) Põllumajanduse, jahinduse ja metsandusega seotud teenused	
- Põllumajandusega seotud teenused (CPC 8811) (ainult põllumajandusega seotud kutseteenused)	1) ja 2) Puuduvad 3) Puuduvad, v.a punktis 1.A osutatud juhtudel 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Loomakasvatusega seotud teenused (CPC 8812) (ainult loomakasvatusega seotud kutseteenused)	1) ja 2) Puuduvad 3) Puuduvad, v.a punktis 1.A osutatud juhtudel 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Metsanduse ja raiega seotud tegevusalad (CPC 8814)	1) ja 2) Puuduvad 3) Puuduvad, v.a punktis 1.A osutatud juhtudel 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
g) Kalastamisega seotud teenused (CPC 882)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
k) Tööjõu vahendamise ja värbamise teenused (CPC 8720)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
l) Kaitse- ja valveteenused (CPC 8730)	1) Piiranguteta 2) Puuduvad 3) Puuduvad, v.a igale konkreetsele transpordiliigile kehtestatud nõuded. 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
n) Seadmete (v.a merelaevad, õhusõidukid ja muud transpordivahendid) hooldus ja remont	
- Tööstuslike masinate ja seadmete hooldus ja remont (CPC 8862)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
- Erialaste tehniliste seadmete ja instrumentide hooldus ja remont (CPC 8866)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Metallitoodete, masinate ja seadmete remondi teenused (CPC 886)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Üldkasutatavate masinate ja seadmete remont ja hooldus, mis ei kuulu ühegi konkreetse tegevuse alla (CPC 886)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
o) Hoonete puhastamise teenused (CPC 8740)	1) ja 3) Puuduvad 2) Piiranguteta* 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
p) Fotograafiateenused	
- Foto- ja filmitöötlusteenused (CPC 87505 ja 87506)	1) ja 3) Puuduvad 2) Piiranguteta* 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
r) Tasuline või lepinguline trükkimine ja kirjastamine (CPC 88442) (ainult raamatute jms kirjastamine); Trükkimine ja köitmine, v.a ainult Mehhiko territooriumil ringlusse lastav ajalehetrükk; ning toimetuse ja trükkimise abi- jm tööstusharud, v.a selliste trükitüüpide tootmine, mis kuuluvad kategooriasse 3811 „raud- ja mitteraudmetalloste valamine ja vormimine“	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
s) Konverentsiteenused (CPC 87909***)	1) Piiranguteta* 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
t) Muu	
- Krediidiinfoteenused (CPC 87901)	1) Piiranguteta 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Tellimustoodete kujundamise teenused (CPC 87907)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
- Tööstusdisainiteenused (CPC 86725)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Koopia- jms teenused (CPC 87904)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Kirjaliku ja suulise tõlke teenused (CPC 87905)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Pesukogumisteenused (CPC 97011)	1) Piiranguteta* 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
2. SIDETEENUSED	
2.B. Kulleriteenused - Kulleriteenused (CPC 7512)	1) Piiranguteta 2) Puuduvad 3) Puuduvad, v.a igale konkreetsele transpordiliigile kehtestatud nõuded. 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
<p>2.C. Telekommunikatsiooniteenused</p> <p>(Telekommunikatsiooniteenused, mida osutatakse punktides a, b, c, f, g ja o nimetatud vahendite abil üldkasutatava rajatistepõhise (traadipõhise ja raadioelektroonilise) telekommunikatsioonivõrgu kaudu)</p>	<p>1) Rahvusvaheline liiklus võib toimuda ainult sellise füüsilise või juriidilise isiku rahvusvaheliste sadamate kaudu, kellel on reguleeriva asutuse antud luba paigaldada, käitada või kasutada Mehhiko territooriumil asuvat üldkasutatavat telekommunikatsioonivõrku, millel on luba osutada rahvusvahelisi kaugteenuseid.</p> <p>2) Puuduvad</p> <p>3) Telekommunikatsiooni reguleeriv komisjon (Comisión Reguladora de Telecomunicaciones) (edaspidi „CRT“), reserveerib kogukondlikele FM-raadiojaamadele 10 % FM-sagedusalast, mis ulatub 88 MHz-st 108 MHz-ni. See protsendimäär antakse kontsessioonina nimetatud sagedusala ülemise osa kohta.</p> <p>CRT eraldab 700 MHz sagedusalast 90 MHz otse jagatud hulgimüügivõrgu käitamiseks ja kasutamiseks kaubandusliku kontsessiooni alusel.</p> <p>Rahvusvahelise kaugside teenuste edasimüüjad võivad sõlmida telekommunikatsiooniteenuste osutamise lepingu üksnes volitatud kontsessioonääriga.</p> <p>Telekommunikatsioonisektoris ülekaalukaks tunnistatud majandustegevuses osaleja või kontsessioonäär, kes kuuluvad sellesse majandusgruppi, kuhu asjaomane ülekaalukas osaleja kuulub, ei tohi otseselt ega kaudselt olla osaline üheski edasimüüjas.</p> <p>4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel</p>

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
a) Telefoniteenused (CPC 75211, 75212)	1) Nagu osutatud punktis 2.C.1). 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
b) Pakettkommuteeritud andmesideteenused (CPC 7523**)	1) Nagu osutatud punktis 2.C.1). 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
c) Ahelkommuteeritud andmesideteenused (CPC 7523**)	1) Nagu osutatud punktis 2.C.1). 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
f) Faksiteenused (CPC 7521** ja 529**)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
g) Renditud erapüsiliinide teenused (CPC 7522** ja 7523**)	1) Nagu osutatud punktis 2.C.1). Renditud erapüsiliinide edasimüük eravõrkudesse ei ole Mehhikos lubatud. 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
o) Muu	
- Kaugotsinguteenused (CPC 75291)	1) Nagu osutatud punktis 2.C.1). 2) Puuduvad 3) Nagu osutatud punktis 2.C.3). 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Mobiiltelefoniteenused (75213**)	1) Nagu osutatud punktis 2.C.1). 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Edasimüüjad ⁸	1) Nagu osutatud punktis 2.C.1). 2) Puuduvad 3) Puuduvad, välja arvatud edasimüüjate asutamise ja tegevuse suhtes kohaldatavad eeskirjad. CRT ei väljasta edasimüüja asutamiseks lubasid enne, kui on välja antud vastavad õigusnormid. 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

⁸ Ettevõtted, kellel ei ole ülekandevahendeid ja kes osutavad kolmandatele isikutele telekommunikatsiooniteenuseid, kasutades üldkasutatava võrgu kontsessionäärilt renditud võimsust.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
- Lisaväärtusteenused (teenused, mis kasutavad üldkasutatavat telekommunikatsioonivõrku ja mõjutavad kasutaja edastatava teabe formaati, sisu, koodi, protokoll, salvestamisviisi või muid sarnaseid aspekte ning mis annavad kasutajatele erinevat ja ümberstruktureeritud lisateavet või mis võimaldavad kasutaja interaktsiooni salvestatud teabega) ⁹	1) Lisaväärtusteenuste osutamiseks on nõutav registreerimine CRT juures. Välismaalt pärit lisaväärtusteenuseid võib Mehhiko territooriumil kasutada ja osutada üksnes üldkasutatava telekommunikatsioonivõrgu kontsessioonääri taristu või rajatiste kaudu. 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Raadio- ja televisioonisaadete edastamise teenused (CPC 7524)	1) ja 2) Puuduvad 3) Puuduvad, v.a punktis 2.C.3) osutatud juhtudel 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

⁹ Lisaväärtusteenused ei hõlma teenuseid, mille loomisel, osutamisel või kasutamisel kasutatakse teenuseosutajale kuuluvat ülekanDETaristut, välja arvatud juhul, kui teenuseosutajal on asjakohane litsents või luba üldkasutatava telekommunikatsioonivõrgu rajamiseks, käitamiseks või kasutamiseks. Need ei hõlma selliseid lisaväärtusteenuseid, mille osutamine nõuab litsentside ja lubade saamist, sealhulgas piiranguteta järgmisi teenuseid: telefonside, olenemata kohaliku teenuse osutamiseks kasutatud tehnoloogiast (VoIP); kaugtelefoniside; renditud erapüsiliinide, mobiilside, mobiilse või paikse raadioside, kaabeltelevisiooni ja tasulise televisiooni lihtne edasimüük mikrolaine- ja satelliidisignaali abil; kaugotsinguteenused; veoteenused; era- või mereraadioside, nt piirangutega raadioside; andmete edastamine; videokonverentsid ja sõidukite raadiolokatsioon.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
3. E HITUSTEENUSED JA NENDEGA SEOTUD INSENERITEENUSED	
3.A. Üldehitus	
- Elamud (CPC 5121 ja 5122)	1) ja 4) Piiranguteta 2) Piiranguteta* 3) Puuduvad
- Mitteeluhooned (CPC 5124, 5127 ja 5128)	1) ja 4) Piiranguteta 2) Piiranguteta* 3) Puuduvad
3.B. Üldehitus tsiviilehitusele	
- Linnaarenduse ehitused (CPC 5131 ja 5135)	1) Piiranguteta 2) Piiranguteta* 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Tööstushoonete ehitus (CPC 52121) (v.a elektrijaamad ning nafta ja naftatoodete torustiku rajatised)	1) Piiranguteta 2) Piiranguteta* 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
- Muud ehitustööd (v.a ehitustööd merel ja jõgedel, maantee- ja transporditööd ning rööbasteede ehitus) (CPC 52269)	1) Piiranguteta 2) Piiranguteta* 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
3.C. Ehitiste viimistlustööd	
- Hoonete elektri-, torustiku- ja äravooluseadmed (v.a telekommunikatsiooniseadmed ja muud eriseadmed) (CPC 5161–5164)	1) Piiranguteta 2) Piiranguteta* 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
3. D. Muu	
- Eritööd, sealhulgas pinnase teisaldamine, vundamendid, maa-alune kaevamine, veealused tööd, signalisatsiooni- ja kaitserajatised, lammutamine, joogivee- või veepuhastusjaamade ehitus (v.a nafta-, gaasi- ja veekaevude rajamine) (CPC 511 ja 515)	1) Piiranguteta 2) Piiranguteta* 3) Puuduvad, v.a see, et lennuradade visuaalsete ja elektrooniliste abivahenditega seotud teenuste osutamiseks on vaja luba side- ja transpordiministeeriumilt (<i>Secretaría de Comunicaciones y Transportes</i>). 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
4. TURUSTUSTEENUSED	
4.A. Kaubandusvahendusteenused (CPC 621) (k.a müügiagendid, kes ei kuulu ühegi konkreetse asutuse palgatöötajate hulka)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
4.B. Hulgimüügiteenused	
- Toiduks mittekasutatavate toodete, sealhulgas loomasööda hulgimüük (CPC 622) (v.a naftapõhised kütused, kivisüsi, tulirelvad, padrunid ja laskemoon)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
Komisjonimüügiagentide teenused (CPC 62113-62118)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Toidukaupade, jookide ja tubakatoodete hulgimüügi teenused (CPC 6222)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Hulgikaubandusteenused (CPC 622)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
4.C. Jaemüügiteenused	
- Toiduainete, jookide ja tubaka jaemüük spetsialiseeritud asutustes (CPC 6310)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Toiduainete jaemüük supermarketites, iseteeninduskauplustes ja kauplustes (CPC 6310)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Toiduks mittekasutatavate toodete jaemüük kaubamajades ja kauplustes (CPC 632)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Mootorsõidukite, sealhulgas rehvide ja varuosade jaemüük (CPC 61112)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Toiduks mittekasutatavate toodete jaemüük spetsialiseeritud asutustes (CPC 6329) (v.a veeldatud küttegaasi, puusöe, kivisöe ja muude mittenaftapõhiste kütuste, parafiini, kütuse ja traktorite aurustuspõleti õli (TVO), bensiini ja diislikütuse, tulirelvade, padrunite ja laskemoona jaemüük)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
- Toiduks mittekasutatavate toodete jaemüük spetsialiseeritud asutustes (ainult bensiin ja diislikütus) (CPC 6329)	1), 2) ja 3) Puuduvad, v.a I ja II lisas osutatud juhtudel 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
4.D. Frantsiisiteenused	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
5. ERAHARIDUSTEENUSED	
5.A. Esimese taseme hariduse teenused (CPC 921)	1) ja 2) Puuduvad 3) Puuduvad, kuid nõutav on eelnev luba haridusministeeriumilt (<i>Secretaría de Educación Pública</i> , „SEP“) või pädevalt piirkondlikult omavalitsuselt. 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
5.B. Keskharidusteenused (CPC 922)	1) ja 2) Puuduvad 3) Puuduvad, kuid nõutav on eelnev luba haridusministeeriumilt või pädevalt piirkondlikult omavalitsuselt 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
5.C. Kõrgharidusteenused (CPC 923)	1) ja 2) Puuduvad 3) Puuduvad, kuid nõutav on eelnev luba haridusministeeriumilt või pädevalt piirkondlikult omavalitsuselt 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
5.D. Muud haridusteenused:	

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
- Keeleõpe, eriharidus ja ärikoolitus (CPC 9290)	1) ja 2) Puuduvad 3) Puuduvad, kuid nõutav on eelnev luba haridusministeeriumilt või pädevalt piirkondlikult omavalitsuselt 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
6. KESKKONNATEENUSED ¹⁰	
6.A. Reoveeteenused (CPC 9401)	1) Piiranguteta 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
6.B. Täiendavad keskkonnateenused	
- Jäätmekäitlusteenused (CPC 9402)	1) Piiranguteta 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Välisõhu ja kliima kaitse (CPC 9404)	1) Piiranguteta 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

¹⁰ Sektori iga allsektori eristustaset tõlgendatakse kooskõlas Mehhiko õigusraamistikuga ning see ei pruugi täpselt vastata CPC klassifikatsioonile.

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
- Müravähendamisteenused (CPC 9405)	1) Piiranguteta 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Loodus- ja maastikukaitseteenused (CPC 9406)	1) Piiranguteta 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Muud keskkonnakaitseteenused (CPC 9409) (ainult keskkonnamõju hindamine ja keskkonnakaitseteenustega seotud nõustamisteenused)	1) Piiranguteta 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
6.C. Kanalisatsiooniteenused (CPC 94030)	1) Piiranguteta 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
8. TERVISHOIU- JA SOTSIAALTEENUSED	
8.A. Erahaiglateenused (CPC 9311)	1) Piiranguteta* 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
8.B. Muud tervishoiuteenused	
- Kliiniliste laborite erateenused meditsiiniliseks diagnoosiks (CPC 93199)	1) Piiranguteta 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Muud erateenused raviks (CPC 93191)	1) Piiranguteta 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Hambaproteeside laboriteenused (CPC 93123)	1) Piiranguteta 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
9. TURISMI- JA REISITEENUSED	
9.A. Hotelli- ja restoraniteenused	
- Hotelliteenused (CPC 6411)	1), 2) ja 3) Puuduvad, v.a nõue omada riikliku asutuse või piirkondliku või kohaliku omavalitsuse luba kõnealuseks tegevuseks 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Motelliteenused (CPC 6412)	1) Piiranguteta* 2) Puuduvad 3) Puuduvad, v.a nõue omada riikliku asutuse või piirkondliku või kohaliku omavalitsuse luba kõnealuseks tegevuseks 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Majutus külalismajades ja möbleeritud eluruumides (CPC 64192 ja 64193)	1) Piiranguteta* 2) Puuduvad 3) Puuduvad, v.a nõue omada riikliku asutuse või piirkondliku või kohaliku omavalitsuse luba kõnealuseks tegevuseks 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
- Noortehotellid ja ajutised kämpingurajatised (CPC 64194)	1) Piiranguteta* 2) Puuduvad 3) Puuduvad, v.a nõue omada riikliku asutuse või piirkondliku või kohaliku omavalitsuse luba kõnealuseks tegevuseks 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Kämpingurajatised autoelamutele (haagiseparklad) (CPC 64195)	1) Piiranguteta* 2) Puuduvad 3) Puuduvad, v.a nõue omada riikliku asutuse või piirkondliku või kohaliku omavalitsuse luba kõnealuseks tegevuseks 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Restoranteenused (CPC 642)	1), 2) ja 3) Puuduvad, v.a nõue omada riikliku asutuse või piirkondliku või kohaliku omavalitsuse luba kõnealuseks tegevuseks 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
- Kabareed ja ööklubid (CPC 6432)	1) Piiranguteta* 2) Puuduvad 3) Puuduvad, v.a nõue omada riikliku asutuse või piirkondliku või kohaliku omavalitsuse luba kõnealuseks tegevuseks 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Sööklad, baarid ja tavernid (CPC 6431)	1) Piiranguteta* 2) Puuduvad 3) Puuduvad, v.a nõue omada riikliku asutuse või piirkondliku või kohaliku omavalitsuse luba kõnealuseks tegevuseks 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
9.B. Reisibüroode ja reisikorraldajate teenused (CPC 7471)	1) ja 2) Puuduvad 3) Puuduvad, v.a nõue omada riikliku asutuse või piirkondliku või kohaliku omavalitsuse luba kõnealuseks tegevuseks 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
9.C. Giiditeenused (CPC 7472)	1) Piiranguteta* 2) Puuduvad 3) Puuduvad, v.a nõue omada riikliku asutuse või piirkondliku või kohaliku omavalitsuse luba kõnealuseks tegevuseks 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
9.D. Muu	
- Spaateenused (CPC 97029) (ainult erateenused ühiskondlikes, puhke- ja spordikeskustes, spordiklubides, võimlates, spaades, ujumisbasseinides, spordiväljakutel, piljardi- ja keeglisaalides, ratsaklubides või jalgrattaklubides) (välja arvatud paatide rentimine)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Toitlustusteenused, toitlustamine välitingimustes (CPC 6423) (v.a teenused õhusõidukites ja lennujaamades)	1) Piiranguteta* 2) Puuduvad 3) Puuduvad, v.a nõue omada riikliku asutuse või piirkondliku või kohaliku omavalitsuse luba kõnealuseks tegevuseks 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
- Baariteenused koos meelelahutusega (ainult hotellid ja muud majutuskohad)	1) Piiranguteta* 2) Puuduvad 3) Puuduvad, v.a nõue omada riikliku asutuse või piirkondliku või kohaliku omavalitsuse luba kõnealuseks tegevuseks 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Jookide serveerimine ilma meelelahutusega (CPC 6431) (v.a hotellides, muudes majutuskohades ja muudes transpordivahendites)	1) Piiranguteta* 2) Puuduvad 3) Puuduvad, v.a nõue omada riikliku asutuse või piirkondliku või kohaliku omavalitsuse luba kõnealuseks tegevuseks 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
10. MEELELAHUTUS-, KULTUURI- JA SPORDITEENUSED (v.a audiovisuaalteenused)	
10.A. Meelelahutusteenused (CPC 9619) (sh teatri-, ansambli- ja tsirkuseteenused)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
10.B. Uudistevahendusteenused (CPC 962)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
10.C. Raamatukogu-, arhiivi-, muuseumi- ja muud kultuuriteenused (CPC 963)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
10.D. Spordi- ja muud puhketeenused (CPC 964)	
- Spordiürituste korraldamise teenused (CPC 96412)	1) Piiranguteta* 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Spordirajatiste haldamise teenused (CPC 96413)	1) Piiranguteta* 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Muud sporditeenused (CPC 96419) (ainult spordi- ja sportmängukoolide osutatavad teenused)	1) Piiranguteta* 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
- Spordiürituste edendamise teenused (CPC 96411)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
11. TRANSPORDITEENUSED	
11.A. Meretransporditeenused	
- Rahvusvahelised veod (kauba- ja reisijatevedu) (CPC 7211 ja 7212), v.a kabotaaž	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Veetranspordi tugiteenused (CPC 745) (sh dokkide käitamine ja hooldus; laevade laadimine ja lossimine kalda ääres; mereveoste käitlemine; maabumissildade käitamine ja hooldus; laevade ja paatide puhastamine; stividoriteenused; kauba vedu laevade ja veoautode, rongide, torujuhtmete ja kaide vahel; veeäärsete terminalide töö)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Veetranspordi tugiteenused (CPC 745) (ainult mere-, järve- ja jõesadamate haldus)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Mereveoste käitlemise teenused	1) Piiranguteta* 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
- Hoiu- ja ladustamisteenused (CPC 742) (v.a üldised tollilaod)	1) Piiranguteta* 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Konteinerjaama- ja depooteenused	1) Piiranguteta* 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Mereagentuuriteenused	1) Piiranguteta* 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Mereveoste ekspedeerimise teenused	1) Piiranguteta* 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Laevade hooldus- ja remonditeenused	1) Piiranguteta* 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
11.C. Õhutransporditeenused	
e) Õhutranspordi abiteenused	
- Lennujaamade ja kopteriväljakute haldusteenused	1) Piiranguteta 2) Puuduvad 3) Puuduvad, v.a lennujaama käitamiseks vajalik kommunikatsiooni- ja transpordiministeeriumi (<i>Secretaría de Comunicaciones y Transportes</i>) kontsessioon 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
11.E. Raudteetranspordi teenused	
c) Pukseerimisteenused (CPC 7113)	1) Piiranguteta* 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
e) Raudteetranspordi abiteenused (CPC 743)	1) Piiranguteta* 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
11.F. Maanteetranspordi teenused	
d) Maanteetranspordivahendite hooldus ja remont	
- Mootorsõidukite hooldus- ja remonditeenused (CPC 6112 ja 8867)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Muud maanteetranspordi tugiteenused (CPC 74490) (ainult bussi- ja veoautoterminalid ning bussi- ja veoautojaamad)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
e) Maanteetranspordi tugiteenused (CPC 744) (ainult teede ja sildade haldamine ja abiteenused)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
11.G. Torutransport	
b) Muude kaupade transport (CPC 7139), ainult muud kui energiajuhtmed	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
11.H. Kõikide transpordiliikide abiteenused	
- Kaalumisteenused transpordiks (CPC 7490)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Õhutranspordi abiteenused	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
11.I. Muud transporditeenused	
- Trammitransport (CPC 71211)	1) Piiranguteta 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
- Metrootransport (CPC 71211)	1) Piiranguteta, v.a horisontaalsete kohustuste osas osutatud juhtudel 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
Juhiga kaubanduslike veokite rentimine (CPC 7124)	1) Piiranguteta, v.a horisontaalsete kohustuste osas osutatud juhtudel 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
12. MUUD TEENUSED	
- Jalatsite ja nahktoodete parandusteenused (CPC 63301)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Elektriliste kodumasinade remonditeenused (CPC 63302)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
- Kellade ja juveeltoodete remonditeenused (CPC 63303)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Peakatete parandamine ja puhastamine (CPC 63304)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Jalgrataste parandamise teenused (CPC 63309)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Lukksepatenused (CPC 63309)	1) ja 2) Puuduvad 3) Puuduvad, v.a see, et kõnealuste teenuste lubamise eest vastutavad piirkondlikud ja kohalikud pädevad asutused. 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
13. PÕLLUMAJANDUS, KIRJASTAMINE, TOOTMINE	
- Põllumajandus, jahindus, metsandus ning põllumajanduse, jahinduse ja metsandusega seotud teenused (ISIC rev. 3.1. – 01, 02; CPC 881)	1) Piiranguteta* 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
- Tootmine (ISIC rev. 3.1. – 15–21)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Kirjastamine, trükkimine ja salvestiste paljundamine (ISIC rev 3.1. – 2212; CMAP 342001)	1) Piiranguteta 2) Piiranguteta* 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Tootmine (ISIC rev. 3.1. – 24–28).	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Tootmine (ISIC rev. 3.1. – 24–28, 30–37).	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Kivi- ja pruunsöe kaevandamine; turba tootmine (ISIC rev. 3.1. – 10)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Metallimaakide kaevandamine (ISIC rev. 3.1. – 13)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

Sektor või allsektor	Turulepääsu piirangud
- Muu mäetööstus (ISIC rev. 3.1. – 14)	1), 2) ja 3) Puuduvad 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
14. ENERGEETIKA	
- Nafta ja muude süsivesinike uurimine ja tootmine - Süsivesinike, naftasaaduste ja naftakeemiatoodete transport, töötlemine, rafineerimine, ladustamine, jaotamine, tihendamine, veeldamine, dekompressioon, taasgaasistamine, müük ja turustamine üldsusele ning nende toodete ja teenuste kasutajatele.	1), 2) ja 3) Puuduvad, v.a I ja II lisas osutatud juhtudel 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel
- Elekter	1), 2) ja 3) Puuduvad, v.a I ja II lisas osutatud juhtudel 4) Piiranguteta, v.a 12. peatükis „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ osutatud juhtudel

* Piiranguteta tehnilise teostamatuse tõttu.

** Kindlaksmääratud teenus moodustab vaid osa vastava CPC koodiga hõlmatud tegevuste koguarvust.

*** Kindlaksmääratud teenus on osa üldisemast CPC koodist, mis on lisatud loendi teise kohta.

TURULEPÄÄSUGA SEOTUD KOHUSTUSED

MEHHIKO LOEND

Keskvalitsusest madalamal tasandil kohaldatavad piirangud

Tahtlikult tühjaks jäetud

**ETTEVÕTTE ASUTAMISE EESMÄRGIL ÄRIVISIIDIL OLEVAD ISIKUD,
ETTEVÕTJASISELT ÜLEVIIDUD TÖÖTAJAD, INVESTORID JA LÜHIAJALISEL
ÄRIVISIIDIL OLEVAD ISIKUD**

SELGITAVAD MÄRKUSED

1. Lepinguosalise loetelus käesolevas lisas on sätestatud kohustused, mida ta võtab vastavalt artiklile 12.4 „Ettevõtte asutamise eesmärgil ärivisiidil olevad isikud, ettevõtjasiseselt üleviidud töötajad ja investorid“ ja artiklile 12.5 „Lühiajalisel ärivisiidil olevad isikud“.
2. Artikli 12.4 „Ettevõtte asutamise eesmärgil ärivisiidil olevad isikud, ettevõtjasiseselt üleviidud töötajad ja investorid“ lõigetes 3 ja 4 ning artiklis 12.5 „Lühiajalisel ärivisiidil olevad isikud“ sätestatud kohustusi ei kohaldata nõuetele mittevastavate meetmete suhtes, mis on loetletud lepinguosalise loetelus käesolevas lisas, mittevastavuse ulatuses.
3. Lepinguosalise loetelus käesolevas lisas loetletud meedet võib säilitada, viivitamata uuendada või muuta, tingimusel et muudatus ei vähenda meetme vastavust kohustustele, mis on sätestatud vahetult enne muudatust kehtinud artikli 12.4 „Ettevõtte asutamise eesmärgil ärivisiidil olevad isikud, ettevõtjasiseselt üleviidud töötajad ja investorid“ lõigetes 3 ja 4 ning artiklis 12.5 „Lühiajalisel ärivisiidil olevad isikud“¹.

---

¹ Käesolevat lõiget ei kohaldata Ühendkuningriigi mittevastavate meetmete suhtes.

4. Ettevõtte asutamise eesmärgil ärivisiidil olevate isikute, ettevõtjasiseselt üleviidud isikute, investorite ja lühiajalisel ärivisiidil olevate isikutega seotud kohustusi ei kohaldata siis, kui nende ajutise kohaloleku eesmärk või tagajärg on sekkuda tööturu osapoolte vahelistesse vaidlustesse või läbirääkimistesse või nende tulemusi muul viisil mõjutada.
5. Niivõrd, kuivõrd 12. peatüki „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ kohaseid kohustusi ei võeta, kohaldatakse endiselt kõiki muid lepinguosaliste õigusaktides kehtestatud ajutise riiki sisenemise ja seal viibimisega seotud nõudeid, sealhulgas neid, mis käsitlevad riigis viibimise kestust.
6. Olenemata 12. peatüki „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ sätetest kohaldatakse jätkuvalt lepinguosaliste õigusaktides ja määrustes kehtestatud tööhõive- ja sotsiaalkindlustusmeetmetega seotud nõudeid, sealhulgas miinimumpalka ja palgaalaseid kollektiivlepinguid käsitlevaid õigusnorme.
7. Lepinguosalise loetelu ei sisalda meetmeid, mis on seotud kvalifikatsiooninõuete ja menetlustega, tehniliste standardite ning litsentsimisnõuete ja menetlustega, mis ei kujuta endast võrdse kohtlemise piirangut artikli 10.7 „Võrdne kohtlemine“ või 11.6 „Võrdne kohtlemine“ tähenduses või turulepääsu piirangut artikli 10.6 „Turulepääs“ või 11.4 „Turulepääs“ tähenduses. Neid meetmeid (nagu tegevusloa saamise nõue, universaalteenuse osutamise kohustused, kvalifikatsioonide tunnustamise nõue reguleeritud sektorites, nõue sooritada teatavad eksamid, mille hulgas võivad olla keeleeksamid, ning mittediskrimineeriv nõue, et teatavaid tegevusi ei tohi teostada kaitsealadel või -piirkondades) kohaldatakse igal juhul, isegi kui neid ei ole loendis nimetatud.

8. Alljärgnevas Euroopa Liidu loetelus kasutatakse järgmisi lühendeid:

AT Austria

BE Belgia²

BG Bulgaaria

CY Küpros

CZ Tšehhi

DE Saksamaa

DK Taani

EE Eesti

EL Kreeka

ES Hispaania

---

² Reservatsioonide kohaldamisel Belgias hõlmab keskne valitsemistasand föderaalvalitsust ning piirkondade ja kogukondade valitsusi, sest neil kõigil on võrdsed seadusandlikud volitused.

EU Euroopa Liit, sealhulgas selle liikmesriigid

FI Soome³

FR Prantsusmaa

HR Horvaatia

HU Ungari

IE Iirimaa

IT Itaalia

LT Leedu

LU Luksemburg

LV Läti

MT Malta

NL Madalmaad

---

³ Reservatsioonide kohaldamisel Soomes tähendab piirkondlik valitsemistasand Ahvenamaad.

PL Poola

PT Portugal

RO Rumeenia

SE Rootsi

SI Sloveenia

SK Slovakkia

9. Suurema selguse huvides lepitakse kokku, et Euroopa Liidu puhul ei kaasne võrdse kohtlemise kohustusega nõue laiendada Mehhiko füüsilistele isikutele või ettevõtjatele kohtlemist, mida liikmesriigis kohaldatakse teise liikmesriigi füüsiliste isikute või ettevõtjate suhtes vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule (edaspidi „ELi toimimise leping“) või selle lepingu kohaselt võetud meetmetele, kaasa arvatud nende rakendamisele liikmesriikides. Euroopa Liidu toimimise lepingu kohaselt võimaldatakse selline võrdne kohtlemine üksnes ettevõtjatele, kes on moodustatud või organiseeritud kooskõlas mõne liikmeriigi õigusnormidega ja kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on Euroopa Liidus, sealhulgas nendele Euroopa Liidus asutatud ettevõtjatele, kes on Mehhiko füüsiliste isikute või ettevõtjate omanduses või kontrolli all.

ETTEVÕTTE ASUTAMISE EESMÄRGIL ÄRIVISIIDIL OLEVAD ISIKUD,
ETTEVÕTJASISESELT ÜLEVIIDAVAD ISIKUD JA LÜHIAJALISEL ÄRIVISIIDIL OLEVAD
ISIKUD

ELi LOETELU

1. Ettevõtte asutamise eesmärgil ärivisiidil olevad isikud

IV-EU-1 Kõik sektorid	<p>AT ja CZ: ettevõtte asutamise eesmärgil ärivisiidil oleva isiku tööandja peab olema ettevõtte, mis ei ole mittetulundusühendus.</p> <p>SK: ettevõtte asutamise eesmärgil ärivisiidil oleva isiku tööandja peab olema ettevõtte, mis ei ole mittetulundusühendus. Vajalik on tööluba ja majandusvajaduste test.</p> <p>CY: lubatav riigis viibimise kestus on kuni 90 päeva iga 12kuulise ajavahemiku jooksul. Ärivisiidil oleva isiku tööandja peab olema ettevõtte, mis ei ole mittetulundusühendus.</p>
--------------------------	--

2. Ettevõtjasiseselt üleviidud töötajad

IV-EU-2 Kõik sektorid	<p>Euroopa Liidus: ettevõtjasiseselt üleviidud töötajad peavad olema töötanud ühe lepinguosalise ettevõttes või olnud lepinguosalise ettevõtte partnerid vähemalt ühe aasta. Ettevõtjasiseselt üleviidud töötaja loa taotlemise ajal peavad nad elama väljaspool ELi territooriumi.</p> <p>Euroopa Liidus: erialateadmiste hindamisel võetakse arvesse isiku teadmisi ettevõttest, seda, kas tal on kõrge kvalifikatsioon, sealhulgas piisav asjakohane töökogemus teatavat laadi töös või tegevuses, mis eeldab tehnilisi eriteadmisi, ning tema kuuluvust akrediteeritud kutseala töötajate hulka.</p> <p>Euroopa Liidus: praktikandile makstakse üleviimise ajal tasu.</p> <p>AT, CZ, SK: ettevõtjasiseselt üleviidud isiku tööandja peab olema ettevõtja, mis ei ole mittetulundusühendus.</p> <p>CY: Küprose ettevõttesse tööle võetavate välisriikide füüsiliste isikute osakaal ei tohi ületada 10 % asjaomasesse Küprose ettevõttesse aasta jooksul tööle võetavate ELi kodanike keskmisest arvust. Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete välismaiste töötajate arvu suhtes selles kategoorias võidakse kohaldada autoriseerimisnõuet.</p> <p>FI: juhtivtöötaja tööandja peab olema ettevõtte, mis ei ole mittetulundusühendus.</p> <p>HU: füüsilisi isikuid, kes on olnud ettevõttes partneriks, ei saa ettevõtjasiseselt üle viia.</p> <p>LT: lubatav viibimise kestus on: kolm aastat.</p>
--------------------------	---

3. Lühiajalisel ärivisiidil olevad isikud

IV-EU-3 Kõik alljärgnevad tegevused	<p>Euroopa Liidus: lubatav riigis viibimise kestus on kuni 90 päeva iga kuuekuulise ajavahemiku jooksul.</p> <p>CY, DK, HR: juhul kui lühiajalisel ärivisiidil olev isik osutab vastavalt Tšehhi, Taani või Horvaatia territooriumil teenust, on vajalik tööluba ja majandusvajaduste test.</p> <p>LV: lepingulise tegevuse teostamiseks on vajalik tööluba.</p> <p>MT: vajalik tööluba. Majandusvajaduste testi ei tehta.</p> <p>SK: et osutada SK territooriumil teenust kauem kui seitse päeva kuus või 30 päeva kalendriaastas, on vajalik tööluba ja majandusvajaduste test.</p>
IV-EU-4 Äriteenuste müügiesindajad	<p>AT ja CY: tegevuse puhul, mis kestab kauem kui seitse päeva kuus või 30 päeva kalendriaastas, on vajalik tööluba ja majandusvajaduste test.</p> <p>FI: füüsilised isikud peavad pakkuma teenuseid teise lepinguosalise territooriumil asuva ettevõtte töötajana.</p>

<p>IV-EU-5</p> <p>Paigaldajad ja hooldajad</p>	<p>AT: vajalik on tööluba ja majandusvajaduste test. Majandusvajaduste testi nõudest loobutakse füüsiliste isikute puhul, kes koolitavad töötajaid seoses teenuste osutamisega ja omavad erialaseid teadmisi.</p> <p>BE: töötamiseks kauem kui kaheksa päeva on nõutav tööluba. Ehitussektoris on tööluba alati nõutav.</p> <p>CZ: tegevuse puhul, mis kestab kauem kui seitse päeva kuus või 30 päeva kalendriaastas, on vajalik tööluba.</p> <p>DE: paigaldajad ja hooldajad on tarniva lepinguosalise juriidilise isiku töötajad.</p> <p>DK: paigaldajad ja hooldajad peaksid olema palgalised töötajad äriühingus, kes imporditavat toodet tarnib. Kui nad töötavad teises ettevõttes, peab toodet tarniv ettevõtja olema sõlminud selle ettevõtjaga lepingu toote paigaldamise kohta. Paigaldajate ja hooldajate kategooria ei hõlma üldehitus- ja ehitustöid või nendega seotud töid.</p> <p>EE: paigaldajad ja hooldajad peavad olema kaupa tarniva või teenust osutava juriidilise isiku juures töötanud vähemalt ühe aasta vältel vahetult enne sisenemistaotluse esitamise kuupäeva ning neil peab olema vähemalt kolmeaastane asjakohane erialane töökogemus, mis on saadud pärast täisealiseks saamist.</p>
--	---

ES: paigaldajad ja hooldajad peavad olema kaupa tarniva või teenust osutava juriidilise isiku või kontserni tütarettevõtja juures töötanud vähemalt kolm kuud vahetult enne sisenemistaotluse esitamise kuupäeva ning neil peab vajaduse korral olema vähemalt kolmeaastane asjakohane erialane töökogemus, mis on saadud pärast täisealiseks saamist. Käesoleva lepinguga ette nähtud paigaldajate ja hooldajate juurdepääs sisaldab üksnes lepinguga hõlmatud teenuste osutamist ega anna õigust kasutada kutsenimetust. Teenuslepinguga hõlmatud isikute arv ei tohi olla suurem, kui on lepingu täitmiseks vajalik arv, mis võib olla sätestatud riiklike õigusaktide, määruste või muude õiguslike nõuetega.

FI: olenevalt tegevusest võidakse nõuda elamisluba.

NL: vajalik on tööluba ja majandusvajaduste test.

SE: vajalik on tööluba, välja arvatud i) isikute puhul, kes osalevad koolitamisel, katsetamisel või tarnete ettevalmistamises või lõpuleviimises või sarnases tegevuses äritehingu raames, ning ii) montööride ja tehniliste instruktorite puhul, kes tegelevad seoses õnnetusega seadmete kiireloomulise paigaldamise või remondiga, mis kestab kuni kaks kuud. Majandusvajaduste testi ei tehta.

SI: teenuste osutamiseks kauem kui 14 päeva on vaja ühtset elamisluba ja tööluba.

ETTEVÕTTE ASUTAMISE EESMÄRGIL ÄRIVISIIDIL OLEVAD ISIKUD,
ETTEVÕTJASISELT ÜLEVIIDUD TÖÖTAJAD, INVESTORID JA LÜHIAJALISEL
ÄRIVISIIDIL OLEVAD ISIKUD

MEHHIKO LOETELU

Ettevõtte asutamise eesmärgil ärivisiidil olevad isikud ja lühiajalisel ärivisiidil olevad isikud

1. Käesolevas kategoorias kasutatakse järgmisi mõisteid:
  - a) „äritegevus“ – selline õiguspärane ärintegevus, mis on mõeldud ja mida kasutatakse turul kasumi saamiseks. See ei hõlma võimalust saada tööd, ajutist või alalist elukohta, palka või mis tahes tasu Mehhiko territooriumil asuvast tööjõuallikast.
  - b) „ettevõtja“ – Euroopa Liidu kodanik, kes siseneb Mehhiko territooriumile ilma ajutise või alalise elamisloa saamise eesmärgita ja selleks et:
    - i) ärilisel eesmärgil kaubelda kaupadega või osutada teenuseid;

- ii) asutada hõlmatud ettevõtte või seda arendada või juhtida;
- iii) sõlmida ärikontakte ning pidada läbirääkimisi kaupade ja teenuste müümiseks või sarnase tegevuse eesmärgil;
- iv) osutada eriteenuseid tehnosiiret, patente ja kaubamärke, kaubandus- või tööstusseadmeid või masinaid või mis tahes muud lepinguosalise territooriumil asutatud ettevõtte tootmisprotsessi käsitlevas lepingus eelnevalt kokku lepitud või käsitletud paigaldamiseks, remondiks, hoolduseks, järelevalveks või töötajate koolitamiseks garantiilepingu, -müügi või -teenuse kehtivuse ajal;
- v) osaleda Mehhikos seaduslikult asutatud ettevõtte juhatuse kohtumistel või koosolekutel või
- vi) pakkuda kaupu või teenuseid, nõustada kliente, võtta vastu tellimusi, pidada läbirääkimisi lepingute üle ning teha esitlusi või osaleda kongressidel, messidel, kokkutulekutel vm.

2. Üksnes asjaolu, et Mehhiko lubab 12. peatüki „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ alusel juriidilise isiku ajutist riiki sisenemist, ei tohi tõlgendada nii, et see vabastab kõnealuse juriidilise isiku kohaldatavate litsentsi- või muude nõuete täitmisest, sealhulgas kohustuslikud tegevusjuhendid tegutsemaks kutsealal või osalemaks muul viisil äritegevuses.

3. Reservatsioonide loetelu

Sektor või allsektor	Tingimused ja piirangud (sh riigis viibimise kestus)
Kõik sektorid	Ajutiseks sisenemiseks lubab Mehhiko riigis viibida kuni 180 päeva.

Ettevõtjasiseselt üleviidud töötajad

1. Käesolevas kategoorias kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „juhtimistegevus“ – korralduslik tegevus, mille puhul isikul on järgmised kohustused:
  - i) ettevõtte või selle osa juhtimine või selles olulise funktsiooni täitmine;
  - ii) ettevõtte tegevuspõhimõtete kinnitamine ja eesmärkide seadmine või
  - iii) aruandlus ettevõtte peadirektorile, juhatusele või aktsionäridele ja nende järelevalve alla kuulumine;
- b) „juhtimistegevus“ – organisatoorne tegevus, mille raames on isikul järgmised kohustused:
  - i) ettevõtte juhtimine või selles olulise ülesande täitmine;
  - ii) järelevalve ja kontroll teiste järelevalve-, kutse- või juhtimistegevusega seotud töötajate töö üle;

iii) ülesannete täitmine organisatsiooni hierarhia kõrgemal tasandil või

iv) ülesande igapäevase täitmisega seotud tegevus vastavalt asjaomase isiku volitustele;

c) „spetsialiseeritud tegevus“ – tegevus, mis eeldab eriteadmisi ettevõtja toodetest või teenustest ja nende kasutamisest rahvusvahelistel turgudel või kõrgetasemelisi eksperditeadmisi ettevõtja protsessidest ja menetlustest.

2. Reservatsioonide loetelu

Sektor või allsektor	Tingimused ja piirangud (sh riigis viibimise kestus)
Kõik sektorid	<p>Ajutiseks sisenemiseks annab Mehhiko üheaastase viibimisaja, mida võib pikendada kolm korda ühe aasta võrra.</p> <p>Mehhiko lubab Euroopa Liidu ettevõtjasiseselt üleviidud töötajate abikaasadel ajutiselt riiki siseneda ja seal viibida. Mehhiko annab Euroopa Liidu ettevõtjasiseselt üleviidud töötajate abikaasadele tööloa Mehhiko õiguse kohaselt tehtud eelneva tööpakkumise alusel.</p>

Investorid

Reservatsioonide loetelu

Sektor või allsektorid	Tingimused ja piirangud (sh riigis viibimise kestus)
Kõik sektorid	<p>Ajutiseks sisenemiseks annab Mehhiko üheaastase viibimisaja, mida võib pikendada kolm korda ühe aasta võrra.</p> <p>Mehhiko lubab Euroopa Liidu investorite abikaasadel ajutiselt riiki siseneda ja seal viibida. Mehhiko annab Euroopa Liidu investorite abikaasadele tööloa Mehhiko õiguse kohaselt tehtud eelneva tööpakkumise alusel.</p>

LEPINGULISED TEENUSEOSUTAJAD JA SÕLTUMATUD SPETSIALISTID

SELGITAVAD MÄRKUSED

1. Käesoleva lisa ühe lepinguosalise loetelus on sätestatud turulepääsuga seotud kohustused, mille see lepinguosaline võtab vastavalt artiklile 12.6 „Lepingulised teenuseosutajad“ või 12.7 „Sõltumatud spetsialistid“.
2. Käesoleva lisa kohaldamisel tähendab „CPC“ ühtset tooteklassifikaatorit, mis on esitatud ÜRO statistikaameti väljaandes Statistical Papers, Series M, nr 77, Provisional Central Product Classification, 1991.
3. Lepinguosalise loetelu koosneb järgmistest osadest:
  - a) esimene veerg, kus on märgitud sektor või allsektor, kus on võetud kohustused lepinguliste teenuseosutajate või sõltumatute spetsialistide suhtes; ning
  - b) teine veerg, kus kirjeldatakse kohaldatavaid piiranguid. „Piiranguteta“ tähendab kohustuste puudumist.

4. Lepinguosalised ei võta lepinguliste teenuseosutajate ja sõltumatute spetsialistidega seoses kohustusi majandustegevuse sektorites, mida ei ole käesolevas lisas esitatud.
5. Lepinguliste teenuseosutajate ja sõltumatute spetsialistidega seotud kohustusi ei kohaldata siis, kui nende ajutise kohaloleku eesmärk või tagajärg on sekkuda tööturu osapoolte vahelistesse vaidlustesse või läbirääkimistesse või nende tulemusi muul viisil mõjutada.
6. Niivõrd, kuivõrd 12. peatüki „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ kohaseid kohustusi ei võeta, kohaldatakse endiselt kõiki muid lepinguosaliste õigusaktides kehtestatud ajutise riiki sisenemise ja seal viibimisega seotud nõudeid, sealhulgas neid, mis käsitlevad riigis viibimise kestust.
7. Olenemata 12. peatüki „Füüsiliste isikute ajutine kohalolek ärilisel eesmärgil“ sätetest kohaldatakse jätkuvalt lepinguosaliste õigusaktides ja määrustes kehtestatud tööhõive- ja sotsiaalkindlustusmeetmetega seotud nõudeid, sealhulgas miinimumpalka ja palgaalaseid kollektiivlepinguid käsitlevaid õigusnorme.
8. Lepinguosalise loetelu ei sisalda meetmeid, mis on seotud kvalifikatsiooninõuete ja menetlustega, tehniliste standardite ning litsentsimisnõuete ja menetlustega, mis ei kujuta endast võrdse kohtlemise piirangut artikli 10.7 „Võrdne kohtlemine“ või 11.6 „Võrdne kohtlemine“ tähenduses või turulepääsu piirangut artikli 10.6 „Turulepääs“ või 11.4 „Turulepääs“ tähenduses. Neid meetmeid (nagu tegevusloa saamise nõue, universaalteenuse osutamise kohustused, kvalifikatsioonide tunnustamise nõue reguleeritud sektorites, nõue sooritada teatavad eksamid, mille hulgas võivad olla keeleeksamid, ning mittediskrimineeriv nõue, et teatavaid tegevusi ei tohi teostada kaitsealadel või -piirkondades) kohaldatakse igal juhul, isegi kui neid ei ole loendis nimetatud.

9. Nendes sektorites, kus Euroopa Liit kohaldab majandusvajaduste testi, on põhikriteeriumiks turuolukorra hindamine selles liikmesriigis või piirkonnas, kus teenust osutatakse (kaasa arvatud olemasolevate teenuseosutajate arvu ja neile avalduva mõju osas).

10. Alljärgnevas Euroopa Liidu loetelus kasutatakse järgmisi lühendeid:

AT Austria

BE Belgia¹

BG Bulgaaria

Lepinguliste teenuste osutajad: Lepingulised teenuseosutajad

CY Küpros

CZ Tšehhi

DE Saksamaa

---

¹ Reservatsioonide kohaldamisel Belgias hõlmab keskne valitsemistasand föderaalvalitsust ning piirkondade ja kogukondade valitsusi, sest neil kõigil on võrdsed seadusandlikud volitused.

DK Taani

EE Eesti

EMP Euroopa Majanduspiirkond

EL Kreeka

ES Hispaania

EU Euroopa Liit, sealhulgas selle liikmesriigid

FI Soome²

FR Prantsusmaa

HR Horvaatia

HU Ungari

IE Iirimaa

IP Sõltumatud spetsialistid

---

² Reservatsioonide kohaldamisel Soomes tähendab piirkondlik valitsemistasand Ahvenamaad.

IT Itaalia

LT Leedu

LU Luksemburg

LV Läti

MT Malta

NL Madalmaad

PL Poola

PT Portugal

RO Rumeenia

SE Rootsi

SI Sloveenia

SK Slovakkia

11. Suurema selguse huvides lepitakse kokku, et Euroopa Liidu puhul ei kaasne võrdse kohtlemise kohustusega nõue laiendada Mehhiko füüsilistele isikutele või ettevõtjatele kohtlemist, mida liikmesriigis kohaldatakse teise liikmesriigi füüsiliste isikute või ettevõtjate suhtes vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule (edaspidi „ELi toimimise leping“) või selle lepingu kohaselt võetud meetmetele, kaasa arvatud nende rakendamisele liikmesriikides. Euroopa Liidu toimimise lepingu kohaselt võimaldatakse selline võrdne kohtlemine üksnes ettevõtjatele, kes on moodustatud või organiseeritud kooskõlas mõne liikmeriigi õigusnormidega ja kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on Euroopa Liidus, sealhulgas nendele Euroopa Liidus asutatud ettevõtjatele, kes on Mehhiko füüsiliste isikute või ettevõtjate omanduses või kontrolli all.

LEPINGULISED TEENUSEOSUTAJAD JA SÕLTUMATUD SPETSIALISTID

ELi LOETELU

Lepinguliste teenuste osutajad:

1. Vastavalt punktis 2 nimetatud tingimustele ja punktis 9 esitatud reservatsioonide loetelule võtab EL kohustusi artikli 12.6 „Lepingulised teenuseosutajad“ kohaselt seoses selle kategooriaga järgmistes sektorites või allsektorites:

- a) õigusteenused³;
- b) arvepidamis- ja raamatupidamisteenused;
- c) maksualase nõustamise teenused;
- d) arhitektiteenused ning linnaplaneerimis- ja maastikuarhitektiteenused;
- e) inseneriteenused ja integreeritud inseneriteenused;

---

³ Käesoleva lisa suhtes kohaldatakse samuti õigusteenuseid käsitlevat reservatsiooni, mida liikmesriik on nimetanud I või II lisas seoses riigisisese õigusega reservatsioonina, mis hõlmab ELi ja liikmesriikide õigust.

- f) arvutiteenused ja nendega seotud teenused;
- g) teadus- ja arendusteenused;
- h) reklaamiteenused;
- i) juhtimiselase nõustamise teenused;
- j) juhtimiselase nõustamisega seotud teenused;
- k) tehniliste katsete ja analüüsi teenused;
- l) seonduvad teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused;
- m) seadmete hooldus ja remont, eelkõige müügi- või rentimisjärgse teenindamise lepingu alusel;
- n) tõlketeenused;
- o) ehitusteenused;
- p) ehitusuuringuteenused;

q) kõrgharidusteenused;

r) keskkonnateenused; ning

s) reisibüroo- ja reisikorraldaja teenused.

2. Lepinguline teenuseosutaja peab täitma järgmised tingimused:

a) füüsilised isikud peavad tegelema teenuse osutamisega ajutiselt, olles ettevõtja teenistuses, kes on sõlminud teenuslepingu mitte rohkem kui 12 kuuks;

b) ELi sisenevad füüsilised isikud peavad olema pakkunud neid teenuseid asjaomaseid teenuseid pakkuva ettevõtte töötajana vähemalt ELi sisenemise taotluse esitamisele vahetult eelnenud aasta vältel; Lisaks peab füüsilistel isikutel olema ELi sisenemise taotluse esitamise kuupäeva seisuga vähemalt kolmeaastane erialane töökogemus⁴ lepinguga hõlmatud sektoris;

c) ELi sisenevatel füüsilistel isikutel peab olema:

i) kõrgharidus või kvalifikatsioon, mis tõendab samaväärsel tasemel teadmisi⁵; ning

---

⁴ Omandatud pärast täisealiseks saamist.

⁵ Kui kõrgharidus või kvalifikatsioon ei ole omandatud selles liikmesriigis, kus teenust pakutakse, võib see liikmesriik hinnata, kas see on tema territooriumil omandatud kõrgharidusega samaväärne.

- ii) kutsekvalifikatsioon teataval tegevusalal tegutsemiseks, kui see on nõutav selle liikmesriigi õiguse kohaselt, kus teenust osutatakse;
  - d) füüsilised isikud ei tohi saada ELi territooriumil teenuste osutamise eest muud tasu kui see töötasu, mida maksab ettevõtte füüsilisele isikule; ning
  - e) teenuslepinguga hõlmatud isikute arv ei tohi olla suurem, kui on lepingu täitmiseks vajalik arv, mis võib olla kindlaks määratud selle liikmesriigi õigusaktidega, kelle territooriumil teenust osutatakse.
3. Artikliga 12.6 „Lepingulised teenuseosutajad“ ette nähtud juurdepääs hõlmab üksnes lepinguga hõlmatud teenuste osutamist ega anna õigust kasutada selle liikmesriigi kutsenimetust, kus teenust osutatakse.
4. Lepinguliste teenuseosutajate lubatav viibimisaeg on kokku kuni 12 kuud (ELi ja selle liikmesriikide äranägemisel võib seda aega pikendada) iga 24kuulise ajavahemiku või lepingu kehtivusaja jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Sõltumatud spetsialistid

5. Vastavalt punktis 6 nimetatud tingimustele ja punktis 9 esitatud reservatsioonide loetelule võtab EL kohustusi artikli 12.7 „Sõltumatud spetsialistid“ kohaselt seoses selle kategooriaga järgmistes sektorites või allsektorites:

- a) õigusteenused⁶;
- b) arhitektiteenused ning linnaplaneerimis- ja maastikuarhitektiteenused;
- c) inseneriteenused ja integreeritud inseneriteenused;
- d) arvutiteenused ja nendega seotud teenused;
- e) juhtimiselase nõustamise teenused;
- h) juhtimiselase nõustamisega seotud teenused; ning
- i) tõlketeenused.

---

⁶ Käesoleva lisa suhtes kohaldatakse õigusteenuseid käsitlevat reservatsiooni, mida liikmesriik on kirjeldanud I või II lisas seoses riigisisese õigusega reservatsioonina, mis hõlmab ELi ja liikmesriigi õigust.

6. Sõltumatu spetsialist peab täitma järgmised tingimused:
- a) füüsilised isikud peavad osutama teenust ajutiselt, olles Mehhiko territooriumil registreeritud füüsilisest isikust ettevõtjana, kes on sõlminud teenuslepingu mitte rohkem kui 12 kuuks;
  - b) ELi territooriumile sisenevatel füüsilistel isikutel peab olema ELi territooriumile sisenemise taotluse esitamise kuupäeva seisuga vähemalt kuueaastane erialane töökogemus lepinguga hõlmatud sektoris;
  - c) ELi sisenevatel füüsilistel isikutel peab olema:
    - i) kõrgharidus või kvalifikatsioon, mis tõendab samaväärsel tasemel teadmisi⁷; ning
    - ii) kutsekvalifikatsioon teataval tegevusalal tegutsemiseks, kui see on nõutav selle liikmesriigi õiguse kohaselt, kus teenust osutatakse.
7. Artikliga 12.7 „Sõltumatud spetsialistid“ ette nähtud juurdepääs hõlmab üksnes lepinguga hõlmatud teenuste osutamist ega anna õigust kasutada selle liikmesriigi kutsenimetust, kus teenust osutatakse.

---

⁷ Kui kõrgharidus või kvalifikatsioon ei ole omandatud selles liikmesriigis, kus teenust pakutakse, võib see liikmesriik hinnata, kas see on tema territooriumil omandatud kõrgharidusega samaväärne.

8. Sõltumatute spetsialistide lubatav viibimisaeg on kokku kuni 12 kuud (ELi ja selle liikmesriikide äranägemisel võib seda aega pikendada) iga 24kuulise ajavahemiku või lepingu kehtivusaja jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem.

9. Reservatsioonide loetelu

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
V-EU-1 EL – kõik sektorid	<p>Viibimise kestus</p> <p>AT: lepingulised teenuseosutajad ja sõltumatud spetsialistid võivad viibida riigis kokku kuni kuus kuud 12kuulise ajavahemiku või lepingu kehtivusaja jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem.</p> <p>CY: lepingulised teenuseosutajad ja sõltumatud spetsialistid võivad viibida riigis kuni kuus kuud (seda aega võib üks kord kuni kuue kuu võrra pikendada) või lepingu kehtivusaja jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem.</p> <p>BE, CZ, LT, MT JA PT: lepingulised teenuseosutajad ja sõltumatud spetsialistid võivad viibida riigis järjest kuni 12 kuud või lepingu kehtivusaja jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem.</p>
V-EU-2 Õigusabiteenused, mis on seotud rahvusvahelise avaliku õiguse ja välisriigi õigusega (CPC 861 osa)	<p>Lepingulised teenuseosutajad:</p> <p>BG, CZ, DK, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SI, SK: majandusvajaduste test.</p> <p>Sõltumatud spetsialistid:</p> <p>BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IT, LT, MT, RO, SI, SK: majandusvajaduste testid.</p>

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
V-EU-3 Arvepidamis- ja raamatupidamisteenused (CPC 86212, v.a auditeerimisteenused, CPC 86213, CPC 86219 ja CPC 86220)	Lepingulised teenuseosutajad: BG, CZ, CY, DK, EL, FI, FR, HU, LT, LV, MT, RO, SK: majandusvajaduste test.
V-EU-4 Maksualased teenused (CPC 863) ⁸	Lepingulised teenuseosutajad: BG, CY, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: majandusvajaduste test. PT: piiranguteta.
V-EU-5 Arhitektiteenused ning linnaplaneerimis- ja maastikuarhitektiteenused (CPC 8671 ja 8674)	Lepingulised teenuseosutajad: AT (üksnes planeerimisteenused): majandusvajaduste test. BG, CZ, DE, HU, LT, LV, RO, SK: majandusvajaduste test. DK: majandusvajaduste test, v.a juhul, kui lepinguline teenuseosutaja viibib riigis kuni kolm kuud. FI: füüsiline isik peab tõendama, et tal on osutatava teenusega seotud eriteadmised. Sõltumatud spetsialistid: AT (üksnes planeerimisteenused): majandusvajaduste test. BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: majandusvajaduste test. FI: füüsiline isik peab tõendama, et tal on osutatava teenusega seotud eriteadmised.

⁸ Ei hõlma maksualaseid õigusabi- ja esindusteenuseid, mis on esitatud õigusabiteenuste all seoses rahvusvahelise avaliku õiguse ja päritoluriigi õigusega.

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
V-EU-6 Inseneriteenused ning integreeritud inseneriteenused (CPC 8672 ja 8673)	Lepingulised teenuseosutajad: AT (üksnes planeerimisteenused): majandusvajaduste test. BG, CZ, DE, LT, LV, RO, SK: majandusvajaduste test. DK: majandusvajaduste test, v.a juhul, kui lepinguline teenuseosutaja viibib riigis kuni kolm kuud. FI: füüsiline isik peab tõendama, et tal on osutatava teenusega seotud eriteadmised. HU: majandusvajaduste test. Sõltumatud spetsialistid: AT (üksnes planeerimisteenused): majandusvajaduste test. BE, BG, CZ, DK, ES, IT, LT, RO, SK: majandusvajaduste test. FI: füüsiline isik peab tõendama, et tal on osutatava teenusega seotud eriteadmised. HU: majandusvajaduste test.
V-EU-7 Arvutiteenused ja nendega seotud teenused (CPC 84)	Lepingulised teenuseosutajad: AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: majandusvajaduste test. DK: majandusvajaduste test, v.a juhul, kui lepinguline teenuseosutaja viibib riigis kuni kolm kuud. FI: füüsiline isik peab tõendama, et tal on osutatava teenusega seotud eriteadmised. Sõltumatud spetsialistid: AT, BE, BG, CZ, CY, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: majandusvajaduste test. FI: füüsiline isik peab tõendama, et tal on osutatava teenusega seotud eriteadmised. HR: piiranguteta.

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
V-EU-8 Teadus- ja arendusteenused (CPC 851, 852, v.a psühholoogiteenused, ⁹ ja 853)	Lepingulised teenuseosutajad: Euroopa Liit, välja arvatud NL, SE: nõutav on volitatud teadusasutusega sõlmitud vastuvõtuleping ¹⁰ . CZ, DK, SK: majandusvajaduste test.
V-EU-9 Reklaamiteenused (CPC 871)	Lepingulised teenuseosutajad: AT, BG, CY, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: majandusvajaduste test.
V-EU-10 Juhtimisalase nõustamise teenused (CPC 865)	Lepingulised teenuseosutajad: AT, BG, CZ, CY, HU, LT, RO, SK: majandusvajaduste test. DK: majandusvajaduste test, v.a juhul, kui lepinguline teenuseosutaja viibib riigis kuni kolm kuud. Sõltumatud spetsialistid: AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HR, HU, IT, LT, RO, SK: majandusvajaduste test.
V-EU-11 Juhtimisalase nõustamisega seotud teenused (CPC 866)	Lepingulised teenuseosutajad: AT, BG, CY, CZ, LT, RO, SK: majandusvajaduste test. DK: majandusvajaduste test, v.a juhul, kui lepinguline teenuseosutaja viibib riigis kuni kolm kuud. HU: majandusvajaduste test, v.a vahekohtu- ja lepitusteenuste (CPC 86602) osutamisel, mille puhul: piiranguteta.

⁹ CPC 85201 osa, mis on esitatud meditsiini- ja hambaraviteenuste all.

¹⁰ Kõigi liikmesriikide, v.a DK puhul peavad teadusasutuse tunnustamine ja vastuvõtuleping vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiivile (EL) 2016/801 kolmandate riikide kodanike teadustegevuse, õpingute, praktika, vabatahtliku teenistuse, õpilasvahetuseprogrammides või haridusprojektides osalemise ja *au pair*'ina töötamise eesmärgil riiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta (ELT L 132, 21.5.2016, lk 21).

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
V-EU-12 Tehniliste katsete ja analüüsi teenused (CPC 8676)	Lepingulised teenuseosutajad: AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: majandusvajaduste test. DK: majandusvajaduste test, v.a juhul, kui lepinguline teenuseosutaja viibib riigis kuni kolm kuud.
V-EU-13 Nendega seotud teadusliku ja tehnilise nõustamise teenused (CPC 8675)	Lepingulised teenuseosutajad: AT, CZ, CY, DE, DK, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: majandusvajaduste test. BG: piiranguteta. DE (riiklikult määratud mõõdistajad): piiranguteta. FR: (omandiõiguse seadmise ja maaõigusega seotud mõõdistamisel): piiranguteta.
V-EU-14 metalltoodete, (muude kui kontori-) masinate, (muude kui transpordivahendite ja kontori-) seadmete ning personaal- ja majapidamistarvete hooldus ja remont ¹¹ müügi- või rentimisjärgse teenindamise lepingu alusel (CPC 633, 7545, 8861, 8862, 8864, 8865 ja 8866)	Lepingulised teenuseosutajad: AT, BG, CZ, CY, DE, DK, HU, IE, LT, RO, SK: majandusvajaduste test. FI: piiranguteta, v.a seoses müügi- või rentimisjärgse lepinguga, mille puhul riigis viibimise kestus on maksimaalselt kuus kuud. Majapidamistarvete hoolduse ja remondi puhul (CPC 633): majandusvajaduste test.

¹¹ Kontorimasinate ja -seadmete, sh arvutite hooldus- ja remonditeenused (CPC 845) on liigitatud arvutiteenuste alla.

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
V-EU-15 Tõlketeenused (CPC 87905, v.a ametlik või kinnitatud tõlge)	Lepingulised teenuseosutajad: AT, BG, CZ, DK, FI, HU, IE, LT, LV, RO, SK: majandusvajaduste test. Sõltumatud spetsialistid: AT, BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, RO, SK: majandusvajaduste test. HR: piiranguteta.
V-EU-16 Ehitusteenused ja nendega seotud inseneriteenused (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 ja 518. BG: CPC 512, 5131, 5132, 5135, 514, 5161, 5162, 51641, 51643, 51644, 5165 ja 517)	Lepingulised teenuseosutajad: Euroopa Liit: piiranguteta, v.a BE, CZ, DK, ES, FR, NL ja SE. CZ: majandusvajaduste test. FR: piiranguteta, v.a tehnikute puhul, kui: tööluba antakse ajavahemikuks, mis ei ületa kuus kuud. Vajalik on vastavus majandusvajaduste testile.
V-EU-17 Ehitusuuringud (CPC 5111)	Lepingulised teenuseosutajad: AT, BG, CZ, CY, FI, HU, LT, LV, RO, SK: majandusvajaduste test. DK: majandusvajaduste test, v.a juhul, kui riigis viibitakse kuni kolm kuud.
V-EU-18 Kõrgharidusteenused (CPC 923)	Lepingulised teenuseosutajad: Euroopa Liit, välja arvatud LU, SE: piiranguteta. LU: piiranguteta, v.a ülikoolide professorid, kelle puhul puuduvad. SE: (riigi rahastatavate ja erasektori rahastatavate haridusteenuste osutajad, kes saavad riigilt teatavat toetust): piiranguteta.

Sektor või allsektor	Reservatsioonide kirjeldus
V-EU-19 Keskkonnateenused (CPC 9401, 9402, 9403, 9404, 94060 osa, 9405, 9406 osa ja 9409)	Lepingulised teenuseosutajad: AT, BG, CZ, CY, DE, DK, EL, HU, LT, LV, RO, SK: majandusvajaduste test.
V-EU-20 Reisibüroode ja reisikorraldajate (CPC 7471, sh reisijuhid ¹²) teenused	Lepingulised teenuseosutajad: BE, IE: piiranguteta, v.a reisijuhid, kelle puhul puuduvad. BG, EL, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: majandusvajaduste test. DK: majandusvajaduste test, v.a juhul, kui riigis viibitakse kuni kolm kuud.

---

¹² Teenuseosutajad, kelle ülesanne on saata vähemalt 10 inimesest koosnevat reisirühma, tegutsemata sealjuures konkreetsetes paikades giidina.

LEPINGULISED TEENUSEOSUTAJAD JA SÕLTUMATUD SPETSIALISTID

MEHHIKO LOETELU

Lepingulised teenuseosutajad

1. See kategooria hõlmab ka spetsialiste ja tehnikuid.
2. Käesolevas kategoorias kasutatakse järgmisi mõisteid:
  - a) „spetsialist“ on füüsiline isik, kes tegeleb erialase tegevusega, mis eeldab järgmist:
    - i) rakendab erialateadmisi teoorias ja praktikas ning
    - ii) omab töö alustamisel ülikoolikraadi;
  - b) „tehnik“ on spetsialist, kes:
    - i) rakendab erialateadmisi teoorias ja praktikas ning

- ii) omab töö alustamisel tehnikakõrgkooli kraadi.

3. Reservatsioonide loetelu

Sektor või allsektor	Tingimused ja piirangud (sh riigis viibimise kestus)
Kõik sektorid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ajutiseks sisenemiseks annab Mehhiko üheaastase viibimisaja, mida võib pikendada kolm korda ühe aasta võrra. 2. Mehhiko annab kutselise äritegevusega tegeleda soovivale ettevõtjale või tehnikule töölepingu alusel ajutise sisenemise loa ja seda tõendavad dokumendid, tingimusel et esitatakse:<ol style="list-style-type: none"> a) dokumendid, mis tõendavad ettevõtja sellekohast tegevust ja kirjeldavad riiki sisenemise eesmärki ning b) dokumendid, mis tõendavad, et ettevõtja vastab minimaalsetele akadeemilistele nõuetele või omab alternatiivseid akadeemilisi kraade või tunnistusi. 3. Suurema selguse huvides ei tähenda spetsialisti või tehniku ajutine sisenemine akadeemiliste kraadide või tunnistuste tunnustamist ega kutsepraktika litsentside andmist. 4. See kategooria sõltub tasustatud tööpakkumisest Mehhikos.

Sektor või allsektor	Tingimused ja piirangud (sh riigis viibimise kestus)
	<p>5. Järgmised kutse- või tegevusalad võivad ajutiselt kuuluda tehniku kutsekategooriasse:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) disain ja reklaam; b) arhitektuur ja sisekujundus; c) arvepidamine ja juhtimine; d) turism ja toitlustus; e) süsteemid ja andmetöötlus; f) inseneritöö; g) tervishoid (sh tehniline õendus, farmaatsia ja füsioteraapia); h) ehitus; i) elekter ja side; j) tööstustootmine ning k) masinate ja seadmete hooldus ja remont (sh igat liiki sõidukite, laevade ja õhusõidukite hooldus ja remont), tingimusel et tehnik ei kuulu Mehhiko lipu all või Mehhiko kaubandusettevõtja logoga sõitva laeva või õhusõiduki meeskonda. <p>Mehhiko lubab Euroopa Liidu lepinguliste teenuseosutajate, spetsialistide ja tehnikute abikaasadel ajutiselt riiki siseneda ja seal viibida. Mehhiko annab Euroopa Liidu lepinguliste teenuseosutajate, spetsialistide ja tehnikute abikaasadele tööloa Mehhiko õiguse kohaselt tehtud eelneva tööpakkumise alusel.</p>

FINANTSTEENUSED

SELGITAVAD MÄRKUSED

1. Käesolevas lisas sisalduvas lepinguosalise loetelus sätestatakse:
  - a) A jaos vastavalt artikli 18.12 „Reservatsioonid ja nõuetele mittevastavad meetmed“ lõikele 1 kõnealuse lepinguosalise olemasolevad meetmed, mis ei vasta järgmistes sätetes sätestatud kohustustele:
    - i) 18.3 (Võrdne kohtlemine);
    - ii) 18.4 (Enamsoodustusrežiim);
    - iii) 18.5 (Turulepääs);
    - iv) 18.6 (Kõrgem juhtkond ja juhatus); või
    - v) 18.7 (Finantsteenuste piiriülene kaubandus); ning

- b) B jaos vastavalt artikli 18.12 „Reservatsioonid ja nõuetele mittevastavad meetmed“ lõikele 2 konkreetsed sektorid, allsektorid või tegevused, mille suhtes kõnealune lepinguosaline võib säilitada või võtta uusi või rangemaid meetmeid, mis ei vasta järgmistes sätetes sätestatud kohustustele:
  - i) 18.3 (Võrdne kohtlemine);
  - ii) 18.4 (Enamsoodustusrežiim);
  - iii) 18.5 (Turulepääs);
  - iv) 18.6 (Kõrgem juhtkond ja juhatus); või
  - v) 18.7 (Finantsteenuste piiriülene kaubandus).
- 2. Lepinguosalise loetelu ei piira lepinguosaliste teenustekaubanduse üldlepingust tulenevaid õigusi ja kohustusi.
- 3. Lepinguosalise loetelu A jao iga kirje sisaldab järgmisi osi:
  - a) „sektor“ tähendab üldist sektorit, kus kirje on tehtud;

- b) „allsektor“ tähendab konkreetset sektorit, kus kirje on tehtud;
- c) „asjaomane kohustus“ tähendab lõike 1 punktis a osutatud kohustust, mida artikli 18.12 „Reservatsioonid ja nõuetele mittevastavad meetmed“ lõike 1 kohaselt ei kohaldata kõnealuses kirjes loetletud meetmete suhtes;
- d) „valitsemistasand“ näitab, millisel valitsemistasandil juhitakse asjaomaseid meetmeid;
- e) „meetmed“ – õigusaktid, määrused või muud meetmed, mille kohta kirje tehakse. Osas „meetmed“ kirjeldatud meede:
  - i) tähendab meedet nagu see on muudetuna, jätkatuna või uuendatuna käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval;
  - ii) hõlmab võimalikke allmeetmeid, mis on heaks kiidetud või mis kehtivad kõnealuse meetme alusel või on sellega kooskõlas, ning
  - iii) hõlmab Euroopa Liidu direktiivide puhul õigusakte, määrusi või muid meetmeid, millega rakendatakse asjaomast direktiivi liikmesriikide tasandil; ning
- f) „Kirjelduses“ esitatakse kehtiva meetme nõuetele mittevastavad aspektid või kirjeldatakse üldiselt ja mittesiduvalt meedet, mille kohta kirje tehakse.

4. A jao kirje tõlgendamisel võetakse arvesse selle kirje kõiki osi. Meetmete osa on teiste osade suhtes ülimuslik.

5. Loetelu B jao iga kirje sisaldab järgmisi osi:

- a) „sektor“ tähendab üldist sektorit, kus kirje on tehtud;
- b) „allsektor“ tähendab konkreetset sektorit, kus kirje on tehtud;
- c) „asjaomane kohustus“ tähendab lõike 1 punktis b osutatud kohustust, mida artikli 18.12 „Reservatsioonid ja nõuetele mittevastavad meetmed“ lõike 2 kohaselt ei kohaldata kõnealuses kirjes loetletud sektorite, allsektorite ega tegevuste suhtes;
- d) „valitsemistasand“ näitab, millisel valitsemistasandil juhitakse asjaomaseid meetmeid;
- e) „kirjeldus“ sisaldab reservatsiooniga hõlmatud sektori, allsektori või tegevuse ulatust ning
- f) „kehtivad meetmed“ on reservatsiooniga hõlmatud sektori, allsektori või tegevuse suhtes kohaldatavate kehtivate meetmete mittetäielik loetelu läbipaistvuse eesmärgil.

6. B jao kirje tõlgendamisel võetakse arvesse selle kirje kõiki osi. Kirjelduse osa on teiste osade suhtes ülimuslik.
7. Reservatsiooni loetlemine A või B jaos ei tähenda, et seda ei saaks muul viisil põhjendada kui meedet, mis võetakse või mida säilitatakse ettevaatuskaalutlustel artikli 18.13 kohaselt „Usaldatavusnõuetega seotud erand“.
8. Euroopa Liidu tasandil kehtestatud reservatsioon kehtib Euroopa Liidu ja liikmesriigi meetme suhtes riiklikul tasandil, samuti valitsuse meetme suhtes liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui liikmesriik on reservatsiooni kohaldamisalast välja jäetud.
9. Mehhiko või liikmesriigi riiklikul tasandil kehtestatud reservatsioon kehtib valitsuse meetme suhtes kesk-, piirkondlikul või kohalikul tasandil kõnealuses riigis.
10. Suurema selguse huvides ei pea artikli 18.18 „Riigisisised õigusnormid ja läbipaistvus“ kohaselt vastu võetud või säilitatud meedet, mis vastab artiklites 18.3 „Võrdne kohtlemine“, 18.4 „Enamsoodustusrežiim“, 18.5 „Turulepääs“, 18.6 „Kõrgem juhtkond ja juhatus“ või 18.7 „Piiriülene finantsteenuste kaubandus“ sätestatud kohustustele, lepinguosalise loetellu kandma.
11. Suurema selguse huvides ei kujuta „piirang väliskapitali osalusele, väljendatuna kas välisaktsiaosaluse maksimaalse protsendimäärana või üksiku välisinvesteeringu või kokkuarvestatud välisinvesteeringute kogusummana“ piirangut artikli 18.5 „Turulepääs“ tähenduses.

12. Alljärgnevas Euroopa Liidu loetelus kasutatakse järgmisi lühendeid:

AT Austria

BE Belgia¹

BG Bulgaaria

CY Küpros

CZ Tšehhi

DE Saksamaa

DK Taani

EE Eesti

EL Kreeka

ES Hispaania

---

¹ Reservatsioonide kohaldamisel Belgias hõlmab keskne valitsemistasand föderaalvalitsust ning piirkondade ja kogukondade valitsusi, sest neil kõigil on võrdsed seadusandlikud volitused.

EU Euroopa Liit, sealhulgas selle liikmesriigid

FI Soome²

FR Prantsusmaa

HR Horvaatia

HU Ungari

IE Iirimaa

IT Itaalia

LT Leedu

LU Luksemburg

LV Läti

MT Malta

NL Madalmaad

---

² Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide reservatsioonide kohaldamisel tähendab piirkondlik valitsemistasand Soomes Ahvenamaad.

PL Poola

PT Portugal

RO Rumeenia

SE Rootsi

SI Sloveenia

SK Slovakkia

13. Suurema selguse huvides lepitakse kokku, et Euroopa Liidu puhul ei kaasne võrdse kohtlemise kohustusega nõue laiendada Mehhiko füüsilistele isikutele või ettevõtjatele kohtlemist, mida liikmesriigis kohaldatakse teise liikmesriigi füüsiliste isikute või ettevõtjate suhtes vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingule (edaspidi „ELi toimimise leping“) või selle lepingu kohaselt võetud meetmetele, kaasa arvatud nende rakendamisele liikmesriikides. Euroopa Liidu toimimise lepingu kohaselt võimaldatakse selline võrdne kohtlemine üksnes ettevõtjatele, kes on moodustatud või organiseeritud kooskõlas mõne liikmeriigi õigusnormidega ja kelle registrijärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on Euroopa Liidus, sealhulgas nendele Euroopa Liidus asutatud ettevõtjatele, kes on Mehhiko füüsiliste isikute või ettevõtjate omanduses või kontrolli all.

14. Suurema selguse huvides tuleb märkida, et Mehhiko loetelus tähendavad mõisted „rahvas“ ja „riik“ Mehhikot.

RESERVATSIOONID FINANTSTEENUSTE KOHTA

ELi LOETELU

(kohaldatakse kõikides liikmesriikides, kui ei ole märgitud teisiti)

A JAGU

VI-EU-A-1

Sektor: finantsteenused

Allsektor: kindlustus

Asjaomased kohustused: artikkel 18.3 „Võrdne kohtlemine“

artikkel 18.6 „Kõrgem juhtkond ja juhatus“

artikkel 18.7 „Finantsteenuste piiriülene kaubandus“

Valitsemistasand: EL või liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

BG: pensionikindlustuse pakkuja peab olema aktsiaselts (mitte filiaal), millele on antud sotsiaalkindlustusseadustiku alusel tegevusluba ja mis on registreeritud äriseaduse või mõne teise liikmesriigi õigusaktide alusel.

Pensionikindlustusettevõtjate arendajad ja aktsionärid võivad olla mitteresidendist füüsilised isikud, kes on registreeritud oma liikmesriigi õiguse alusel sotsiaal- või kommertskindlustusandja või muu finantsasutuseks, kui nad esitavad Bulgaaria Riigipanga tunnustatud esmaklassilise välispanga soovitus. Mitteresidendist füüsilised isikud ei saa olla pensionikindlustusettevõtjate arendajad ja aktsionärid.

Täiendavate vabatahtlike pensionifondide tulu ja sarnane tulu, mis on otseselt seotud vabatahtliku pensionikindlustusega, mida pakuvad isikud, kes on registreeritud mõne teise liikmesriigi õigusaktide alusel ja kes võivad pakkuda kooskõlas asjaomaste õigusaktidega vabatahtlikku pensionikindlustust, ei ole maksustatav äriühingu tulumaksu seaduses kehtestatud korras.

Haldusnõukogu esimehe, juhatuse esimehe, tegevdirektori ja juhataja alaline elukoht peab olema Bulgaarias või tal peab olema Bulgaaria pikaajaline elamisluba.

Meetmed:

BG: sotsiaalkindlustusseadustik, artiklid 120a kuni 162, 209–253 ja 260–310.

VI-EU-A-2

Sektor: finantsteenused

Allsektor: kindlustus

Asjaomased kohustused: artikkel 18.3 „Võrdne kohtlemine“

artikkel 18.6 „Kõrgem juhtkond ja juhatus“

Valitsemistasand: EL või liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

AT: et saada tegevusluba filiaali avamiseks, peab välisriigi kindlustusandjal olema oma kodumaal õiguslik vorm, mis vastab aktsiaseltsile või vastastikusele kindlustusseltsile või on nendega võrreldav.

Filiaali juhatus peab koosnema vähemalt kahest füüsilisest isikust, kelle elukoht on Austrias.

BG: enne kindlustust pakkuva filiaali või esinduse asutamist peab välisriigi kindlustusandjal või edasikindlustusandjal olema luba pakkuda oma päritoluriigis samu kindlustusliike, mida ta soovib pakkuda Bulgaarias.

(Edasi)kindlustusandja juht- ja järelevalveorgani liikmete ning (edasi)kindlustusandjat juhtima või esindama volitatud isikute suhtes kohaldatakse elukohanõuet.

Meetmed:

AT: kindlustusjärelevalve seadus (*Versicherungsaufsichtsgesetz, VAG*), §5 (1) 3.

BG: kindlustusseadustik, artiklid 12, 56–63, 65, 66 ja artikli 80 lõige 4.

VI-EU-A-3

Sektor: finantsteenused

Allsektor: kindlustus

Asjaomased kohustused: artikkel 18.3 „Võrdne kohtlemine“

Valitsemistasand: EL või liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

ES: et välisriigi kindlustaja saaks asutada Hispaanias filiaali või esinduse teatavat liiki kindluse pakkumiseks, peab tal olema olnud oma päritoluriigis samade kindlustusliikidega tegelemise luba vähemalt viis aastat.

PT: filiaali või büroo asutamiseks peavad välisriikide kindlustusandjad tõendama, et neil on vähemalt viie aasta pikkune tegutsemiskogemus.

PT, ES ja BG: otseste filiaalide avamine ei ole lubatud kindlustusvahenduse eesmärgil, mis on reserveeritud vastavalt liikmesriigi õigusele loodud äriühingutele.

SE: kindlustusvahendusettevõtted, mis ei ole asutatud ELis, võib luua üksnes filiaali kaudu.

Meetmed:

BG: kindlustusseadustik, artiklid 12, 56–63, 65, 66 ja artikli 80 lõige 4.

ES: Reglamento de Ordenación, Supervisión y Solvencia de Entidades Aseguradoras y Reaseguradoras (RD 1060/2015), artikkel 36.

PT: dekreet-seaduse 94-B/98 artikkel 7 ja I peatüki VI jagu, dekreet-seaduse 144/2006 artikli 34 lõiked 6 ja 7 ning artikkel 7.

VI-EU-A-4

Sektor: finantsteenused

Allsektor: kindlustus

Asjaomased kohustused: artikkel 18.7 „Finantsteenuste piiriülene kaubandus“

Valitsemistasand: EL või liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

DE ja LT: otseste kindlustusteenuste osutamine nende kindlustusandjate poolt, mis ei ole asutatud ELis, eeldab filiaali loomist ja loa saamist.

Meetmed

DE: kindlustusjärelevalve seadus (*Versicherungsaufsichtsgesetz, VAG*), §§67–69, kõigi kindlustusteenuste puhul, kus rakendatakse Solventsus II; koos *Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung (LuftVZO)* § 105 üksnes kohustusliku õhutranspordi vastutuskindlustuse puhul.

LT: 18. septembri 2003. aasta kindlustusseadus nr IX-1737, viimati muudetud 15. detsembril 2016; ja seadus nr XIII-98.

VI-EU-A-5

Sektor: finantsteenused

Allsektor: kindlustus

Asjaomased kohustused: artikkel 18.5 „Turulepääs“

Valitsemistasand: EL või liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

EL: asutamisõigus ei hõlma esinduskontorite loomist ega muud kindlustusandja alalist kohalolekut, v.a juhul, kui sellised kontorid asutatakse agentuuride, filiaalide või peakontoritena.

PL: kindlustusvahendajad peavad olema kohalikud juriidilised isikud (mitte filiaalid).

Meetmed:

EL: määrus 400/1970.

PL: 22. mai 2003. aasta seadus kindlustustegevuse kohta; ning

22. mai 2003. aasta seadus kindlustusvahenduse kohta (2003. aasta Poola ametlik väljaanne nr 124, punkt 1154), artiklid 16 ja 31.

VI-EU-A-6

Sektor: finantsteenused

Allsektor: pangandus- ja muud finantsteenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.5 „Turulepääs“

artikkel 18.7 „Finantsteenuste piiriülene kaubandus“

Valitsemistasand: EL või liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

IT: selleks, et saada luba väärtpaberi arveldussüsteemi haldamiseks või väärtpaberite keskdepositooriumi teenuste osutamiseks Itaalias, peab äriühing olema asutatud Itaalias (filiaalid ei ole lubatud).

Ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate puhul, mis ei ole vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ja ELi õigusaktide kohaselt ühtlustatud ettevõtjad (edaspidi „eurofondid“), peab usaldusisik või depositoorium olema asutatud juriidilise isikuna Itaalias või olema asutatud juriidilise isikuna mõnes teises liikmesriigis ja omama Itaalias filiaali.

ELi õigusaktidega ühtlustamata investeerimisfondide valitsejad peavad samuti olema asutatud Itaalias (filiaalid ei ole lubatud).

Pensionifondide vara võivad hallata üksnes pangad, kindlustusandjad, investeerimisühingud ja ELi õigusnormide kohaselt ühtlustatud eurofondide valitsejad, mille seaduslik peakontor on ELis, ning Itaalias asutatud eurofondid.

Rändmüügiteenuse osutamiseks peavad vahendajad kasutama volitatud finantsteenuste osutajaid, kelle elukoht on liikmesriigi territooriumil.

Väljastpoolt ELi pärit vahendajate esinduskontorid ei tohi tegeleda tegevusega, mille eesmärk on pakkuda investeerimisteenuseid, sealhulgas kauplemisega oma arvel või klientide nimel, väärtpaberite paigutamise ja väärtpaberite emissiooni tagamisega (nõutav on filiaal).

Meetmed:

IT: seadusandlik dekreet nr 58/1998, artiklid 1, 19, 28, 30–33, 38, 69 ja 80;

Itaalia Panga ja Consobi 22. veebruari 1998. aasta ühismäärus, artiklid 3 ja 41;

Itaalia Panga 25. jaanuari 2005. aasta määrus, V osa VII peatüki II jagu;

Consobi 29. oktoobri 2007. aasta määrus nr 16190, artiklid 17–21, 78–81 ja 91–111; ning arvestades järgmist:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume, artikli 69 lõige 4.

VI-EU-A-7

Sektor: finantsteenused

Allsektor: pangandus- ja muud finantsteenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.3 „Võrdne kohtlemine“

Valitsemistasand: EL või liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

BG: finantsasutuse peamine tegevuskoht peab olema Bulgaaria territooriumil.

HU: investeerimisfonde haldavate väljastpoolt EMPd pärit äriühingute filiaalid ei tohi osaleda ELi investeerimisfondide haldamises ega pakkuda erapensionifondidele varahaldusteenuseid.

Meetmed:

BG: krediidiasutuste seadus, artikkel 3a;

sotsiaalkindlustusseadustik, artikkel 121e; ning

rahaseadus, artikkel 3.

HU: 2013. aasta seadus nr CCXXXVII krediidasutuste ja finantsettevõtete kohta ning

2001. aasta seadus nr CXX kapitalituru kohta.

VI-EU-A-8

Sektor: finantsteenused

Allsektor: pangandus- ja muud finantsteenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.6 „Kõrgem juhtkond ja juhatus“

Valitsemistasand: EL või liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

BG: panka peavad juhtima ja esindama ühiselt vähemalt kaks füüsilist isikut, kellest vähemalt üks peab valdama vabalt bulgaaria keelt. Panka juhtivad ja esindavad füüsilised isikud on kohustatud viibima isiklikult aadressil, kust panka juhitakse.

HU: krediitiasutuste juhatusse peab kuuluma vähemalt kaks liiget, kes välisvaluutat käsitlevate eeskirjade alusel on tunnistanud Ungari residendiks ja kes on elanud Ungaris alaliselt vähemalt ühe aasta.

SE: hoiupanga asutaja peab olema EMPs elav füüsiline isik.

Meetmed:

BG: krediidasutuste seadus, artikkel 10;

sotsiaalkindlustusseadustik, artikkel 121e; ning

rahaseadus, artikkel 3.

HU: 2013. aasta seadus nr CCXXXVII krediidasutuste ja finantsettevõtete kohta ning

2001. aasta seadus nr CXX kapitalituru kohta.

SE: hoiupangaseadus (*Sparbankslagen*) (1987:619), 2 peatükk, § 1, teine lõik.

VI-EU-A-9

Sektor: finantsteenused

Allsektor: pangandus- ja muud finantsteenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.3 „Võrdne kohtlemine“

Valitsemistasand: EL või liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

PT: pensionifonde võivad hallata ainult Portugalis sel otstarbel asutatud spetsialiseerunud äriühingud ja Portugalis asutatud kindlustusandjad, kellel on luba tegutseda elukindlustuse valdkonnas, või üksused, kellel on luba hallata pensionifonde teistes liikmesriikides. ELi mittekuuluvate riikide otseste filiaalide avamine ei ole lubatud.

RO: turukorraldajad on juriidilised isikud, kes on asutatud piiratud vastutusega äriühinguna kooskõlas äriühinguõigusega. Mitmepoolseid kauplemissüsteeme võib hallata eespool kirjeldatud tingimustel asutatud süsteemi korraldaja või riiklikult väärtpaberikomisjonilt (*Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare, CNVM*) loa saanud investeerimisühing.

SI: pensioniskeemi võib pakkuda usaldusfondi vormis asutatud pensionifond, mis ei ole juriidiline isik ja mida seetõttu haldab kindlustusandja, pank või pensionifonde haldav ettevõte. Lisaks võivad pensioniskeemi pakkuda ka liikmesriigi õigusnormide kohaselt asutatud pensioniskeemi pakkujad.

Meetmed:

PT: dekreet-seadus 12/2006, mida on muudetud dekreet-seadusega 180/2007;

dekreet-seadus 357-A/2007 ning

määrus 7/2007-R, mida on muudetud määrustega 2/2008-R, 19/2008-R ja 8/2009.

RO: seadus nr 297/2004 kapitaliturgude kohta; CNVM (*Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare*) määrus nr 2/2006 reguleeritud turgude ja mitmepoolsete kauplemissüsteemide kohta

SI: pensioni- ja invaliidsuskindlustuse seadus (Sloveenia Vabariigi ametlik väljaanne nr 102/15).

VI-EU-A-10

Sektor: finantsteenused

Allsektor: pangandus- ja muud finantsteenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.7 „Finantsteenuste piiriülene kaubandus“

Valitsemistasand: EL või liikmesriik (kui ei ole sätestatud teisiti)

Kirjeldus:

HU: väljastpoolt EMPd pärit äriühingud võivad pakkuda finantsteenuseid või osaleda finantsteenustega seotud tegevuses üksnes oma Ungari filiaali kaudu.

Meetmed:

HU: 2013. aasta seadus nr CCXXXVII krediitiasutuste ja finantsettevõtete kohta ning

2001. aasta seadus nr CXX kapitalituru kohta.

B JAGU

VI-EU-B-1

Sektor: finantsteenused

Allsektor: kõik

Asjaomased kohustused: artikkel 18.6 „Turulepääs“

Kirjeldus:

ELil on õigus nõuda mittediskrimineerivat alustel, et finantsasutuse (välja arvatud filiaali) asutamisel liikmesriigis tuleb kasutada konkreetset õiguslikku vormi.

VI-EU-B-2

Sektor: finantsteenused

Allsektor: kindlustus ja kindlustusega seotud teenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.3 „Võrdne kohtlemine“

artikkel 18.5 „Turulepääs“

artikkel 18.6 „Kõrgem juhtkond ja juhatus“

artikkel 18.7 „Finantsteenuste piiriülene kaubandus“

Kirjeldus:

FI: kindlustusmaakleriteenuste osutamise tingimuseks on alaline tegevuskoht Euroopa Liidus.

Otsekindlustuse (sh kaaskindlustuse) teenuseid võivad pakkuda üksnes kindlustusandjad, kelle peakontor asub ELis või kellel on Soomes filiaal.

vähemalt pooled kohustusliku pensionikindlustuse teenuseid osutava kindlustusandja juhatuse ja järelevalvenõukogu liikmetest ning kõnealuse kindlustusandja tegevdirektor peavad elama EMP riigis, välja arvatud juhul, kui pädevad asutused on teinud erandi. Välisriigi kindlustusandjatel ei ole võimalik saada Soomes filiaalina tegevusluba, et osutada kohustusliku pensionikindlustuse teenuseid. Vähemalt ühe audiitori alaline elukoht peab olema EMP riigis.

Teiste kindlustusandjate puhul peab vähemalt üks juhatuse ja järelevalvenõukogu liikmetest ning tegevdirektor elama EMP riigis. Vähemalt ühe audiitori alaline elukoht peab olema EMP riigis. Mehhiko kindlustusandja peamaakleri elukoht peab olema Soomes, välja arvatud juhul, kui kindlustusandja peakontor asub ELis.

Meetmed:

Väliskindlustusseltside seadus (*Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä*) (398/1995);

Kindlustusettevõtjate seadus (*Vakuutusyhtiölaki*) (521/2008);

Kindlustusvahenduse seadus (*Laki vakuutusedustuksesta*) (570/2005);

Kindlustustoodete turustamise seadus (*Laki vakuutusten tarjoamisesta*) (234/2018); ning

Pensionikindlustusühingute seadus (*Laki työeläkevakuutusyhtiöistä*) (354/1997).

VI-EU-B-3

Sektor: finantsteenused

Allsektor: kindlustus ja kindlustusega seotud teenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.3 „Võrdne kohtlemine“

artikkel 18.5 „Turulepääs“

artikkel 18.7 „Finantsteenuste piiriülene kaubandus“

Kirjeldus:

DE: kui välisriigi kindlustusandja on asutanud Saksamaal filiaali, võib ta sõlmida Saksamaal rahvusvahelise transpordi kindlustuslepinguid ainult Saksamaal asutatud filiaali kaudu.

ES: töötamiseks aktuaari kutsealal peab olema täidetud elukohanõue või olema kaheaastane töökogemus.

HU: kindlustusandjad, kes ei ole asutatud ELis, võivad osutada Ungari territooriumil otsekindlustusteenuseid üksnes Ungaris registreeritud filiaali kaudu.

SK: välisriigi kodanikud võivad asutada kindlustusseltsi aktsiaseltsina või tegeleda Slovakkias kindlustustegevusega oma filiaalide kaudu, mille registrijärgne asukoht on Slovakkias. Mõlemal juhul on loa saamiseks vajalik järelevalveasutuse hinnang.

Lennu- ja meretranspordikindlustuse lepinguid, mis hõlmavad õhusõidukit/laeva ja vastutust, võivad sõlmida üksnes ELis asutatud kindlustusseltsid või väljaspool ELi asutatud kindlustusseltside filiaalid, millele on Slovaki Vabariigis antud tegevusluba.

Meetmed:

DE: *Luftverkehrsgesetz* (LuftVG), § 43 lõige 2, ning

Luftverkehrszulassungsordnung (LuftVZO), § 105 lõige 1.

HU: 2003. aasta seadus nr LX.

SK: seadus nr 39/2015 kindlustuse kohta.

VI-EU-B-4

Sektor: finantsteenused

Allsektor: kindlustus ja kindlustusega seotud teenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.7 „Finantsteenuste piiriülene kaubandus“

Kirjeldus:

HU: kindlustusandjad, kes ei ole asutatud ELis, võivad osutada Ungari territooriumil otsekindlustusteenuseid üksnes Ungaris registreeritud filiaali kaudu.

Meetmed:

HU: 2003. aasta seadus nr LX.

VI-EU-B-5

Sektor: finantsteenused

Allsektor: pangandus- ja muud finantsteenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.3 „Võrdne kohtlemine“

artikkel 18.5 „Turulepääs“

artikkel 18.7 „Finantsteenuste piiriülene kaubandus“

Kirjeldus:

EL jätab endale õiguse võtta või säilitada meetmeid, millega nõutakse, et investeerimisfondide varasid tohivad hoiustada ainult ettevõtted, mille registrijärgne asukoht on ELis.

Lepinguliste fondide, sealhulgas usaldusfondide ja – kui see on riigi õiguse alusel lubatud – investeerimisettevõtete juhtimiseks tuleb asutada eraldi fondivalitseja, kelle peakontor ja registrijärgne asukoht on samas liikmesriigis.

Meetmed:

Euroopa Liit: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta, mida on muudetud õigusaktidega 2010/78/EL, 2011/61/EL, 2013/14/EL ja 2014/91/EL; ning

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiviga 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, mida on muudetud direktiiviga 2013/14/EL.

VI-EU-B-6

Sektor: finantsteenused

Allsektor: pangandus- ja muud finantsteenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.5 „Turulepääs“

artikkel 18.7 „Finantsteenuste piiriülene kaubandus“

Kirjeldus:

EE: hoiuste vastuvõtmiseks on nõutav finantsinspeksiooni luba ja registreerimine aktsiaseltsi, tütarettevõtja või filiaalina vastavalt Eesti õigusele.

SK: investeerimisteenuseid võivad Slovakkias osutada ainult haldusettevõtjad, mis on õigusliku vormi poolest aktsiaseltsid, millel on seadusega ette nähtud omakapital (filiaalid ei ole lubatud).

Meetmed:

EE: *krediidiasutuste seadus*, §21 ja §206.

SK: seadus nr 566/2001 väärtpaberite ja investeerimisteenuste kohta ning seadus nr 483/2001 pankade kohta.

VI-EU-B-7

Sektor: finantsteenused

Allsektor: pangandus- ja muud finantsteenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.3 „Võrdne kohtlemine“

artikkel 18.5 „Turulepääs“

Kirjeldus:

IT: finantskonsultantide (*consulenti finanziari*) teenuste suhtes võib võtta meetmeid.

Meetmed:

IT: Consobi 29. oktoobri 2007. aasta määrus nr 16190 vahendajate kohta, artiklid 91–111.

VI-EU-B-8

Sektor: finantsteenused

Allsektor: pangandus- ja muud finantsteenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.3 „Võrdne kohtlemine“

artikkel 18.6 „Kõrgem juhtkond ja juhatuse“

artikkel 18.7 „Finantsteenuste piiriülene kaubandus“

Kirjeldus:

FI: pangateenuste osutajate puhul peab vähemalt ühe asutaja, juhatuse liikme, järelevalvenõukogu liikme, tegevdirektori ning krediitiasutuse allkirjaõigusega füüsilise isiku alaline elukoht olema EMP riigis. Vähemalt ühe audiitori alaline elukoht peab olema EMP riigis. Makseteenuste osutamiseks võidakse nõuda alalist või peamist elukohta Soomes.

Meetmed:

FI: seadus kommertspankade ja muude piiratud vastutusega äriühinguna toimivate krediitiasutuste kohta (*Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista*) (1501/2001);

hoiupangaseadus (*Säästöpankkilaki*) (1502/2001);

ühistupankade ja muude ühistupangana tegutsevate krediidasutuste seadus (*Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista*) (1504/2001);

hüpoteegiühingute seadus (*Laki hypoteekkiyhdistyksistä*) (936/1978);

makseasutuste seadus (*Maksulaitoslaki*) (297/2010);

seadus välisriikide makseasutuste tegevuse kohta Soomes (*Laki ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa*) (298/2010) ning

krediidasutuste seadus (*Laki luottolaitostoiminnasta*) (121/2007).

RESERVATSIOONID FINANTSTEENUSTE KOHTA

MEHHIKO LOETELU

A JAGU

VI-MX-A-1

Sektor: finantsteenused

Allsektor: pangandus- ja muud finantsteenused (välja arvatud kindlustus)

Asjaomased kohustused: artikkel 18.3 „Võrdne kohtlemine“

Valitsemistasand: kesktasand

Meetmed: Krediidiühistute seadus (*Ley de Uniones de Crédito*), artikkel 21.

Üldine õigusakt krediidiorganisatsioonide ja abitegevuste kohta (*Ley General de Organizaciones y Actividades Auxiliares del Crédito*), artikkel 87-D.

Kirjeldus:

Isiku otsene või kaudne osalus krediidiühistu või krediidiühistuga seotud reguleeritud mitmeotstarbelise finantsettevõtja aktsiakapitalis ei tohi ületada 15 %, välja arvatud juhul, kui riiklik pangandus- ja väärtpaberikomisjon (*Comisión Nacional Bancaria y de Valores, CNBV*) on selleks loa andnud.

Ilma et see piiraks eelmise lõike kohaldamist, võib välisriigi isik, sealhulgas välisriigi ettevõtja, kes ei ole juriidiline isik, osaleda krediidiühistu või krediidiühistuga seotud reguleeritud mitmeotstarbelise finantsüksuse aktsiakapitalis kuni 15 % ulatuses, tingimusel et krediidiühistu vastavad aktsiad omandab Mehhiko ettevõtja, milles sellel välisriigi isikul on osalus.

VI-MX-A-2

Sektor: finantsteenused

Allsektor: kõik teenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.3 „Võrdne kohtlemine“

artikkel 18.5 „Turulepääs“

Valitsemistasand: kesktasand

Meetmed: Finantskontsernide reguleerimise seadus (*Ley para Regular las Agrupaciones Financieras*), artiklid 67, 68, 70, 72, 74 ja 76.

Krediidiasutuste seadus (*Ley de Instituciones de Crédito*), artiklid 45-A, 45-B, 45-C, 45-E, 45-G ja 45-I.

Väärtpaberitururu seadus (*Ley del Mercado de Valores*), artiklid 2, 160, 161, 163, 165 ja 167.

Kindlustus- ja garantiiasutuste seadus (*Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas*), artiklid 2, 74, 75, 77, 78, 79 ja 81.

Üldine õigusakt krediidiorganisatsioonide ja abitegevuste kohta (*Ley General de Organizaciones y Actividades Auxiliares del Crédito*), artiklid 45 Bis 1, 45 Bis 2, 45 Bis 3, 45 Bis 5, 45 Bis 7 ja 45 Bis 9.

Investeeringisfondide seadus (*Ley de Fondos de Inversión*), artiklid 62, 63, 64, 66, 68 ja 70.

Pensionisäästude süsteemide seadus (*Ley de los Sistemas de Ahorro para el Retiro*), artikkel 21.

Välisriigi finantsasutuse filiaalide asutamise eeskirjad (*Reglas para el establecimiento de Filiales de Instituciones Financieras del Exterior*), esimene, kaheksas ja üheksas eeskiri.

Kirjeldus:

Liikmesriigi finantsasutus võib investeerida finantskontserni valdusettevõtja, kommertspanga, väärtpaberifirma, garantiasutuse, kindlustusasutuse, välisvaluutaettevõtte, tollilao, investeerimisfondide valitseja, investeerimisfondide aktsiaid jaotava äriühingu või pensionifondide valitseja kapitali, kui see on asutatud välisriigi finantsasutuse Mehhiko tütarettevõtjana (filiaalina), tingimusel et kõnealune liikmesriigi finantsasutus vastab järgmistele tingimustele:

- a) osutab otseselt või kaudselt kõnealuse liikmesriigi territooriumil ja kohaldatava õiguse alusel sama liiki finantsteenust, mida asjaomasel tütarettevõtjal on lubatud osutada Mehhikos;
- b) on asutatud kõnealuses liikmesriigis ja selle õiguse alusel, tingimusel et liikmesriik jääb käesoleva lepingu osaliseks, ning
- c) hangib Mehhiko riigi pädevatelt finantsasutustelt eelneva loa ja täidab asjaomastes õigusaktides sätestatud nõudeid.

Liikmesriigi finantsasutusele peab kuuluma vähemalt 51 % tütarettevõtja kapitalist.

VI-MX-A-3

Sektor: finantsteenused

Allsektor: kõik teenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.5 „Turulepääs“

Valitsemistasand: kesktasand

Meetmed: Finantskontsernide reguleerimise seadus (*Ley para Regular las Agrupaciones Financieras*), artikkel 67.

Krediidiasutuste seadus (*Ley de Instituciones de Crédito*), artikkel 45-A.

Väärtpaberitururu seadus (*Ley del Mercado de Valores*), artikkel 2.

Kindlustus- ja garantiiasutuste seadus (*Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas*), artikkel 2.

Üldine õigusakt krediidiorganisatsioonide ja abitegevuste kohta (*Ley General de Organizaciones y Actividades Auxiliares del Crédito*), artikkel 45 Bis 1.

Investeeringisfondide seadus (*Ley de Fondos de Inversión*), artikkel 62.

Pensionisäästude süsteemide seadus (*Ley de los Sistemas de Ahorro para el Retiro*), artikkel 21.

Välisriigi finantsasutuse filiaalide asutamise eeskirjad (*Reglas para el establecimiento de Filiales de Instituciones Financieras del Exterior*), esimene eeskiri.

Kirjeldus:

Liikmesriigi finantsasutustel, nagu ka teistel välisriikide finantsasutustel, ei ole lubatud asutada filiaale Mehhiko territooriumil³.

---

³ Suurema selguse huvides ei loeta seda sõnastust kõrvalekaldumiseks Mehhiko seisukohast muudes tema sõlmitud rahvusvahelistes lepingutes.

VI-MX-A-4

Sektor: finantsteenused

Allsektor: kõik teenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.3 „Võrdne kohtlemine“

artikkel 18.5 „Turulepääs“

Valitsemistasand: kesktasand

Meetmed: Finantskontsernide reguleerimise seadus (*Ley para Regular las Agrupaciones Financieras*), artikkel 24.

Krediidiasutuste seadus (*Ley de Instituciones de Crédito*), artikkel 13.

Väärtpaberitururu seadus (*Ley del Mercado de Valores*), artiklid 117 ja 237.

Seadus, millega reguleeritakse krediidiinfoühinguid (*Ley para Regular las Sociedades de Información Crediticia*), artikkel 8.

Kindlustus- ja garantiiasutuste seadus (*Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas*), artikkel 50.

Pensionisüsteemide seadus (*Ley de los Sistemas de Ahorro para el Retiro*), artikkel 21.

Üldine õigusakt krediidiorganisatsioonide ja abitegevuste kohta (*Ley General de Organizaciones y Actividades Auxiliares del Crédito*), artiklid 8 ja 87-D.

Investeeringisfondide seadus (*Ley de Fondos de Inversión*), artikkel 37.

Krediidiühistute seadus (*Ley de Uniones de Crédito*), artikkel 21.

Kirjeldus:

Välisriikide valitsused ei tohi otseselt ega kaudselt osaleda finantskontsernide valdusettevõtjate, kommertspankade, väärtpapierifirmade, börside, krediidiinfoühingute, garantiiasutuste, kindlustusseltside, pensionifondide valitsejate, välisvaluutaettevõtete, krediidi abiorganisatsioonide, tolliladude, investeerimisfonde haldavate äriühingute, investeerimisfondide aktsiaid jaotavate äriühingute, investeerimisfondide aktsiate väärtuse hindamise äriühingute, krediidiühistute ja krediidiiasutustega seotud reguleeritud mitmeotstarbeliste finantsüksuste kapitalis, välja arvatud:

- a) kui osalus on ajutine ettevaatusabinõu, näiteks rahaline toetus või abi;

sellises olukorras olevad finantsasutused peavad esitama pädevale finantsjärelevalveasutusele olukorra tõendamiseks asjakohase teabe ja dokumendid;

- b) kui selline osalus tähendab, et välisriigi valitsus võtab üle kontrolli⁴ nende finantsasutuste üle ja seda teostatakse ametlike ettevõtjate, näiteks riiklike investeerimisfondide ja riiklike arengupankade kaudu, tingimusel et pädev finantsjärelevalveasutus on eelnevalt kaalutlusõiguse alusel andnud loa ning on veendunud, et nimetatud ettevõtjad suudavad tõendada, et:

- i) nad ei täida ühtegi valitsemisfunktsiooni ning

---

⁴ Mõistet „kontroll“ tuleb mõista nii, nagu see on määratletud käesolevas meetmes osutatud õigusaktides.

- ii) nende juhatused on asjaomasest välisriigi valitsusest sõltumatud või
- c) kui osalus on kaudne ega tähenda finantsasutuste kontrolli.

VI-MX-A-5

Sektor:

Allsektor: finantsteenused

kõik teenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.6 „Kõrgem juhtkond ja juhatus“

Valitsemistasand: kesktasand

Meetmed: Krediidiasutuste seadus (*Ley de Instituciones de Crédito*), artiklid 23, 24, 45-K ja 45-L.

Väärtpaberituru seadus (*Ley del Mercado de Valores*), artiklid 124, 128, 131 ja 168.

Finantskontsernide reguleerimise seadus (*Ley para Regular las Agrupaciones Financieras*), artiklid 35, 60 ja 77.

Rahvahoiuste ja -krediidi seadus (*Ley de Ahorro y Crédito Popular*), artiklid 21, 23 ja 46 Bis.

Krediidiühistute seadus (*Ley de Uniones de Crédito*), artikkel 26.

Üldine õigusakt krediidiorganisatsioonide ja abitegevuste kohta (*Ley General de Organizaciones y Actividades Auxiliares del Crédito*), artiklid 8, 8 Bis 1, 8 Bis 3, 45 Bis 11, 45 Bis 12, 45 Bis 13 ja 87-D.

Hoiu- ja laenuühistute tegevust reguleeriv seadus (*Ley para Regular las Actividades de las Sociedades Cooperativas de Ahorro y Préstamo*), artikkel 5.

Ühistute üldseadus (*Ley General de Sociedades Cooperativas*), artikkel 7.

Kindlustus- ja garantiiasutuste seadus (*Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas*), artiklid 56, 58, 60 ja 82.

Investeeringufondide seadus (*Ley de Fondos de Inversión*), artikkel 73.

Pensionisüsteemide seadus (*Ley de los Sistemas de Ahorro para el Retiro*), artiklid 50 ja 66a.

Välisriigi finantsasutuse filiaalide asutamise eeskirjad (*Reglas para el establecimiento de Filiales de Instituciones Financieras del Exterior*), kümnes eeskiri.

Kaardimaksete kliiringukodade suhtes kohaldatavad eeskirjad (*Reglas Aplicables a las Cámaras de Compensación para Pagos con Tarjetas*), teine eeskiri.

Üldised eeskirjad, mida kohaldatakse rahvahoiuse ja -krediidiasutuste, integratsiooniautustuste, kohalike finantsasutuste ja maapiirkondade finantsintegratsiooni asutuste suhtes, millele on osutatud rahvahoiuste ja -krediidi seaduses (*Disposiciones de carácter general aplicables a las entidades de ahorro y crédito popular, organismos de integración, sociedades financieras comunitarias y organismos de integración financiera rural, a que se refiere la Ley de Ahorro y Crédito Popular*), artiklid 335 ja 336.

Kirjeldus:

Enamik kommertspankade, väärtpaberifirmade, finantskontsernide valdusettevõtjate, rahvapangandusettevõtjate, kogukondlike finantsettevõtjate ja maapiirkondade finantsintegratsiooni organisatsioonide, krediidiühistute, tolliladude, krediidasutusega seotud reguleeritud mitmeotstarbeliste finantsüksuste, välisvaluutaettevõtete, garantiiasutuste, kindlustusseltside, pensionifondide valitsejate, investeerimisfonde juhtivate tütarettevõtjate, investeerimisfondide aktsiaid jaotavate tütarettevõtjate ning kaardimaksete kliiringukodade juhatuse liikmetest peavad olema Mehhiko kodanikud või elama Mehhiko territooriumil.

Hoiu- ja laenuühistute juhid peavad olema Mehhiko kodanikud.

VI-MX-A-6

Sektor:	finantsteenused
Allsektor:	pangandus- ja muud finantsteenused (välja arvatud kindlustus)
Asjaomased kohustused:	artikkel 18.3 „Võrdne kohtlemine“ artikkel 18.5 „Turulepääs“
Valitsemistasand:	kesktasand
Meetmed:	Väärtpaberituru seadus (<i>Ley del Mercado de Valores</i>), artikkel 167.
Kirjeldus:	

Kui liikmesriigi finantsasutuse tütarettevõttena (filiaalina) asutatud väärtpaberifirma omandab Mehhiko väärtpaberifirma aktsiaid, mida ei tohi olla vähem kui 51 % tema aktsiakapitalist, peab see tütarettevõtja ühinema väärtpaberifirmaga.

VI-MX-A-7

Sektor: finantsteenused

Allsektor: pangandus- ja muud finantsteenused (välja arvatud kindlustus)

Asjaomased kohustused:

Valitsemistasand: artikkel 18.5 „Turulepääs“

kesktasand

Meetmed: Pensionisüsteemide seadus (*Ley de los Sistemas de Ahorro para el Retiro*), artikkel 26.

Kirjeldus:

Pensionifondide valitsejad ei tohi omada rohkem kui 20 % pensionisäästude süsteemi turust⁵.

Riiklik pensionisäästude süsteemi komisjon (*Comisión Nacional del Sistema de Ahorro para el Retiro*, „CONSAR“) võib lubada piirmäära üle 20 %, tingimusel et see ei kahjusta töötajate huve.

---

⁵ Mõiste „turg“ viitab individuaalsete pensionikontode kogusummale.

VI-MX-A-8

Sektor: finantsteenused

Allsektor: pangandus- ja muud finantsteenused (välja arvatud kindlustus)

Asjaomased kohustused: artikkel 18.5 „Turulepääs“

Valitsemistasand: kesktasand

Meetmed: Väärtpaberituruseadus (*Ley del Mercado de Valores*), artikkel 234.

Kirjeldus:

Börsi ülesehitus sõltub kontsessioonist, mille föderaalvalitsus on eelnevalt kaalutlusõiguse alusel andnud. Kontsessiooni andmise otsus sõltub turu arenguga seotud kaalutlustest.

VI-MX-A-9

Sektor: finantsteenused

Allsektor: kindlustus ja kindlustusega seotud teenused

Asjaomased kohustused:

Valitsemistasand: artikkel 18.7 „Finantsteenuste piiriülene kaubandus“

kesktasand

Meetmed: Kindlustus- ja garantiiasutuste seadus (*Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas*), artiklid 20–24.

Kirjeldus:

Ükski isik ei tohi sõlmida välisriigi üksustega kindlustuslepinguid, mis on seotud järgmisega:

- a) mere- või õhusõidukikered ja mis tahes sõidukid mere- ja transporditööstusele omaste riskide jaoks, tingimusel et need sõidukikered ja sõidukid on Mehhikos registreeritud või kuuluvad Mehhikos elavatele isikutele;

- b) krediit, eluasemekrediit, garantii ja finantstagatis⁶, kui kindlustatud isiku suhtes kohaldatakse Mehhiko õigust;
- c) tsiviilvastutus, mis tuleneb sündmustest, mis võivad aset leida Mehhiko territooriumil; või
- d) muud riskid, mis võivad esineda Mehhiko territooriumil, välja arvatud kindlustus, mis on sõlmitud väljaspool Mehhikut seoses kaupadega, mida veetakse Mehhiko territooriumilt välja või vastupidi, ning kindlustus, mille väljaspool Mehhikut elavad isikud on sõlminud iseendale või sõidukitele, et katta riske nende ajutisel sisenemisel Mehhiko territooriumile.

Suurema selguse huvides tuleb märkida, et ükski isik ei sõlmi liikmesriigi üksustega kindlustuslepinguid isikutele, kes asuvad kindlustuslepingu täitmise ajal Mehhiko territooriumil, kui see isik on füüsiline isik, või kes elavad Mehhikos, kui kindlustuslepingu on sõlminud ettevõtja⁷.

Erandina eespool nimetatud keeldudest võib riiklik kindlustus- ja garantiikomisjon (*Comisión Nacional de Seguros y Fianzas*) anda isikule loa sõlmida mis tahes eespool kirjeldatud kindlustusleping, tingimusel et isik tõendab, et ükski Mehhikos tegevusluba omav kindlustusasutus ei suuda või ei pea sobivaks sõlmida talle pakutud kindlustustehingut.

---

⁶ Finantstagatise kindlustamise keeldu ei kohaldata, kui kindlustuse esemeks olevate väärtpaberite või dokumentidega osaletakse üksnes välisturgudel.

⁷ Suurema selguse huvides ei loeta seda sõnastust kõrvalekaldumiseks Mehhiko seisukohast muudes tema sõlmitud rahvusvahelistes lepingutes.

Sektor:	finantsteenused
Allsektor:	pangandus- ja muud finantsteenused (välja arvatud kindlustus)
Asjaomased kohustused:	artikkel 18.7 „Finantsteenuste piiriülene kaubandus“
Valitsemistasand:	kesktasand
Meetmed:	Kindlustus- ja garantiiasutuste seadus (<i>Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas</i>), artiklid 34 ja 35.

Kirjeldus:

Ükski isik ei tohi sõlmida välisriigi üksustega garantiilepinguid, et tagada Mehhiko territooriumil kohustusi täitvate füüsiliste isikute ja ettevõtjate tegevus, välja arvatud võlakirjade uuesti emiteerimisel või juhul, kui need garantiid antakse Mehhiko garantiiasutustele edasigarantii vormis.⁸

Erandina eespool nimetatud keeldudest võib riiklik kindlustus- ja garantiikomisjon (*Comisión Nacional de Seguros y Fianzas*) anda isikule loa sõlmida mis tahes eespool kirjeldatud garantiileping, tingimusel et ükski Mehhikos tegevusluba omav finantsasutus ei suuda või ei pea sobivaks sõlmida talle pakutud garantiitehingut, ja kontrollib eelnevalt nimetatud asjaolude paikapidavust.

---

⁸ Suurema selguse huvides ei loeta seda sõnastust kõrvalekaldumiseks Mehhiko seisukohast muudes tema sõlmitud rahvusvahelistes lepingutes.

VI-MX-A-11

Sektor: finantsteenused

Allsektor: kõik

Asjaomased kohustused: artikkel 18.3 „Võrdne kohtlemine“

artikkel 18.5 „Turulepääs“

Valitsemistasand: kesktasand

Meetmed: Kindlustus- ja garantiiasutuste seadus (*Ley de Instituciones de Seguros y de Fianzas*), artikkel 337.

Kindlustusagentide määrus (*Reglamento de Agentes de Seguros y de Fianzas*), artikkel 12.

Edasikindlustusmaakleritele tegevuslubade andmise ja nende tegevuse eeskirjad (*Reglas para la autorización y operación de intermediarios de reaseguros*), neljas eeskiri.

Kirjeldus:

Välisriikide valitsused või välisriikide ametlikud üksused ei osale otseselt ega kaudselt vastastikustes kindlustusseltsides, kindlustus- ja garantiiasutuste kapitalis ega edasikindlustusmaaklerite kapitalis.

Välismaised finantsüksused ei tohi osaleda kindlustus- või garantiiasutuste kapitalis ega vastastikustes kindlustusseltsides.

Välisriikide füüsiliste isikute või ettevõtjate rühmad, olenemata nende vormist, ei tohi otseselt ega kaudselt osaleda vastastikustes kindlustusseltsides. Suurema selguse huvides võivad välisriikide füüsilised isikud osaleda vastastikustes kindlustusseltsides, tingimusel et nad teevad seda individuaalselt ja mitte osana grupist või üksusest.

VI-MX-A-12

Sektor: finantsteenused

Allsektor: kindlustus

Asjaomased kohustused: artikkel 18.3 „Võrdne kohtlemine“

artikkel 18.5 „Turulepääs“

Valitsemistasand kesktasand

Meetmed: Põllumajandus- ja maaelukindlustusfondide seadus (*Ley de Fondos de Aseguramiento Agropecuario y Rural*), artikkel 26.

Kirjeldus:

Põllumajandus- ja maaelukindlustusfondides (*Fondos de Aseguramiento Agropecuario y Rural*) võivad osaleda ainult Mehhiko kodanikud või Mehhiko ettevõtted, kus on välismaalaste välistamise klausel.

B JAGU

VI-MX-B-1

Sektor: finantsteenused

Allsektor: kõik teenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.5 „Turulepääs“

artikkel 18.6 „Kõrgem juhtkond ja juhatus“

artikkel 18.7 „Finantsteenuste piiriülene kaubandus“

Valitsemistasand: kesktasand

Kirjeldus:

Mehhiko võib oma olemasolevasse riigiettevõttesse või olemasolevasse valitsusasutusse paigutatud omakapitali või sellise ettevõtte või asutuse vara müümisel või võõrandamisel keelata või piirata sellise omakapitali või vara omandiõigusi ning sellise omakapitali või vara omanike võimet kontrollida selle tulemusel asutatud ettevõtjat Mehhiko, liikmesriigi või kolmanda riigi investorite või nende ettevõtete poolt.

Lisaks võib Mehhiko kehtestada piiranguid nende ettevõtetega seotud teenuste osutamisele. Seoses kõnealuse müügi või muu võõrandamisega võib Mehhiko võtta vastu või säilitada meetmeid, mis on seotud juhatuse liikmena kõrgema juhtkonna ametikohtadele nimetatud füüsiliste isikute kodakondsusega.

Käesolevas reservatsioonis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „kehtiv meede“ on meede, mis kehtib või võetakse vastu pärast käesoleva lepingu jõustumiskuupäeva, ja millega müügi või muu võõrandamisega seoses keelatakse või piiratakse omakapitaliosaluste või varade omandiõigust või kehtestatakse käesolevas reservatsioonis kirjeldatud kodakondsusnõue ning
- b) „riigiettevõtte“ on ettevõtte, mida omab või kontrollib oma osaluse kaudu Mehhiko, sealhulgas ettevõtte, mis on asutatud pärast käesoleva lepingu jõustumist üksnes selleks, et müüa või võõrandada olemasolevasse riigiettevõttesse või valitsusasutusse paigutatud omakapitali või sellise ettevõtte või asutuse vara.

Sektor: finantsteenused

Allsektor: pangandus- ja muud finantsteenused (välja arvatud kindlustus)

Asjaomased kohustused: artikkel 18.3 „Võrdne kohtlemine“

Valitsemistasand: kesktasand

Kirjeldus:

Mehhiko jätab endale õiguse võtta või säilitada meetmeid, millega antakse eeliseid, sealhulgas ainuõigusi arengupankadele, detsentraliseeritud üksustele või avaliku sektori majandusarengu fondidele, mis olid olemas käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval, samuti mis tahes uuele, reorganiseeritud või ülevõetud arengupangale, detsentraliseeritud üksusele või avaliku sektori majandusarengu fondile, millel on sarnased arengupanganduse ülesanded ja eesmärgid.

Arengupanganduse institutsioonide hulka kuuluvad:

- a) Riiklik finantsasutus, S.N.C. (*Nacional Financiera*, S.N.C.);
- b) Riiklik ehitustööde ja -teenuste pank, S.N.C. (*Banco Nacional de Obras y Servicios Públicos*, S.N.C.);

- c) Riiklik väliskaubanduspank, S.N.C. (*Banco Nacional del Comercio Exterior*, S.N.C.);
- d) Föderaalne hüpoteegiühing, S.N.C. (*Sociedad Hipotecaria Federal*, S.N.C.);
- e) Sotsiaalhoolekandepank, S.N.C (*Banco del Bienestar*, S.N.C.);
- f) Riiklik armee, õhuväe ja mereväe pank, S.N.C. (*Banca Nacional del Ejército, Fuerza Aérea y Armada*, S.N.C.); või
- g) nende õigusjärglased.

VI-MX-B-3

Sektor: finantsteenused

Allsektor: kõik teenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.3 „Võrdne kohtlemine“

Valitsemistasand: kesktasand

Kirjeldus:

Mehhiko jätab endale õiguse võtta või säilitada meetmeid, millega antakse eeliseid, sealhulgas ainuõigusi riiklikele kindlustusasutustele, riiklikele garantiiasutustele, riiklikele pensionifondidele või krediidiga tegelevatele riiklikele abiorganisatsioonidele, mis olid olemas käesoleva lepingu jõustumise kuupäeval, samuti igale uuele, reorganiseeritud või ülevõetud riiklikule kindlustusasutusele, riiklikule garantiiasutusele, riiklikule pensionifondile või krediidiga tegelevale riiklikule abiorganisatsioonile, millel on sarnased avaliku poliitika ülesanded ja eesmärgid.

VI-MX-B-4

Sektor: finantsteenused

Allsektor: kõik teenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.5 „Turulepääs“

artikkel 18.6 „Kõrgem juhtkond ja juhatus“

Valitsemistasand: kesktasand

Kirjeldus:

Selleks, et reguleerida üksust finantsasutusena, jätab Mehhiko endale õiguse võtta või säilitada meetmeid seoses finantsteenustega, mida osutab artiklis 10.1 „Mõisted“ määratletud hõlmatud ettevõtte, mis ei ole hõlmatud ettevõtte käesoleva lepingu artiklis 18.1 „Mõisted“ määratluse kohases finantsasutuses.

VI-MX-B-5

Sektor: finantsteenused

Allsektor: kõik teenused

Asjaomased kohustused: artikkel 18.5 „Turulepääs“

Valitsemistasand: kesktasand

Kirjeldus:

Mehhiko jätab endale õiguse piirata või nõuda, et liikmesriigi finantsasutus peab olema teatavat liiki õiguslikus vormis, et osutada finantsteenust mittediskrimineerival viisil.

SEISUKOHT UUTE TEENUSTE KOHTA, MIDA EI OLE LIIGITATUD ÜRO 1991. AASTA
ÜHTSES TOOTEKLASSIFIKAATORIS (CPC)

1. Artikleid 10.6 „Turulepääs“, 10.7 „Võrdne kohtlemine“, 10.8 „Enamsoodustusrežiim“, 10.9 „Toimivusnõuded“, 10.10 „Kõrgem juhtkond ja juhatus“, 11.4 „Turulepääs“, 11.5 „Kohapealne esindatus“, 11.6 „Võrdne kohtlemine“ ja 11.7 „Enamsoodustusrežiim“ ning 13. peatükki „Riigisisesed õigusnormid“ ei kohaldata meetme suhtes, mis on seotud uue teenusega, mida ei saa klassifitseerida Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni statistikaameti väljaandes Statistical Papers, Series M, nr 77, Provisional Central Product Classification, 1991 (edaspidi „CPC“).
2. Võimaluste piires teavitab lepinguosaline teist lepinguosalist, enne kui ta võtab vastu lõikes 1 osutatud uue teenusega seotud meetme, mis ei ole kooskõlas artiklitega 10.6 „Turulepääs“, 10.7 „Võrdne kohtlemine“, 10.8 „Enamsoodustusrežiim“, 10.9 „Toimivusnõuded“, 10.10 „Kõrgem juhtkond ja juhatus“, 11.4 „Turulepääs“, 11.5 „Kohapealne esindatus“, 11.6 „Võrdne kohtlemine“, 11.7 „Enamsoodustusrežiim“ või 13. peatükiga „Riigisisesed õigusnormid“.
3. Lepinguosalise taotluse korral alustavad lepinguosalisel läbirääkimisi, et lisada uus teenus käesoleva lepingu kohaldamisalasse.
4. Suurema selguse huvides tuleb märkida, et lõiget 1 ei kohaldata olemasoleva teenuse suhtes, mida on võimalik CPCs liigitada, kuid mida ei olnud varem võimalik osutada, kuna see ei olnud tehniliselt teostatav.

EUROOPA LIIDU JA MEHHIKO
KAUBANDUSE VAHELEPINGU RAAMES TEHTUD
ÜHISDEKLARATSIOON
KAUBANDUSE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOHTA

Lepinguosalised,

TULETADES MEELDE oma ühiseid väärtusi ning tugevaid kultuurilisi, poliitilisi, majandus- ja koostöösidemeid, mis neid ühendavad,

TULETADES MEELDE oma kindlat tahet moderniseerida 2000. aastal sõlmitud ELi ja Mehhiko vaheline majanduspartnerlust, poliitilist kooskõlastamist ja koostööd käsitlev leping („üldleping“) ja see asendada, et kajastada uut poliitilist ja majanduslikku reaalsust,

KINNITADES VEEL KORD oma kindlat tahet tugevdada koostööd ühist huvi pakkuvates kahepoolsetes, piirkondlikes ja üleilmsetes küsimustes,

OLLES VEENDUNUD, et ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Mehhiko Ühendriikide vaheline poliitilise, majandusliku ja koostööalase strateegilise partnerluse leping („ajakohastatud üldleping“) ning Euroopa Liidu ja Mehhiko Ühendriikide vaheline kaubanduse vaheleping on mõlemale lepinguosalisele kasulikud ja tugevdavad veelgi nendevahelisi sidemeid,

VÄLJENDAVAD oma ühist kavatsust teha koostööd kaubanduse vahelepingu kestlikkusaspektide rakendamisel, juhindudes kaubanduse ja soolise võrdõiguslikkuse asjus järgmistes punktides väljendatud kaalutlustest.

1. Lepinguosalised tunnistavad, et kaasav kaubanduspoliitika aitab edendada naiste majanduslikku võimestamist ja soolist võrdõiguslikkust kooskõlas ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärgiga nr 5 ning kooskõlas 2017. aasta detsembris Buenos Aireses toimunud WTO ministrite konverentsil vastu võetud kaubanduse ja naiste majandusliku võimestamise ühisdeklaratsiooni eesmärkidega. Lepinguosalised hindavad naiste suurt panust majanduskasvu nende osalusega majandustegevuses, sealhulgas rahvusvahelises kaubanduses. Lepinguosalised kohustuvad rakendama kaubanduse vahelepingu sätteid viisil, mis soodustab ja suurendab soolist võrdõiguslikkust.

2. Lepinguosalised püüavad süvendada oma kaubandussuhteid ja koostööd kooskõlas oma rahvusvaheliste kohustustega viisil, mis tagab naistele ja meestele tegelikult võrdsed võimalused ja võrdse kohtlemise kaubanduse vahelepingu sätete kohaldamisel, sealhulgas tööhõive ja elukutse küsimustes.

3. Kumbki lepinguosaline täidab tõhusalt oma kohustusi, mis tulenevad soolist võrdõiguslikkust ja naiste õigusi käsitlevatest rahvusvahelistest lepingutest, mille osaline ta on, sealhulgas kohustusi, mis tulenevad ÜRO Peaassamblee poolt 18. detsembril 1979 vastu võetud konventsioonist naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta, pidades eelkõige silmas neid sätteid, mis on seotud naiste diskrimineerimise likvideerimisega majanduselus ja tööhõive valdkonnas. Sellega seoses kordavad lepinguosalised kohustusi, mis nad on endale võtnud kaubanduse vahelepingu artikli 26.3 („Mitmepoolsed tööstandardid ja töösuhteid käsitlevad lepingud“) alusel, sealhulgas kohustusi, mis on seotud soolist võrdõiguslikkust käsitlevate ILO konventsioonide tõhusa rakendamisega ning töö saamisel ja kutsealale pääsemisel diskrimineerimise kaotamisega.

4. Kumbki lepinguosaline püüab tagada, et tema asjakohases õiguses ja poliitikas nähakse ette naiste ja meeste võrdsed õigused, kohtlemine ja võimalused ning edendatakse neid. Kumbki lepinguosaline püüab selliseid õigusakte ja poliitikat täiustada, ilma et see piiraks kummagi lepinguosalise õigust kehtestada ise naiste ja meeste võrdsete võimaluste kaitse ulatus ja tase. See õigus ja poliitika peavad olema kooskõlas kummagi lepinguosalise kohustustega järgida käesolevas ühisdeklaratsioonis osutatud rahvusvaheliselt tunnustatud standardeid ja lepinguid.

5. Lepinguosalised tegutsevad vastavalt vajadusele kahepoolselt, piirkondlikult ja rahvusvahelistel foorumitel selle nimel, et tugevdada oma koostööd soolise võrdõiguslikkuse poliitika ja sellega

seotud meetmete kaubandusaspektide valdkonnas, sealhulgas muude meetmetega, mille eesmärk on parandada naiste, kaasa arvatud töötajate, ärinaiste ja ettevõtjate suutlikkust ja tingimusi, kasutada kaubanduse vahelepinguga loodavaid võimalusi ja neist kasu saada. Selline koostöö võib muu hulgas hõlmata teabe ja parimate tavade vahetamist soo järgi rühmitatud andmete kogumise ja kaubanduspoliitika soolise analüüsi vallas.

6. Lepinguosalised on ühel meelel, et on oluline jälgida ja hinnata oma riiklikke menetlusi järgides kaubanduse vahelepingu rakendamise mõju soolisele võrdõiguslikkusele ja naiste võrdsetele võimalustele kaubanduse valdkonnas.

7. Kui lepinguosaliste vahel tekib lahkarvamusi seoses käesoleva ühisdeklaratsiooni tõlgendamise või kohaldamisega, kasutavad lepinguosalised ainult ajakohastatud üldlepingu III osa artiklites 26.17 ja 26.18 nimetatud vaidluste lahendamise menetlusi, *mutatis mutandis*.